

דו"ח קיימות 2023 / התעשייה האווירית לישראל

התעשייה האווירית לישראל, שהוקמה בשנת 1953, ציינה לא מכבר 70 שנים של עשייה ביטחונית וטכנולוגית. החברה, שהחלה את דרכה כ'בדק תעופה', שמטרתה לספק שירותי אחזקה למטוסי חיל האוויר ולמטוסים אזרחיים, הפכה במעלה השנים לחברת תעופה, חלל וביט־חון מובילה בעולם שמספקת טכנולוגיות עילית ומערכות מתקדמות בתחומי החלל, האוויר, היבשה והים. החברה מספקת פתרונות ושירותים מותאמים ומתקדמים לאתגרים הייחודיים של לקוחותיה בכמאה מדינות ברחבי העולם, ונמצאת במקום השני בדירוג היצואניות בישראל. בהיותה בית החלל של מדינת ישראל, הפכה החברה את ישראל לאחת מתוך 11 מדינות בעולם אשר לרשותן יכולת מלאה בחלל: פיתוח, ייצור שיגור ותפעול לווויינים.

הפריסה הארצית הרחבה של מפעלי התעשייה האווירית כוללת את הקמפוס הראשי הסמוך לנתב"ג, בו פועלות חטיבת תעופה וכלי טייס צבאיים, חטיבת טילים וחלל ביהוד, חטיבת אלתא בבאר שבע, מפעל היבשה בבאר שבע, מפעל מלמ בבאר יעקב, מפעל מת"א לתחזוקת מסוקים ולשיפוצם בירושלים, ותעשיות גולן ברמת הגולן.

סיפורה של התעשייה האווירית הוא סיפור של תעוזה ישראלית, של מחשבה יצירתית לאיתור פתרונות מתקדמים, למתן מענה למול אתגריה של מדינת ישראל לאורך השנים. במציאות חיינו כיום, נראה המאמץ לקידום החדשנות כדבר מובן מאליו, אך לא כך היו פני הדברים בשנות ה-50, בהן עשתה התעשייה האווירית, כמו מדינת ישראל כולה, את צעדיה הראשונים. בשנים אלו, הייתה הקמתן של תשתיות מדינתיות ערך עליון. הקמת תשתיות התעופה במדינה הצעירה נשענה על הבאת ידע ותשתיות שיספקו מענה אזרחי, כלכלי וביטחוני.

1953

היוזמה להקמה,

התעשייה האווירית לישראל נוסדה תחת השם "המכון הממשלתי לבדק מטוסים" ("חברת בדק מטוסים"). עיקר עיסוקה: תחזוקה ושיפוץ מטוסים.

1955

בשנת 1951 העביר מייסדה לימים של התעשייה האווירית, אל שוויימר, מכתב למשרד הביטחון בו פרש את חזונו:
"אנו נייצר כאן מטוסים וטילים ולא נעסוק רק בשיפוצים".
ואכן, היכולת לספק מענה הולם לכל מגוון הצרכים של חיל האוויר, הפכה לאחד היתרו־נות הבולטים של המפעל החדש ואפשרה לו לבסס את מעמדו, ובתוך כך לזכות להערכה גם מול לקוחות ברחבי העולם.

היוזמה להקמה,

אל שוויימר דוד בן גוריון ושמעון פרס

אחד הפרויקטים הראשונים והמשמעותיים עבור לקוחות בין-לאומיים, היה שיפוצם של מטוסי דקוטה עבור חיל האוויר הצרפתי.

1959

התעשייה האווירית לישראל משנה בהדרגה את אופייה ממתן שירותים לתכנון וייצור מטוסים ומערכות מתקדמות, יבשתיות וימיות.

שנה לתעשייה האווירית

צמיחתה של התעשייה האווירית נמשכה בשנות ה-60 ובתמיכת משרד הביטחון, הוקמו מפעלים חדשים לייצור טילים ביהוד - מבת (מפעל ב'), ומפעל אלתא לאלקטרוניקה באשדוד.

לנוכח איומים חדשים על מדינת ישראל אשר הלכו והתעצמו בזירה הימית, החל מפעל הטילים ביהוד לייצר את טיל הים-ים גבריאל, ראשון מסוגו בעולם המערבי. טילים אלו הותאמו לספינות חיל הים ושימושם המוצלח הראשון, במלחמת יום הכיפורים, זיכה לימים את מפתחיו בפרס ביטחון ישראל. במפעל אלתא החלו לייצר רכיבים אלקטרוניים לטילי גבריאל, ובמקביל פותחו מערכות מכ"ם למטוסי חיל האוויר ונמסרה לחיל מערכת לוחמה אלקטרונית ראשונה לשיבוש מכ"מי חיפוש עוינים. במקביל, נכנסה בשנים אלו חטיבת תעופה לפעילות בתחומים חדשים, בהם ייצור מטוסי מנהלים בשיתוף עם חברת גאלפסטרים האמריקאית. עם פרוץ מלחמת ששת הימים, התגייסו עובדי התעשייה האווירית לטובת השמשתם של מטוסים, מערכות וציוד אלקטרוני ששירתו את חיל האוויר ואת צה"ל בכלל. במהלך ימי המלחמה, הגיעו למוסכי המפעל מטוסים רבים אשר נפגעו במהלך הפעילות המבצעית, ואלה תוקנו והוחזרו לטייסות כמטוסים שמישים.

1964

טיל גבריאל

התעשייה האווירית לישראל מפתחת טיל ראשון, "גבריאל", ליישומי ים-ים.
הטיל שודרג שוב ושוב במהלך השנים ומשרת גם כיום באופן פעיל במספר חילות ים ברחבי העולם.

מטוס ערבה

הערבה – המטוס הראשון שתוכנן, יוצר והושק במלואו בישראל – ממריא. 103 מטוסים כאלה יוצרו עד סגירת קו הייצור בשנת 1988. הערבה ממשיך לטוס גם היום במספר מדינות.

1969

1975

כפיר

מפציץ הקרב הראשון מתוצרת מקומית, הכפיר, שפותח ויוצר ע"י התעשייה האווירית לישראל, נכנס לשירות בחיל האוויר הישראלי. 220 יחידות ממטוס זה יוצרו וחלק ניכר מהן נמצא עדיין בשירות מבצעי בחילות האוויר של קולומביה וסרי לנקה.

בשנת 1978 נערכה טיסת ניסוי ראשונה של מטוס ללא טייס - 'הזהבן' - שהייתה הצעד הראשון ליישום תפישה חדשה במלחמה. שנים אלו מאופיינות במאמצים גדולים של החברה להגדלת הייצוא בכל שטחי פעילותה, עובדה שהיוותה מימושו של צורך לאומי לשיפור מאזן התשלומים ולהגדלת מקורות ההכנסה ממטבע חוץ.

1978

זהבן

המל"ט המבצעי הראשון של התעשייה האווירית לישראל, הזהבן (Scout), נכנס לשירות בחיל האוויר וממשיך לפעול עד שנות ה-90 המוקדמות.

בשנות ה-70 הגבירה חטיבת תעופה את קצב הייצור של המטוסים, ומטוס הקרב הראשון מפיתוח עצמי - הכפיר - נכנס לשירות מבצעי בחיל האוויר.

על פיתוח הכפיר עמלו יחד כלל חטיבות החברה ובו שולבו מכ"מים מוטסים מתקדמים, יכולות אלקטרואופטיקה ולוחמה אלקטרונית.
ההחלטה על פיתוחם של מטוסי קרב, מנהלים ותובלה בתעשייה האווירית הצעירה-יחסית, בראשית שנות ה-70, הייתה צעד נועז במיוחד מבחינה טכנולוגית. לצורך מימושו, הוקמה חטיבת הנדסה שהייתה אמונה על פיתוח תשתיות אווירונאוטיות לתכנון המטוסים ולייצורם. מלחמת יום הכיפורים ותוצאותיה העצימו את הצורך במטוסים בלתי מאוישים בעיקר לצורך איסוף מודיעין, הטעיה והפרעה אלקטרונית.

שנה לתעשייה האווירית

בין הישגיה הבולטים של התעשייה האווירית בשנות ה-80 ניצבים, ללא ספק, טיסה ראשונה של מטוס קרב ישראלי חדש ושיגור לווין ישראלי ראשון לחלל.

בעקבות הפיתוח של מטוסי הנשר והכפיר בשנות ה-70, נמשכה בחטיבת ההנדסה פעילות לבחינת הפיתוח של מטוס קרב מתקדם מתוצרת ישראל.

1986

ב- 31 בדצמבר 1986, התקיימה טיסת הבכורה של מטוס 'הלביא', ששימש זרז לפיתוח טכנולוגיות מקומיות מתקדמות ביותר. בזכות פרויקט הלביא, עומדות לרשות התעשייה האווירית עד היום יכולות ותשתיות לפיתוח ולייצור מקומי של מטוסי קרב מתקדמים

לביא

מטוס התקיפה מתוצרת התעשייה האווירית לישראל, הלביא, משלים את טיסת הבכורה שלו.

1988

נקודת ציון מרכזית נוספת בשנות ה-80 נרשמה בעקבות החלטת משרד הביטחון להפקיד את האחריות לתחום החלל בידי התעשייה האווירית. הלוויינים הראשונים – אופק - נועדו למשימות צבאיות, ואלה הוצבו במסלולם בעזרת משגרים מסוג 'שביט' שפותחו ויוצרו אף הם בתעשייה האווירית, במפעל מלמ.

אופק 1

לוויין התצפית הראשון של ישראל, אופק 1, משוגר באמצעות מוצר מקומי אחר תוצרת התעשייה האווירית לישראל – השביט – והופך את ישראל לאומה השמינית המסוגלת לשיגור מקומי.

1990

בשנים אלו גם פותחה והוכחה יכולתה של מערכת הגנה נוספת - ברק. בתצורתה הראשונה, נועדה המערכת להגן מפני טילי ים-ים או מטוסים נמוכי טוס. ניסויים מוצלחים ראשונים של המערכת בוצעו מספינת סער 4 של חיל הים, ובמסגרתם הצליחה 'ברק' ליירט טיל גבריאל. לאורך השנים ועד היום, זוכה מערכת ברק להצלחה רבה בקרב ציי מדינות בעולם כולו, וזאת לאור הייחודיות שהיא מוכיחה גם בדיוק שלה וגם במהירות התגובה.

חץ 1

ניסוי הטיל הראשון במשפחת הטילים-נגד-טילים, חץ 1. מאז שודרג החץ וחודש שוב ושוב, עד ההכרזה על הפיכתו של החץ 3 למבצעי בשנת 2017.

1991

ממש לפני סוף העשור, בשנת 1988, סימן של שיגורו לוויין ראשון מתוצרת ישראל - 'אופק 1' - את הצטרפותה של ישראל למועדון הטכנולוגי המצומצם והיוקרתי של מדינות בעלות יכולת לשיגור לווויינים.

ברק

ניסוי מערכת ההגנה הימית ברק. המערכת – טילי קרקע-אוויר – נמצאת כעת בשירות מבצעי בצ'ילה, הודו, ישראל וסינגפור.

מהפכת המחשוב וההייטק שהביאו איתן שנות ה-90 אפשרה שורה ארוכה של פיתוחים טכנולוגיים פורצי דרך.

התעשייה האווירית, בשיתוף משרד הביטחון, פיתחה מענה ייחודי ל'יוזמת ההגנה האסטרטגית' של משרד ההגנה האמריקאי – אתגר יירוט טילים בחלל, מחוץ לאטמוספירה, כשהם בדרכם למטרה. סדרת ניסויים מורכבת, שנערכה בתחילת שנות ה-90, הוכיחה את יעילותה של המערכת שסיפקה מענה לצרכים של משרד ההגנה האמריקאי ומשרד הביטחון הישראלי גם יחד.

שנה לתעשייה האווירית

הרון

המל"ט הרון (Heron), כלי טיס לא מאויש לרום בינוני ולשהות ממושכת באוויר, משלים את טיסת הבכורה שלו. המל"ט - המסוגל לשהות באוויר 45 שעות רצופות ולטוס ברום של 30,000 רגל – נמצא כעת בשירות אצל יותר מ-20 לקוחות עולמיים במגוון רחב של משימות.

1994

בשנת 1994, הושק לראשונה מל"ט ה'הרון' בסלון האווירי בפריז. לרשות המל"ט הגדול, שהפך לימים לקנה מידה לפיתוח מטוסים ללא טייס בעולם כולו, יכולת פעולה בטווחים ארוכים ויכולת שהייה באוויר לפרק זמן ממושך יותר כמעט בכל תנאי מזג האוויר, יתרון המאפשר לו לבצע פעילות אסטרטגית. מלט"י ההרון זכו להצלחה רבה ברחבי העולם והם משמשים בהצלחה גופים אזרחיים וצבאיים לאיסוף מידע מודיעיני.

חץ 2

חץ 2 מתוצרת התעשייה האווירית לישראל הוא מערכת ההגנה המבצעית הראשונה בעולם נגד טילים בליסטיים.

2000

איתן

איתן (Heron TP), מל"ט הסיור הגדול ביותר מייצור מקומי, השלים בהצלחה את טיסת הבכורה שלו.

2006

MMR

המכ"ם הרב-משימתי הקרקעי של התעשייה האווירית לישראל (MMR) הופך למבצעי באופן מלא. אחת ממשימותיו העיקריות היא מכ"ם בקרת אש למערכות הגנה שונות, לרבות "כיפת ברזל".

2012

ברק 8

מערכת "ברק 8" משלימה בהצלחה את הבדיקות המבצעיות של הצי ההודי. טילי הקרקע-אוויר משרתים כעת בחיל הים הישראלי ובחילות הים, האוויר והיבשה של צבא הודו.

2015

עם תחילתה של המאה ה-21, הפך מזעור רכיבים לשם המשחק, וטכנולוגיות שעד עתה דרשו נשיאה על גבי פלטפורמות גדולות, אפשרו פלטפורמות קטנות ויעילות, כדוגמת מטוסי המודיעין שביט ועיתם, המהווים חלק מטייסת נחשון של חיל האוויר הישראלי. בתוך כך, יכולות מודיעיניות כמו אלינט, סיגינט, לוחמה אלקטרונית וגילוי מכ"מי, משולבות על גבי מטוס המנהלים G550 שמשמש למשימות מודיעיניות אסטרטגיות. המכ"ם הרב-משימתי MMR הופך בשנים אלו למבצעי וחיבורו למערכות ההגנה האווירית הישראלית מוגדר כהצלחה גדולה.

התעשייה האווירית משיקה את המל"ט הגדול בעולם, ה'הרון TP', או בשמו הצה"לי 'איתן', שמסוגל לפעול בגובה 45,000 רגל ונושא מערכות המאפשרות לו להמריא ולנחות אוטומטית. בשנת 2015 מתקיים ניסוי יירוט ראשון מוצלח של מערכת 'ברק 8' בצי ההודי, בעקבותיו זוכה המערכת לביקוש גבוה מצד צבאות רבים בעולם. המערכת משולבת במספר ספינות לשם הגנה לא רק על הספינה הנושאת אותה, אלא גם מאפשרת הגנה סביבתית כוללת למערך של ספינות, המקושרות זו עם זו ומשלבות את היכולות של כל אחת מהן להגנה.

שנה לתעשייה האווירית

בסוף העשור השני של שנות המאה ה-21, מקימה התעשייה האווירית את מפעל היבשה שלה, הפועל בשיתוף פעולה הדוק עם משרד הביטחון וצה"ל, ועוסק בפיתוח יכולות מתקדמות לצבא היבשה. המפעל אחראי על פיתוח מכ"מים טקטיים להגנה על גבולות ומכ"מי מערכת מעיל רוח, וכן עוסק בפיתוח ובייצור כלי רכב לכוחות מיוחדים, כלים אוטונומיים קרקעיים, מערכות הגנה מפני רחפנים ועוד.

בשנים אלו זוכה החברה במכרז משמעותי של משרד הביטחון לפתח ולייצר את ה"כרמל" - כלי רק"ם מתקדם ליבשה שמופעל על ידי שני חיילים בלבד או בצורה אוטונומית - וביכולתו לבצע משימות מרחוק ולהגן על חיי הלוחמים. באותה שנה, מוליד שיתוף הפעולה עם עמותת 'ספייס איי אל' את הפרויקט הלאומי בראשית, החללית הישראלית הראשונה נכנסת למסלולה סביב הירח.

2019

בראשית

"בראשית", החללית הישראלית הראשונה לירח, שפותחה במיזם משותף של התעשייה האווירית עם עמותת SpaceIL, הינה החללית הראשונה ששוגרה לירח במשימה לא ממשלתית

2020

משפחת החמושים המשוטטים של התעשייה האווירית חוללה מהפכה בשדה הקרב המודרני, ביכולתם לשהות ולשוטט מעל שדה הקרב לזמן ממושך כדי לצוד מטרות נסתרות מן העין. הארפי, הארופ, מיני הארפי ורותם הם רק חלק ממשפחת המשוטטים של התעשייה האווירית שיעילותה המבצעית הוכחה בקרב.

2021

עם רכישת זכויות היצור של משפחת הזימאג החלה התעשייה האווירית בייצור רכב עתיר עבירות לכוחות מיוחדים במפעל בבאר שבע. כלים ייחודיים אלה מיוצרים עבור משרד הביטחון ומיועדים לכוחות המיוחדים של צה"ל וליצוא.

2022

ברק MX

לאחר שילוב מערכות מקיף במהלכו הותקנו בספינות המגן של חיל הים מכ"מים, אמצעי לחימה ומערכות אלקטרוניות רבות, בוצע ניסוי שיגור ראשון של מערכת ההגנה של הספינה במהלכו שוגר טיל ברק MX. בנוסף לתפקידה להגן על הספינה וסביבתה, מערכת ברק MX משתלבת גם במערך ההגנה הרב-שכבתי של מדינת ישראל.

2023

אופק 13

ישראל שיגרה השנה את לוויין המכ"ם המתקדם אופק 13, הלוויין שוגר באמצעות משגר הלוויינים שביט 2, גם הוא מתוצרת התעשייה האווירית. דגם זה מבוסס על לוויין המכ"ם TECSAR שפותח בתעשייה האווירית, המשלב מכ"ם הדמאה מהדגם המתקדם ביותר, המאפשר איסוף מודיעין בכל תנאי מזג אויר, ביום ובלילה.

גם בימים אלו ממש, כמו לכל אורך שנותיה כחברה מובילה ופורצת-דרך בישראל ובעולם כולו, ממשיכה התעשייה האווירית לפעול בחדשנות וביצירתיות כדי להבטיח מענה עדכני ומתקדם לכלל לקוחותיה, ובמרכזם מערכת הביטחון הישראלית. כל שנה מביאה עמה, מטבע הדברים, אתגרים ביטחוניים ותעופתיים חדשים, ולמולם פועלים עובדי ועובדות החברה בכישרון, במסירות ומתוך תחושת שליחות עמוקה.

שנה לתעשייה האווירית

13
פתיחה

19
אסטרטגיה ויצירת ערך

47
ממשל תאגידי

59
העסקה וקהילה

75
איכות הסביבה

87
אינדקס התוכן GRI

על הדיווח

2-2 | 2-3 | 2-4 | 2-6

תקופת הדיווח ומחזוריותו

דו"ח זה מציג את ביצועי התעשייה האווירית לישראל בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) נכון ל-31 בדצמבר, 2023. זוהי שנת הדיווח התשיעית ברציפות של התעשייה האווירית, ומתפרסם ב-31 במרץ, 2024. במקרים מסוימים מוצגים נתוני שנים קודמות לשם השוואה, ניתוח מגמות וקביעת יעדים עתידיים. מקרים אלו מצוינים בסמוך לנתון. חלקים מתכני הדו"ח נבדקו בתהליך בקרה למהימנות חיצונית על ידי BDO זיו-האפט (עמודים 98-97) וייעוץ מקצועי בנושאי הדו"ח בוצע על ידי KPMG סומך חייקין.

לא חלו שינויים מהותיים בסקטור שאליו משתייך הארגון, בשרשרת הערך או בפעילות העסקית בהשוואה לתקופות דיווח קודמות.

דיווח לפי תקני GRI

מטרות האו"ם: 12.6

דו"ח זה נערך לפי תקני GRI. התקנים לדיווח זמינים באתר globalreporting.org.
רמת דיווח זו תואמת את משאבי החברה ואת דרישות מחזיקי העניין שלה.

עבור שירות בדיקת אינדקס התוכן של GRI, נציגי ה-GRI בדקו כי האינדקס מוצג בבירור וההפניות לכל המדדים הכלולים תואמות את הגילויים המתאימים בגוף הדו"ח. אינדקס תוכן ה-GRI נמצא בסוף דו"ח זה, בעמודים 94-89.

היקף הדיווח

לתעשייה האווירית פעילות עסקית וכלכלית גלובלית, כאשר מרבית פעילויות הניהול והייצור שלה מתקיימות בישראל. נתונים כספיים רלוונטיים המפורטים בדו"ח זה תואמים את תקופת הדו"ח התקופתי של התעשייה האווירית לשנת 2023, בין ה-1 לינואר ל-31 בדצמבר, ונוגעים לפעילות הגלובלית של החברה. אלא אם כן צוין אחרת, כל נתוני הקיימות (למעט הכספיים) הנכללים בדו"ח זה, חלים על פעילויות התעשייה האווירית ואתריה בישראל בלבד, ומשקפים איגום של כלל המידע מאתרים אלו. במקרים מסוימים, מידע רלוונטי נמסר עבור אתרים מסוימים בלבד, ועובדה זו מצוינת בסמוך לו. כמו כן, אלתא מערכות בע"מ הכלולה בדו"ח זה הינה בעלת מעמד כפול מעצם פעילותה הן כחטיבה הן כחברת-בת.

דו"ח זה נכתב במלואו בעברית, וגרסה מלאה של הדו"ח זמינה גם בשפה האנגלית. הדו"חות זמינים באתר החברה.

שינויים במידע מדו"חות קודמים (restatements)

שינויים במדידה או בהגדרות:

- בוצע טיוב לנתוני שעות ההדרכה הפרונטליות לשנים 2021-2023 והוספת שעות ההדרכה החיצוניות.
- בוצע טיוב לנתון מספר הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לשנת 2022.
- בוצע טיוב לנתוני פסולת למחזור נייר וקרטון לשנת 2022.
- בוצע טיוב נתונים במתודולוגיית איסוף נתוני הדלקים (דס"ל, סולר לתעשיה) לשנים 2021-2023.

שינויים מהותיים בדיווח

אין שינויים מהותיים מדו"חות קודמים.

דבר יו"ר הדירקטוריון

2-22

נאמר כי על מנת לראות את פירותיו של עץ החרוב, יש להמתין 70 שנה וכי כפי שאבותינו נטעו עצים עבורנו כך עלינו לנטוע עצים לדורות הבאים. המסר מהווה נר לרגלנו גם כיום ושם זרקור על החשיבות העצומה בעצם המבט קדימה ואחורה בו-זמנית.
אני גאה להציג בפניכם את דו"ח הקיימות השנתי התשיעי במספר של התעשייה האווירית במלאת 70 שנה להקמתה.
דו"ח זה במהותו משקף את העשייה בתחומי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) תוך יישום פרקטיקות ותהליכים חוצי-חברה לניהול אחראי המייצר ומניב אימפקט מקומי וגלובלי. הדו"ח מציג את סיפורה של התעשייה האווירית ואת מפת הדרכים לצמיחתה ולחוסנה כמנוע צמיחה משמעותי לטכנולוגיות ולכלכלה הישראלית, את הפיכת החזון למציאות בזכות אמונה ונחישות השזורות בעשייה הענפה המתפרשת על פני שבעה עשורים – עשייה ייחודית עתירת חדשנות פורצת דרך בתעשיית התעופה, הביטחון והחלל.
אסטרטגיית הקיימות שלנו מנוהלת בראייה הוליסטית בהלימה עם אסטרטגיית התאגיד ובתרומה לששת היעדים לפיתוח בר-קיימא ב-2030 של האו"ם (SDGs) הרלוונטיים ביותר לליבת העשייה שלנו. אסטרטגיה זו מתעדכנת אל מול המגמות המשתנות מבית ומחוצה לו ואכן השנה השלמנו את התוכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 וגובשה תוכנית ההמשך – לקיימות עד לשנת 2030 במטרה להמשיך ולהצעיד אותנו קדימה לשיפור הביצועים הסביבתיים והחברתיים ולהרחבת ההשפעה. התוכנית משולבת ומוטמעת בליבת העשייה של הארגון.
אנו בתהליך מתמשך לניהול מוכוון מצפן סביבתי, חברתי וערכי ע"י הנהלת החברה ובכפוף למעקב חברי הדירקטוריון בוועדת הקיימות, ממשל תאגידי וקידום אוכלוסיות מגוונות בראשותה של הגב' מהא מנצור עלי. תהליכים אלה חיוניים לנו כחברה ממשלתית המובילה בעולם העסקי במשק המקומי והעולמי.

את שנת 2023, התעשייה האווירית סיימה עם הרווחית הגדולה בתולדותיה וביצועים חסרי תקדים.
עמדנו בהצלחה ביעדים העסקיים ובהתחייבויות מול לקוחותינו ושותפינו בשווקים הצבאיים והאזרחיים בארץ ובעולם למול המשך האתגרים הגלובליים של אי יציבות גיאופוליטית והפרעות בשרשראות האספקה.
היינו נחושים לשמר את סדר העדיפויות העסקיות תוך המשך השקעה בצמיחה ארוכת-טווח ופיתוח בר-קיימא.
גם השנה שימרנו את דירוג "פלטינום פלוס" במדד מעלה לאחריות תאגידית בעסקים, בבורסה לניירות ערך בתל אביב. הישגים אלה משקפים את היציבות והחוסן של התעשייה האווירית שתורמים לחוסנה של החברה ושל מדינת ישראל.
אכן בראייה של שבעה עשורים, עץ החרוב בהחלט נתן את פירותיו ואני משוכנע כי נמשיך בהרחבת פועלנו בארץ ובעולם – בזכות העובדים והעובדות המקצועיים, היצירתיים והמסורים שלנו שהם הנכס החשוב ביותר.
כך - גם היום, כשמדינת ישראל מצויה בתקופת מבחן ובעת מלחמה אנחנו ממשיכים, לצד הפעילות העסקית בכל רחבי הגלובוס, לתת כתף למערכת הביטחון הישראלית בהתמודדות עם האתגרים המשתנים וכך גם בעתיד נשאף להוביל בחדשנות ומצוינות – למען הדורות הבאים והבטחת קיומנו כאן בביטחון.
נמשיך לפעול מתוך הכרה בחשיבות ההגנה והשמירה על הסביבה שכן אם לא נעשה זאת נשלם מחירים יקרים ויהיה זה חוסר אחריות כלפי הדורות הבאים. לכן הגנת הסביבה אינה מלאכת מותרות אלא מלאכה בסיסית המחייבת את כולנו .
נמשיך לפעול למען צדק חברתי וצדק סביבתי שיבטיחו מדינה טובה יותר.

בברכה,

עמיר פרץ
יו"ר הדירקטוריון

דבר המנכ"ל

2-22

אני שמח להציג בפניכם את דו"ח הקיימות, התשיעי במניין, של התעשייה האווירית, ובו ביצועי החברה לשנת 2023 - שנה בה מדינת ישראל מצאה עצמה מתמודדת עם אתגרי מלחמת "חרבות ברזל".
דו"ח זה, המוצג בסמוך לפרסומם של הדו"חות השנתיים, מהווה ביטוי למחויבותנו לפרקטיקת דיווח עדכני ולחשיבותם של גורמי הקיימות הפועלים בחברה. גורמים אלו הינם חלק בלתי-נפרד מהאסטרטגיה של החברה ומהווים תרומה מהותית להצלחת החברה ולחוסנה העכשווי והעתידי. התנהלותנו בהקשרים אלו מתבססת על התפישה כי אחריות תאגידית נשענת על ממשל תאגידי אמין, שקיפות ודיאלוג שוטף עם מחזיקי העניין.
2023 הינה השנה האחרונה ליישום התוכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. בכל שנה הוגדרה נגזרת שנתית מותאמת-יעדים, שתרמו לקידום הנושאים המהותיים של החברה ולקידום יעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם (SDGs). מבט מצרפי על החומש שהגיע לסיומו, מגלה כי התעשייה האווירית הובילה שינוי לקידום ערכי השוויון המגדרי - המחזור השני של "ביה"ס למנכ"ליות העתיד" יצא לדרך ונרשמה עלייה מרשימה במספר הנשים שניגשו בשנת 2023 למכרזי ניהול בכיר, וכן בהיקף הנשים שהתקדמו לתפקידים ניהוליים וטכנולוגיים בכירים. כמו כן, עמדנו בהצלחה ביעד לקליטת אוכלוסיות מגוונות. נרשמה השנה עלייה משמעותית בשעות ההתנדבות והמעורבות בקהילה ויצאנו לדרך עם הקמת מפעל היבשה בבאר שבע כחלק מביסוס נוכחותה של התעשיה האווירית בדרום לטובת תושבי הנגב.
גם בהיבטי גהות ובטיחות עמדנו בהצלחה ביעד הרב-שנתי. בהיבט הסביבתי פעלנו לצמצום השפעות סביבתיות, להפחתת גזי חממה ולהתייעלות אנרגטית. אנו מצויים בעיצומו של מסע מתמיד לשיפור פרקטיקות, ואני גאה בהישגי הקיימות של החברה, פרי עמלם של העובדים המסורים והמקצועיים שלנו שרואים שליחות בעבודתם.

שנת 2023 בולטת בביצועים העסקיים הטובים ביותר בתולדות התעשייה האווירית.
התעשייה האווירית ממשיכה להזניק את ישראל - כלכלית, ביטחונית וטכנולוגית. מגמת הגידול והרחבת הפעילות הובילו לשנת שיא בכל הפרמטרים – צבר הזמנות של כ-18 מיליארד דולר, מכירות בהיקף של כ-5.3 מיליארד דולר, רווח נקי של כ-318 מיליון דולר, הוצאות מחקר ופיתוח עצמי בסך של כ-275 מיליון דולר וזאת לצד הכרזות שוטפות על חלוקת דיבידנד למדינה מהרווחים כאמור בלמעלה ממיליארד ש"ח בשנים האחרונות ועלייה בהוצאו רכש "כחול-לבן" ל-69%. כל אלו ועוד משקפים הבעת אמון בתעשייה האווירית, אשר לאחרונה קיבלה את דירוג השיא iIAAA ע"י חברת S&P.
ביצועים אלה מהווים ציון דרך אמיתי בשנה שבה ציינה החברה 70 שנים להקמתה. כברת הדרך שבמהלכה הפך המוסך הקטן לתיקון מטוסים לחברה עולמית מובילה בשוק הבטחוני והאזרחי, המקדמת טכנולוגיה פורצת דרך ומבטיחה יתרון תחרותי בהלימה לחזון שחרתנו על דגלנו – היא מקור השראה וגאווה לרבים. ביטחונה של מדינת ישראל ופועלה של התעשייה האווירית שזורים זה בזו מאז קמה החברה, פעילות הבאה לידי ביטוי בתרומה למאמץ המלחמתי בימים מאתגרים אלה. ואכן, התעשייה האווירית עומדת ותמשיך לעמוד בחוד החנית של הטכנולוגיה העולמית כדי להבטיח את עתידה של מדינת ישראל, וכן של עובדיה ושותפיה.
במבט צופה פני עתיד: בשנת 2023 גובשה התכנית האסטרטגית לקיימות שמצעידה אותנו לעבר 2030. התכנית מהווה המשך רציף לתכנית שהסתיימה ומציבה יעדי המשך מתקדמים בהלימה להתפתחות מבית ומחוץ לו, וזאת בהתאם לציפיות מחזיקי העניין לשיפור מתמיד במעגלי ההשפעה שלנו ולהמשך יציבותה האיתנה של החברה.

בברכה,

בועז לוי
נשיא ומנכ"ל התעשייה האווירית לישראל

מלחמת **חרבות ברזל**

בבוקר ה-7 באוקטובר התעוררה החברה הישראלית למציאות חדשה. מציאות שנחרתת בדפי ההיסטוריה של מדינת ישראל ומכתיבה פרק חדש, בו מדינת ישראל, באמצעות צה"ל, נלחמת בעוז ובנחישות, בחזית ובעורף, על מנת להשיב את הביטחון לביתנו.

דו"ח קיימות זה, הפורט את ביצועי החברה בהיבטי סביבה, חברה וממשל לשנת 2023, נכתב בצלה של מלחמה זו - מלחמת "חרבות ברזל".

התעשייה האווירית הייתה ועודנה שותפה חיונית במאמץ לשמירה על חירותם ובטחונם של אזרחי ישראל.

מאז ה-7 באוקטובר, עברה החברה באופן מידי לפעילות במתכונת חירום תוך שמירה על שרשרת אספקה עמידה ורציפות תפקודית. חמ"ל החברה היווה מגדלור לספקים, תכלל את הממשקים והצרכים וסיפק תשתית לוגיסטית איתנה. בתוך כך, קיימה החברה פעילות לתמיכה בתושבי העוטף והרכש מתוצרת כחול-לבן עלה בצורה ניכרת.

החברה נרתמה באופן מלא לאספקת הצרכים המשתנים של גופי הביטחון. בהבינם את גודל השעה, פועלים עובדות ועובדי החברה להאצת פרויקטים, להאצת פיתוח וליצירת התאמות אד-הוק לצרכים העולים מהשטח, תוך תגבור קווי הייצור, תגבור גופי האחזקה ומתן ליווי גופי הביטחון בכל שעה ביממה. מטוסי חטיבת התעופה, עליהם התנוססו שמותיהם של ישובי העוטף, הכלים הכבדים עתירי הטכנולוגיה של מערך היבשה, מערכות ההגנה של החברה, מהמתקדמות בעולם, ומערכות רבות נוספות שהשתיקה יפה להן - כל אלו מהווים חלק משמעותי ממאמץ הלחימה.

בימים מאתגרים אלה, נותנת החברה מענה ייחודי לטיפוח ההון האנושי שלה, תוך שהיא מקיימת מעטפת ליווי רחבה לעובדים ובני משפחותיהם, ליווי בסדנאות חוסן והכשרת מנהלים, ליווי משרתי המילואים, ליווי חיילים ופצועים, וכן תמיכה במשפחות שהצטרפו בעל כורחן למשפחות השכול.

העובדה שעם ישראל הוכיח בתקופה זאת כי כוחו באחדותה של החברה הישראלית ניכרת היטב גם בין שורותיה של התעשייה האווירית: התנדבות העובדים שלנו באין-ספור פרויקטים למען החקלאות, סיוע למפונים, הסעות ושינוע, איסוף וחלוקת מזון, תמיכה בחיילים, ביקורי פצועים וכל סיוע נוסף הנדרש לחיזוקם של העורף והחזית.

בתקופה שבה חווה החברה צמיחה ומציגה את הביצועים העסקיים הטובים ביותר ב-70 שנות קיומה, הכוללים גידול משמעותי בהיקפי הפעילות, נדרשים כולנו להתמודדות עם משבר לאומי מהגדולים שידענו. כיום, יותר מאי פעם, חשובים המבט קדימה והדאגה לדורות הבאים.

החלטת החברה להקמת מפעל ייצור ציוד אלקטרוני בטכנולוגיות מתקדמות באופקים מהווה מענה לצורך העסקי של התעשייה האווירית וכן למחויבות לביסוס היציבות התעסוקתית בעיר ובאזור, לאחר נזקי ה-7 באוקטובר, כמו גם ההחלטה לקידום מרכזי חדשנות בדימונה ובאילת.

בשנה זו, שבה חשיבות הרציפות התפעולית, היציבות והחוסן של החברה מקבלים משנה תוקף, נמשיך לפעול לקידום היבטי הסביבה, החברה והממשל, להציב יעדים ולפעול להשגתם, כל זאת - כדי להבטיח המשך צמיחה בת-קיימא וחוסן לתעשייה האווירית ולחברה הישראלית כולה.

בברכה,

מנשה בן חיים
סמנכ"ל תפעול, רכש ולוגיסטיקה

שי גל
ססמנכ"ל תקשורת, ממשל וקהילה

יעל לאחם
רמ"ן קיימות ואחריות תאגידית

אסטרטגיה ויצירת ערך

פורצים גבולות 70 שנים

הארגון שלנו

2-1 | 2-2 | 2-6

התעשייה האווירית לישראל (IAI) היא חברת תעופה, חלל והגנה, וחברת המו"פ הגדולה בישראל, המספקת טכנולוגיות ומערכות חדישות ביותר בכל התחומים: ים, אוויר, יבשה, חלל וסייבר, לשווקים צבאיים ומסחריים. אנו מפתחים ומספקים פתרונות ושירותים מקיפים ללקוחות ברחבי העולם במשך שבעה עשורים, ומאפשרים להם לעמוד ביעדי הביטחון והמסחר הייחודיים שלהם.החברה הוקמה בלוד בשנת 1966. טרם הקמתה התבצעה פעילותה במסגרת יחידת סמך של משרד הביטחון, אשר הוקמה בשנת 1953. בשנת 2007 שונה שם החברה ל-Israel Aerospace Industries באנגלית.

מטה התעשייה האווירית ממוקם בסמוך לשדה התעופה בן גוריון בלוד, ומפקח על אתרים המבוזרים ברחבי ישראל. התעשייה האווירית היא המעסיקה הגדולה ביותר של מהנדסים בישראל, 22.49% מהם הן נשים. התעשייה האווירית מקיימת מעל 30,000 משקי בית בפריסה ארצית, בכל מעגלי התעסוקה.

14,332
עובדים

5,327
מכירות (מיליון $)

318
הרווח הנקי (מיליון $)

69%
רכש "כחול-לבן"

17.7
צבר הזמנות (מיליארד $)

25,760
שעות התנדבות

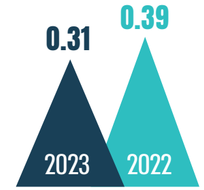

מספר תאונות מנורמל
לשעות עבודה אפשריות

32%
אחוז קליטת נשים
בסך המקצועות

50%
אחוז נשים
בדריקטוריון

19.6%
אחוז נשים
בהנהלה בכירה

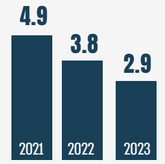

סה"כ פסולת מסוכנת
(טון/EBITDA)(מיל'$)

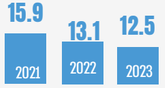

סה"כ פסולת לא-מסוכנת
(טון/EBITDA)(מיל'$)

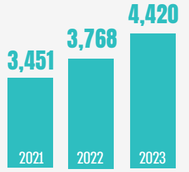

סה"כ פסולת לא-מסוכנת שהועברה
למחזור/שימוש חוזר (טון)

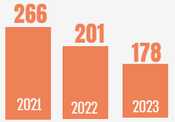

סה"כ פליטות מכלול 1+2
(שווה ערך טון פד"ח / EBITDA) (מיל' $)

ניהול קיימות בתעשייה האווירית

2-9 | 2-12 | 2-13 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

ניהול הקיימות בתעשייה האווירית הינו חוצה-ארגון וכולל את כל החטיבות, המפעלים, תהליכי המו"פ והייצור. התכנית מנוהלת בסדר היררכי, כאשר בראש עומדת ועדת ממשל תאגידי, קיימות, קידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון, המנחה את ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות של ההנהלה, בראשות הסמנכ"ל לתפעול, רכש ולוגיסטיקה. ועדת ההיגוי, בתורה, מפקחת על מינהל קיימות ואחריות תאגידית. ועדת הדירקטוריון אחראית, בין היתר, על אישור דו"חות הקיימות של החברה. באמצעות סמכויות אלו, אנו יוצרים תכניות עבודה בנות-מדידה ומעקב, ובכך מכוונים את העשייה האסטרטגית של החברה בנושאי הקיימות המהותיים לה.

תכנית ניהול הקיימות של החברה היא נגזרת ישירה של מדיניות הקיימות, אשר בתורה משקפת את הנושאים המהותיים (עמוד 29). מדיניות זו מכתיבה את המיקוד עבור ההנהלה הבכירה, את הפעילות האסטרטגית של מינהל קיימות ואחריות תאגידית, ואת היעדים והמטרות של כלל היחידות הארגוניות הפועלות לקידום נושאי הקיימות (כדוגמת משאבי אנוש, כספים, רכש ולוגיסטיקה, מערך תנופה ועוד). מינהל קיימות ואחריות תאגידית מאגד דוחות התקדמות של היחידות הארגוניות ומדווח בחזרה לועדת ההיגוי הבכירה לקיימות של ההנהלה ולועדת ממשל תאגידי, קיימות, קידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון, בכל רבעון. התכנית תומכת ביעדים העסקיים ארוכי-הטווח של החברה ונבחנת על בסיס שנתי על ידי הנהלת החברה וועדת הקיימות של הדירקטוריון, על מנת להבטיח את שלמותה ואת האפקטיביות שלה.

על מנת להשיג את יעדינו, ולענות על ציפיות מחזיקי העניין של החברה בהיבטי שקיפות ונגישות למידע, נשענת התכנית על מגוון רחב של נושאים ומדדים כמותיים הנמדדים לאורך השנה באופן שיטתי. כפועל יוצא של תהליך המהותיות שבוצע בשנה החולפת, לצד סגירת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 וגיבוש תוכנית אסטרטגית רב שנתית חדשה שתצעיד אותנו לעבר 2030 -אנו ממשיכים לקדם נושאים אשר הבשילו בתהליך המעקב והבקרה הפנים-ארגוניים, מציבים לעצמנו יעדי המשך שאפתניים יותר ובשאיפה מתמדת להרחבת הדיווחים הציבוריים. דוגמאות לתהליכים ונושאים שהתווספו לדיווחי החברה עד למועד פרסום זה כוללים את גיבוש התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023, גיבוש התוכנית האסטרטגית לקיימות 2030 ודיווחים ציבוריים במגוון מנגנונים כדוגמת מנגנון הדיווח הבינ"ל CDP אקלים, מערך הדיווח הוולונטרי של המשרד להגנת הסביבה לפליטות גזי חממה, דירוג מעלה בבורסה לניירות ערך בתל אביב, ותמיכה ביעדי פיתוח בר-קיימא 2030 של האו"ם.

קישור למדיניות הקיימות
https://www.iai.co.il/heb/sites/heb/files/2019-12/sustainability-policy-heb.pdf

מחזיקי העניין של התעשייה האווירית

2-29 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

אנו פועלים באופן יזום ושוטף לפיתוח מערכות יחסים מבוססות אמון עם מחזיקי העניין הפנימיים והחיצוניים שלנו, ובכלל זה העובדים, הלקוחות, השותפים העסקיים, הספקים והקבלנים, נציגי הרשויות, הארגונים האזרחיים והקהילות הסמוכות לאתרי החברה. אנו מנהלים את מערכות היחסים האלו באמצעות מגוון גישות ותהליכים. בשנת 2023 המשכנו לפתח ערוצי שיח חדשים, ולחזק תהליכים אשר נבנו בשנים קודמות, במטרה להמשיך ולקדם שיתופי פעולה, למידה ושיפור על בסיס תובנות בעלות-ערך על הנושאים המהותיים והביצועים שלנו.

מחזיקי העניין	פנימי/חיצוני	נושאים מהותיים לשיח	אמצעי השיח
מדינת ישראל (בעלים)	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 29)	דו"חות שנתיים; פגישות; השתתפות נציג רשות החברות כמשקיף בישיבות הדירקטוריון וועדותיו
רשויות רגולטוריות (כולל היבטי ציות סביבתי וחברתי)	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 29)	דו"חות שנתיים; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; ביקורים וביקורות באתרי החברה; פורומים מקצועיים
עובדים, משפחות העובדים, גמלאים	פנימי	כל הנושאים המהותיים (עמוד 29)	אינטרה-נט; אתר אינטרנט חיצוני; אפליקציית #wearelAI; רשתות חברתיות; פורומים והתכנסויות; אירועי חברה; סקרים; שולחנות עגולים
חברי הדירקטוריון והנהלה בכירה	פנימי	כל הנושאים המהותיים (עמוד 29)	סקרי הנהלה; הדרכות מקצועיות; ועדות היגוי; סקרים; שולחנות עגולים
לקוחות	חיצוני	ממשל תאגידי, אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות; בטיחות ואיכות מוצרים ושירותים; חדשנות ומנהיגות טכנולוגית; פעילות בהיבטי שינוי אקלים; ניהול משאבים והתייעלות סביבתית; אחריות בשרשרת האספקה; הגנת סייבר ואבטחת מידע	דו"חות שנתיים; תערוכות וכנסים טכניים; ביקורים וביקורות באתרי החברה; סקרים; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; רשתות חברתיות; אתר אינטרנט חיצוני

ספקים וקבלנים	חיצוני	אחריות בשרשרת אספקה; ממשל תאגידי אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות; ניהול משאבים והתייעלות סביבתית; בטיחות וגהות תעסוקתית; הגנת סייבר ואבטחת מידע;	אתר אינטרנט חיצוני; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; ביקורות אתר; הדרכות ספקים; כנסי ספקים; סקרים
משקיעים ומחזיקי עניין בנושאים פיננסיים	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 29)	דו"חות שנתיים; פגישות; אתר אינטרנט חיצוני
קהילות סמוכות-גדר	חיצוני	אימפקט חברתי ומעורבות קהילתית; פעילות בהיבטי שינוי אקלים; ניהול משאבים והתייעלות סביבתית	אתר אינטרנט חיצוני; שותפויות; יוזמות התנדבות מקומיות; פגישות; שולחנות עגולים; סקרים; רשתות חברתיות
שותפויות מקומיות ובינלאומיות ואיגודים מקצועיים	חיצוני	חדשנות ומנהיגות טכנולוגית; ניהול משאבים והתייעלות סביבתית; אימפקט חברתי ומעורבות קהילתית; ממשל תאגידי אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות; הגנת סייבר ואבטחת מידע; פעילות בהיבטי שינוי אקלים	שותפויות; פורומים וועדות מקצועיות וטכניות; כנסים וימי עיון משותפים; אתר אינטרנט חיצוני
אקדמיה	חיצוני	חדשנות ומנהיגות טכנולוגית	שותפויות; כנסים טכניים; התמחויות אקדמיות ותארים מתקדמים; פרויקטי פיתוח משותפים
ארגונים אזרחיים	חיצוני	אימפקט חברתי ומעורבות קהילתית; אחריות בשרשרת האספקה; ממשל תאגידי אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות; פעילות בהיבטי שינוי אקלים; ניהול משאבים והתייעלות סביבתית; חדשנות ומנהיגות טכנולוגית; גיוון, הכלה והוגנות מגדרית	סקרים; פגישות; כנסים וימי עיון משותפים; רשתות חברתיות; אתר אינטרנט חיצוני; סקרים; שולחנות עגולים
הדורות הבאים	פנימי/חיצוני	חדשנות ומנהיגות טכנולוגית; ניהול ההון האנושי	פורומים לאומיים לתכנון ארוך-טווח ;פרויקטים של אימפקט חברתי

שותפויות אסטרטגיות

2-28 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

התעשייה האווירית חברה ושותפה פעילה במגוון פורומים, אגודות ויוזמות שונות, ברמה המקומית והבינלאומית, אשר מקדמות שיתופי פעולה וידע בזיקה לנושאים המהותיים שלנו. קשרים חשובים אלו מסייעים לנו בתהליכי הגיבוש וההטמעה של מסמכי מדיניות ותהליכים עסקיים אחראיים. במהלך שנת 2023 המשכנו לחזק שותפויות אלו כחלק אינטגרלי מתהליכי ניהול הקיימות וההמשכיות העסקית של החברה.

בישראל

כמעסיק הממשלתי הגדול בישראל, אנו נוטלים חלק, ובמקרים מסוימים מובילים מאמצים חשובים לקידום בפרויקטים סביבתיים וחברתיים. עם שותפינו נמנים התאחדות התעשיינים בישראל (קבוצות מקצועיות ובנושאי סביבה); מכון התקנים לישראל; האיגוד הישראלי להנדסת מערכות; לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל; צוות החשיבה של המגזר העסקי והממשלה לקידום כלכלה תחרותית דלת פחמן; הפורום לאחריות תאגידית ברשות החברות הממשלתיות; הפורום לאחריות תאגידית של לשכת המסחר ישראל-אמריקה; הפורום הכלכלי-חברתי של נשיאות המגזר העסקי; מערך הדיווח הוולונטרי לגזי חממה של המשרד להגנת הסביבה ועוד.

ארגון מעלה

ארגון הגג לחברות בישראל, הפועל לקידום נושאים של אחריות תאגידית בעסקים ומייסד מדד מעלה בבורסה לניירות ערך. בשנת 2023 שמרה התעשייה האווירית על דירוג מעלה "פלטינום פלוס", הדירוג הגבוה ביותר לחברות במדד זה.

International Aerospace Environment Group

איגוד מסחרי בינלאומי אשר נוסד בידי חברות התעופה וההגנה הגדולות בעולם, ומתמקד בציות לדרישות רגולטוריות עתידיות בנושאי איכות הסביבה. האיגוד מקדם מאמצים משותפים להפיכת שרשרת הערך של הסקטור למקיימת יותר, להפחתת סיכונים אפשריים ולהפיכת מוצרי החברות לידידותיים יותר לסביבה. כמשתתפת ישראלית יחידה באיגוד זה מאז 2013, התעשייה האווירית פעילה במגוון קבוצות עבודה כגון דיווח חומרים בשימוש לאורך שרשרת האספקה, יישום מערכות ניהול סביבתיות, פיתוח קווים מנחים ייחודיים לדיווח גזי חממה , ולאחרונה ניהול היבטי ESG.

International Forum on Business Ethical Conduct

הפורום הבינלאומי לחברות בסקטור התעופה וההגנה, המקדם עקרונות גלובליים וסטנדרטים בנושא אתיקה עסקית, וכולל שיתוף ידע ופרקטיקות מומלצות. התעשייה האווירית הצטרפה לפורום בשנת 2021.

ניהול סיכוני ESG

2-12

סיכוני סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) והשפעותיהם נכללים בסקר הסיכונים התקופתי של החברה (עמוד 55). אלו מפוקחים באופן שוטף על ידי וועדת ההיגוי לקיימות של ההנהלה הבכירה, ועל ידי ועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון. מינהל קיימות ואחריות תאגידית מבצע מעקב ובחינה שוטפים אחר מכלול ההשפעות הנגזרות מהנושאים המהותיים מול פעילותה העסקית של החברה, מוביל תהליכי שיפור ומוכנות מול מנהלי החטיבות והמפעלים, ומסייע למינוף הזדמנויות לערך משותף מול מחזיקי עניין פנימיים וחיצוניים. במהלך 2023 ביצעה החברה תהליך מהותיות וגיבשה את התוכנית האסטרטגית לקיימות 2030 בחתירה לקידום יעדי הקיימות והפחתת סיכונים. מידע על מכלול סיכוני המפתח התאגידיים נמצא בסעיף 29 לפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 136-148. בטבלה להלן מוצגים סיכונים עיקריים בנושאי ESG, אשר עלולה להיות להם השפעה פוטנציאלית על פעילותנו העסקית.

נושא הסיכון	השפעה פוטנציאלית	מנגנונים ארגוניים לניהול והפחתת ההשפעה
התמודדות עם אירועי חירום וקיצון	פגיעה באנשים וציוד, שיבוש פעילות עסקית, אי עמידה ביעדים ואספקות, אובדן הזדמנויות	ניהול סיכונים (עמוד 56), המשכיות עסקית (עמוד 45)
אבטחת מידע וסייבר	שיבוש פעילות עסקית, השבתת מערכות, אובדן מידע, פגיעה ביטחונית, זליגת מידע לרבות מידע מסחרי רגיש ואישי רגיש	הגנת סייבר ואבטחת מידע (עמוד 57)
התפתחויות רגולטוריות בנושאי ESG (מקומי ובינלאומי)	השקעות תשתית לטובת עמידה בדרישות רגולטוריות, איסור או הגבלת שימוש בחומרי גלם ספציפיים במוצרי החברה	ציות לחוקים ותקנות בנושאי סביבה (עמוד 77), ציות לחוקים ותקנות בנושאי חברה וכלכלה (עמוד 52)
ניהול ההון האנושי מול שוק העבודה הנוכחי והמתפתח	תחרותיות בגיוס ושימור ההון האנושי בהלימה לצרכי החברה	קריירה בתעשייה האווירית (עמוד 62)
סיכוני אקלים (סיכוני מעבר וסיכונים פיזיים)	השפעה בטווח הבינוני והארוך על פעילות עסקית ושרשרת האספקה כתוצאה משינויים בעלויות משאבים ובמיסוי, וכתוצאה ממגמות מזג אוויר קיצוני	פליטות גזי חממה (עמוד 82), המשכיות עסקית (עמוד 45), מו"פ סביבתי (עמוד 83)

מהותיות

2-14 | 3-1 | 3-2 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

בבסיס תוכנית החומש האסטרטגית לקיימות 2019-2023 ובבסיס מדיניות הקיימות יושבים הנושאים המהותיים של התעשייה האווירית שנמצאו כחשובים לצמיחתה העסקית של החברה בטווח הארוך ומשקפים את ההשפעות הכלכליות, הסביבתיות והחברתיות המשמעותיות של הארגון על מחזיקי העניין כולל סיכונים והזדמנויות.

נושאים אלה הינם תוצר של תהליך ניתוח מהותיות (Materiality Assessment).

במהלך שנת 2023, עם סיום תוכנית החומש האסטרטגית לקיימות 2019-2023 וגיבוש תוכנית רב שנתית חדשה, בוצע תהליך מהותיות מלא נוסף בהתאם למתודולוגית סטנדרט הדיווח Global Reporting Initiative - GRI. התהליך כלל בחינת נושאים מהותיים פוטנציאלים כפי שעלו משולחנות עגולים שהתקיימו עם גורמי מקצוע פנימיים וחיצוניים, השגת תובנות מנושאים מהותיים שעלו בקרב חברות עמיתות בסקטור, סקירת סטנדרטים ומסגרות מקובלות בתחומי קיימות, כגון: יעדי הפיתוח הבר-קיימא של האו"ם ו-SASB, לצד פרסומים תקשורתיים וענפיים ייעודיים לסקטור Aerospace & Defence.

סקירת הנושאים הפוטנציאליים העלתה 16 נושאים. אלה דורגו על ידי גורמים נבחרים בהנהלת החברה, בהנחיית קריטריוני דירוג מוגדרים ומדידים, שכללו התייחסות להשפעות רחבות בהיבטים תפעוליים, פיננסים, חברתיים וסביבתיים, בראייה נוכחית וצופה פני עתיד.

לאור בשלות החברה, נעשה תהליך מיקוד שבסיומו נבחרו 11 נושאים המהותיים לטובת בניית תוכנית בעלת אימפקט מירבי, זאת כאשר אין חשיבות לדירוג פנימי/לסדר בין הנושאים שנבחרו כמהותיים בתהליך.

הנושאים אושרו על ידי ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות וועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון כאשר התהליך מאפשר גמישות עתידית ככל שתידרש לאור שינויים מתפתחים.

ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות סוקרת את התקדמות החברה מול יעדי התכנית האסטרטגית, לצד נושאים חדשים ומתפתחים הדורשים הערכות השפעה וקבלת החלטות. במידת הצורך מתבצע תהליך שיטתי עם מחזיקי עניין רלוונטיים, על מנת לבחון הוספה של הנושא למהותיות.

חפשו את סימון ה-MT!

הסימון נמצא בכל חלק בדו"ח המתייחס לנושא מהותי המנוהל באופן אסטרטגי בחברה.

התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023

מהימנות מוגבלת בהיקפה

בשנת 2019 החלה החברה ביישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023, אשר גובשה בהתייחס למספר רב של מקורות בתהליך מתודולוגי, על מנת להבטיח כי המיקוד העסקי נמצא בהלימה להתפתחויות של יוזמות מקומיות ובינלאומיות בנושאי הקיימות. התכנית מתבססת על שלוש רמות יישום, מעקב ובקרה של הנגזרת השנתית למימוש עבור כל אחד מהנושאים המהותיים (עמוד 29).

ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות ומינהל קיימות ואחריות תאגידית מנהלים מעקב על הרוב המכריע של היעדים והמדדים בתכנית. ועדת הדירקטוריון מפקחת באופן ישיר על מספר יעדים אסטרטגיים.

חפשו את סימון ה-SP
- הסימון מייצג את העשייה במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות בחברה, מעבר ליעדים אלה הנמצאים במעקב הדירקטוריון

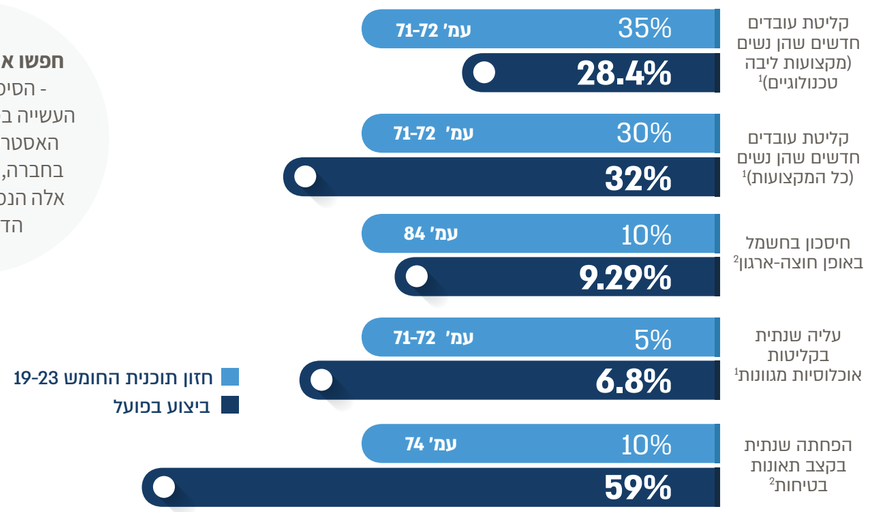

[1] נתון הביצוע מתייחס לשנת 2023
[2] נתון הביצוע מתייחס לביצוע המצטבר למהלך השנים 2019-2023

*היעד של הערכת ספקים אסטרטגיים לביצועי קיימות עבר להיות יעד משמעותי בתוכנית האסטרטגית לקיימות 2030

במהלך תוכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023, בוצע מעקב מידי שנה אחר יישום הנגזרת השנתית לעמידה ביעד השנתי ובראייה ארוכת טווח לעמידה ביעד החומש המצטבר.

התייעלות אנרגטית וחסכון בחשמל:

במבט כולל ובראיית החומש שחלף החסכון המצטבר עומד על 9.29%. זאת לצד גידול בהיקף המכירות במהלך החומש בכ-30% .

בראייה פרטנית, הושגו יעדי ההתייעלות בשנים 2019, 2021 ו-2022. תוכננו ובוצעו עשרות תכניות להתייעלות אנרגטית שכללו החלפת ציוד מיושן, גופי תאורה, מתקני מיזוג ואחרים, לציוד חסכוני ויעיל. כמו כן, נעשו סבבי שיפור בתפעול מתקנים קיימים, דרך שיפורים בפיקוד אוטומטי ודרך הגורם האנושי.

בשנת 2020 היו שינויים רבים בתפעול עקב משטר עבודה בקורונה (מעבר לשתי משמרות כמעט מלאות, משטר בזבזני במיזוג אוויר), שגרמו לעלייה בצריכה ומקשים לבודד ווקטורים של חיסכון.

בשנת 2023 היה זינוק בצריכה בחודשים אוקטובר עד דצמבר עקב גידול משמעותי בפעילות וייצור אינטנסיבי. זאת בנוסף להפעלת מבנים חדשים שנלקחו בחשבון בתכנון הצריכה.

שנת 2023 התאפיינה בעלייה משמעותית בכמות הניסויים. המשמעות הינה עלייה בצריכת האנרגיה במנהרות הרוח, אך מנגד ביצוע כמות ניסויים רבה כזו ברצף מייצר חיסכון אנרגטי בהשוואה לעבודה במתכונת הקודמת.

שרשרת אספקה והערכת ביצועי קיימות לספקים אסטרטגיים:

נעשתה התקדמות בדמות עדכון בהתקשרויות מול הספקים ומתקיים תהליך להרחבת השאלונים אל מול הספקים האסטרטגיים.

קידום ערכי השוויון המגדרי:

יעד החומש באחוז קליטת נשים בכל המקצועות הושג בהצלחה. כמו כן, נעשתה עבודה משמעותית לטובת קידום נשים ואכן ב 2023 נרשמה עלייה בכמות הנשים שנגשו למכרזי ניהול בכיר ושל הנשים שהתקדמו לתפקידים אלה.

החברה נמצאת בתהליך לימוד ושיפור מתמיד לטיוב היעדים בתוכנית החומש החדשה, כך למשל אחוז קליטת נשים במקצועות הליבה הטכנולוגים נבחן בשנית אל מול האקדמיה ובהשוואה לסקטור. דוגמה נוספת הינה עדכון יעד הגיוון ליעד שאפתני יותר בתוכנית החדשה.

בטיחות וגהות:

יעד החומש הושג בהצלחה רבה ועודכן היעד בתוכנית החדשה.

התוכנית האסטרטגית לקיימות 2030

מהימנות מוגבלת בהיקפה

קיימות מהווה מנוע אסטרטגי-עסקי מהותי לתעשייה האווירית. החברה ממשיכה את התחייבותה לשלב היבטי קיימות בפעילותה, מתוך האמונה שהשאת ערך עסקי יחד עם חיזוק היבטים סביבתיים וחברתיים שזורים האחד בשני.

בשנת 2023 גיבשה החברה תכנית אסטרטגית לקיימות לשנת 2030. התהליך התבסס על מקורות פנימיים וחיצוניים, וכלל בחינה של מגמות ענפיות רלוונטיות, פרסומים בינלאומיים, קיום שולחנות עגולים וראיונות עם גורמי מקצוע. בשילוב עם רשימת הנושאים המהותיים שהוגדרה מתהליך ניתוח המהותיות, הוגדרו יעדים ליישום, שאושרו על ידי ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות וועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון.

עבור כל יעד, הוגדר גורם אחראי, הנדרש בדיווח תקופתי מוגדר לגבי התקדמות מימוש היעד. ניהול המעקב למימוש היעדים הינו באחריות ועדת ההיגוי וועדת הדירקטוריון הייעודית. ועדת הדירקטוריון מפקחת באופן ישיר על יעדים אסטרטגיים עיקריים:

תמיכה ביעדי האו"ם
לפיתוח בר-קיימא 2030

בשנת 2015 השיקה מליאת האו"ם 17 יעדי פיתוח בר-קיימא (Sustainable Development Goals) במטרה להפוך את תחום הקיימות לאג'נדה עולמית מאחדת עד 2030. מתוך יעדים אלו זיהתה התעשייה האווירית שישה יעדים רלוונטיים ומהותיים לפעילות העסקית של החברה, ותרומתה לכל אחד מיעדים אלו נמדדת על בסיס שנתי. תחת כל אחד משמת היעדים מצוינות גם המטרות הספציפיות (targets) אליהן מתייחסת העשייה בחברה.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
להבטיח חינוך איכותי כוללני ולקדם הזדמנויות למידה לכולם לכל החיים.	מטרה 4.3: עד שנת 2030, להבטיח גישה שוויונית לכל הנשים והגברים לחינוך בר השגה טכני, מקצועי, על תיכוני, כולל אוניברסיטאי. מטרה 4.4: עד שנת 2030, להגדיל באופן משמעותי את מספר הצעירים והמבוגרים, בעלי המיומנויות רלוונטיות, ובכלל זה יכולות טכניות ומקצועיות, שהם מועסקים כעובדים במשרות מכובדות והתמחויות	אסטרטגיית האימפקט החברתי שלנו מתמקדת בפיתוח ההון האנושי הטכנולוגי של המחר בעולמות התעופה והחלל, בדגש על שוויון מגדרי. אסטרטגיה זו מיושמת, בין היתר, בפעילויות משותפות עם מגוון עמותות לחינוך טכנולוגי והובלת היבטי גיוון תעסוקתי ושוויון מגדרי במסגרת שיתופי הפעולה עם הפורום הכלכלי-חברתי בישראל. בנוסף, מפעילה החברה בית ספר מקצועי בתחומה, חלק מרשת אורט, המשלב לימודים קונבנציונליים עם תכנית שבועית של העסקה מעשית. ההכשרה הבית-ספרית מבוססת על שלוש התמחויות: מכונאות מטוסים, מערכות אלקטרוניקה וחשמל וכטב"מ.
השגת שוויון בין המינים והעצמת כל הנשים והנערות.	מטרה 5.1: מיגור כל צורות האפליה כנגד נשים ונערות בכל מקום. מטרה 5.5: הבטחת השתתפות נשית מלאה ויעילה והזדמנויות שוות להנהגה נשית בכל רמות קבלת ההחלטות בחיים הפוליטיים, הכלכליים והציבוריים	התעשייה האווירית מקדמת סביבת עבודה מגוונת ומכילה, ותעסוקה שוות הזדמנויות. תכנית השוויון המגדרי שלנו נבנתה על מנת להגדיל את אחוז הנשים ביחס לכלל אוכלוסיית העובדים והעובדות, הן במקצועות הליבה (מומחיות טכנולוגית) והן במכלול המקצועות הקיימים. תוכנית "ביה"ס למנכ"ליות העתיד" תורמת לקידום נשים לתפקידים ניהוליים בכירים. בנוסף, תכניות האימפקט החברתי של החברה, כדוגמת "מהנדסות העתיד" מתמקדות בהעצמת נערות ונשים ובעידודן לבחור במסלולי אקדמיה טכנולוגיים, הנדסיים ומדעיים.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
לקדם צמיחה כלכלית מתמשכת, מקיפה ובת קיימא.	מטרה 8.1: שימור הצמיחה הכלכלית לנפש בהתאם לנסיבות הלאומיות. מטרה 8.2: השגת שיעור גבוה יותר של פריון כלכלי באמצעות גיוון, שדרוג טכנולוגי וחדשנות, ובכלל זה באמצעות מתן דגש למגזרים של הוספת ערך ותמריצים לעבודה. מטרה 8.4: שיפור מתמיד עד שנת 2030 של יעילות המשאבים הגלובאליים בצריכה ויצירה, ושאיפה לבצע הבחנה בין צמיחה כלכלית לבין פגיעה בסביבה בהתאם לתכנית ה-10 שנתית לצריכה ברת קיימא ויצרנות בהובלת המדינות המפותחות. מטרה 8.5: עד שנת 2030, להשיג תעסוקה מלאה ויצרנית ועבודה הוגנת לכל הגברים והנשים, ובכלל זה לצעירים ואנשים בעלי מוגבלויות, ותשלום שווה לעבודה בעלת ערך שווה. מטרה 8.8: הגנה על זכויות העובדים וקידום סביבת עבודה בטוחה ומוגנת עבור כל העובדים, ובכלל זה מהגרים, במיוחד נשים מהגרות, והעובדים העובדים בעבודות מסוכנות.	עובדי ועובדות התעשייה האווירית הם לב הארגון שלנו, הפועלים מעל ומעבר על מנת ליצור ערך עסקי באמצעות הישגים ומוצרים חדשניים. כאחד מהמעסיקים הגדולים במשק הישראלי, אנו שואפים לספק הזדמנויות תעסוקה ארוכות-טווח ויציבות, לצד יצירת סביבת עבודה אתית, בטיחותית ומעצימה. אנו משקיעים רבות בפיתוח המקצועי של עובדינו ומקדמים גיוון והכללה תעסוקתיים. בנוסף, משקיעה החברה במערכות ניהול סביבתי ופיתוח תשתיות המקדמות צמיחה עסקית בראייה סביבתית במשק, כדוגמת כלכלה מעגלית.
בניית תשתיות חסינות, קידום תיעוש מכליל ובר-קיימא וטיפוח חדשנות.	מטרה 9.4: עד שנת 2030, שדרוג התשתיות ושיפור התעשיות על מנת להפוך אותן ליותר ברות קיימא, לצד גידול ביעילות השימוש במשאבים ואימוץ נרחב של טכנולוגיות נקיות וידידותיות לסביבה והליכים תעשייתיים, כל המדינות לוקחות חלק בהתאם ליכולות שלהן בהתאמה. מטרה 9.5: שיפור המחקר המדעי, שדרוג היכולות הטכנולוגיות של המגזר התעשייתי בכל המדינות, במיוחד במדינות מתפתחות, ועד שנת 2030 עידוד מו"פ חדשני והגדלת מספר עובדי המו"פ לכל מיליון אנשים והוצאות המו"פ של המגזר הפרטי והציבורי.	התעשייה האווירית מתחזקת ומשדרגת את הנכסים והתשתיות שברשותה, ומבטיחה כי כל אתריה התפעוליים עומדים בדרישות תקינה מחמירות של איכות, בטיחות, ניהול סביבתי ואבטחת מידע. החברה מובילה משמעותית בהגשה ורישום של פטנטים ומציעה מגוון פתרונות חדשניים בכל הזירות: חלל, אוויר, ים, יבשה וסייבר.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
הבטחת ייצור וצריכה אחראיים	מטרה 12.2: עד לשנת 2030, השגת ניהול בר קיימא ושימוש יעיל של משאבי טבע. מטרה 12.5: עד לשנת 2030, הפחתה משמעותית של ייצור האשפה באמצעות מניעה, הפחתה, מחזור ושימוש מחדש. מטרה 12.6: עידוד חברות, במיוחד חברות גדולות וטרנס אטלנטיות, לאמץ נהגים ברי קיימא ולהטמיע מידע בנושא קיימות לתוך מערכות הדיווח שלהן. מטרה 12.8: עד לשנת 2030, להבטיח כי אנשים בכל מקום בעולם הם בעלי המידע הנדרש והמודעות להתפתחות ואורח חיים ברי קיימא תוך הרמוניה עם הטבע.	התעשייה האווירית משקיעה בצמצום טביעת הרגל הסביבתית של תהליכי הייצור שלה, לצד מו"פ סביבתי (Clean Sky , תווים ירוקים ועוד). אנו פועלים להטמעת תכנית ע"ב עקרונות "פיתוח ועיצוב מקיים", ולהגדיל נגישות בזמן-אמת לביצועי הקיימות של החברה על מנת לתמוך בתהליכי שיפור מתמיד וקבלת החלטות תפעוליות.
נקיטת צעדים משמעותיים ופעולה למלחמה בשינוי האקלים ובהשלכותיו.	מטרה 13.1: חיזוק העמידות והתאמת הקיבולת לסכנות הנוגעות לאקלים ולאסונות טבע בכל המדינות.	החברה מכירה בחשיבות הפעילות בנושא שינוי האקלים ובהשפעותיו הגלובליות. התעשייה האווירית מנהלת תכנית בקרת-פחמן חוצת ארגון, המתמקדת בהפחתת פליטות גזי חממה ומזהמים אחרים, תוך הגדלת יכולות המעקב והדיווח (CDP, המערך הוולונטרי לדיווח גזי חממה של המשרד להגנת הסביבה, ושותפה פעילה ביוזמות חשובות בנושא בסקטור הביטחון והתעופה (IAEG, Clean Sky). התעשייה האווירית אף מקדמת מוצרים חדשניים בעלי ערך משותף, כדוגמת ננו-לווין ונוס לחקר אקלים, כטב"מ לחקלאות מדייקת, בניית קונספט לפתרון כיבוי שריפות יער.

ביצועים כלכליים ופיתוח עסקי

ביצועים כלכליים

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

התעשייה האווירית לישראל בע"מ הינה "חברה בבעלות ממשלתית מלאה", אשר ממשלת ישראל מחזיקה ב-100% ממניותיה, כמצוין בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975. איגרות החוב של החברה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב החל ממאי 2007, בעוד שמניות החברה אינן רשומות למסחר. הדירקטוריון של החברה מפקח על ביצוע מדיניותו על ידי הנהלת החברה - מנכ"ל החברה והסמנכ"לים.

הדיווחים הכספיים של החברה נעשים בהלימה לדרישות תקן הדיווח ועומדים בדרישות חוק לניירות ערך וחוק החברות הממשלתיות - 1975. ב-31 בדצמבר 2023 החזיקה התעשייה האווירית בצבר הזמנות של כ-17.7 מיליארד דולר המייצגים 3.3 שנות פעילות. הון החברה הסתכם ב-1,495 מיליון דולר והיקף התחייבויות החברה עמד על 6,232 מיליון דולר.

בשנת 2023 דורגה התעשייה האווירית במקום ה-29 מתוך 100 חברות במדד הבינלאומי לדירוג חברות בסקטור התעופה וההגנה של Defense News.

פיתוח עסקי

מטרת ארגון הפיתוח העסקי בתעשייה האווירית הינה לתמוך בחדירה לשווקים חדשים ולזהות ולפתח תחומים עסקיים חדשים, תוך השאת ערך ומינוף סינרגטי עם פעילויות החברה. בנוסף, הארגון אחראי על אסטרטגיית הצמיחה החיצונית הממקסמת את התחרותיות של החברה ומיצובה כמובילה משמעותית בתחומי הליבה שלה ובתחומים משיקים נוספים. הכלים המרכזיים בתהליכי הפיתוח העסקי הינם: רכישת חברות (Mergers & Acquisitions); הקמת מיזמים משותפים (Joint ventures); יצירת ערך נוסף באמצעות סינרגיות עסקיות; רכישת טכנולוגיות לפיתוח מתמשך ולתכניות עסקיות חדשניות; ואזרוח טכנולוגיות.

היבטי קיימות בפיתוח עסקי

הזדמנויות למיזוגים ורכישות ולהשקעה בחברות, מלווים בתהליכי עומק של בדיקות נאותות (due diligence) במגוון רחב של היבטים עסקיים ומשפטיים. היבטי הקיימות נסקרים בתהליכים אלו על מנת להבטיח את עדכניות ושלמות הערכת הסיכונים של עסקאות פוטנציאליות.

מוצרים ושירותים

2-6

צבאי

אוויר

התעשייה האווירית מתמחה במגוון פתרונות ושירותים להגנה אווירית, באספקת כלי טייס למשימות מיוחדות, כלי טייס בלתי מאוישים, מערכות חימוש מונחות, מערכות הגנה מטילים, שדרוגים לכלי טייס בעלי כנף קבועה ומסוקים, ופתרונות מתקדמים לISTAR- C4I, ומערכות ניווט.

ים

עם התמחות רבת שנים בים, התעשייה האווירית מספקת מערכות ימיות משולבות, ספינות תקיפה והגנה מאוישות ובלתי מאוישות, מערכות תקיפה, ומערכות הגנה נגד מטוסים וטילים. בנוסף, אנו מספקים גם מערכות סיור ומעקב ימי בעזרת מערך כלי הטייס הבלתי מאוישים שלנו.

יבשה

ממרכזי שליטה, בקרה ותקשורת מתקדמים, דרך מערכות כינון וניווט ועד למערכות תומכות לחימה הכוללות טילים מונחים ופלטפורמות רובוטיות, התעשייה האווירית מספקת את מגוון הפתרונות החדשניים ביותר ללוחמת יבשה בשדה הקרב המודרני.

חלל

התעשייה האווירית, ביתה של תעשיית החלל הישראלית, מהווה נקודה יחידה למענה כולל בכל הנוגע ללווייניים חסכוניים מסדר גודל קטן ובינוני. לרשותנו עומדות 40 שנות ניסיון בטכנולוגיות חלל. התעשייה האווירית מתמקדת במערכות חלל לביטחון לאומי, מדע ומחקר ויישומים מסחריים. אלו כוללים: לווייני תצפית נושאי מטענים מסוגים שונים (EO ו-SAR), לווייני מדע ומחקר, לרבות רכב ירח וננו-לווייניים, לווייני תקשורת, פלטפורמות חלל, תחנות בקרה קרקעיות, מרכזי משימה ויישומים והיצע מלא של תת-מערכות חלל. בנוסף, אנו מציעים גם את טיל השיגור שביט המאפשר שיגור לווייניים מגודל בינוני למסלולי הקפה נמוכים (LEO). לתעשייה האווירית יכולות עצמיות מוכחות לניהול מחזור חיים מלא של פרויקט חלל – החל בדרישות להגדרת משימה, עבור דרך תכנון, ייצור אינטגרציה ובדיקות וכלה בשיגור ובהצבה במסלול ההקפה.

קישור למוצרים ושירותים צבאיים
https://www.iai.co.il/heb/defense

אזרחי

תעופה

חטיבת התעופה של התעשייה האווירית מעורבת בכל ההיבטים של תעשיית התעופה, החל בתכנון ובפיתוח, עבור דרך הנדסה וייצור של מבנים תעופתיים ומטוסים שלמים, וכלה בבדיקות ובאישורים.

במרכז ייצור המטוסים של התעשייה האווירית מתבצעים התכנון, הייצור והאינטגרציה של מטוסי מנהלים מגודל בינוני. התעשייה האווירית מייצרת מטוסים אלה מאפס, החל מעיבוד חומרי גלם למבנה תעופתי ולחלקי מטוס – גוף, זנב וכני נסע. במקביל, מספקת התעשייה האווירית מגוון רחב של מבנים תעופתיים מתקדמים לפלטפורמות שונות. בקווי הייצור שלנו מיוצרים מכלולים של חומרים מרוכבים, חומרים מרוכבי מתכת ועיבודי מתכת עבור המוצרים התעופתיים המובילים בעולם.

בנוסף, חטיבת התעופה מעניקה שירותי תחזוקה מקיפים ואיכותיים לכלי טייס, מנועים ורכיבים, תחת קורת גג אחת. שירותים אלה כוללים תחזוקה כבדה, שינויים ושיפורים, שדרוגי מטוסים אזרחיים וצבאיים, וכן את השירות המוביל בעולם, עם למעלה מ-45 שנות ניסיון, להסבת מטוסי נוסעים למטוסי מטען. קו עסקי בדק MRO מספק רובוט גרירה המחובר לכן הנסע הראשי של מטוסי נוסעים (TaxiBot) המאפשר שליטה על הגורר מתא הטייס ללא הפעלת מנועים. המערכת מוסמכת על ידי רשויות התעופה (FAA & EASA), ותורמת להפחתה של 85% בצריכת דלק ופליטות לאוויר ו- 60% הפחתה ברעש.

סייבר וביטחון לאומי

סייבר

סייבר הוא תחום אסטרטגי עבור התעשייה האווירית. היחידה העסקית בתחום הסייבר של אלתא היא מרכז המצוינות של התעשייה האווירית לפתרונות סייבר המתמודדים עם אתגרים ברמה לאומית העומדים לפתחן של מדינות, תשתיות קריטיות, יחידות אכיפת החוק וכוחות הביטחון. היחידה פיתחה פתרונות ייחודיים להגנה, שמירה, פיקוח, חיזוי, זיהוי, מודיעין ונגישות במרחב הסייבר. הפתרונות כוללים מרכזי התרעת סייבר מוקדמת ברמה הלאומית, אבטחת סייבר למערכות קריטיות למשימה, אבטחת סייבר לתעופה ולימאות, מודיעין סייבר, מערכת חיפוש והצלה סלולרית ופתרונות הגנת סייבר קריטיים. בנוסף, מובילה התעשייה האווירית את מאגד חברות הסייבר הישראלי (IC3), המציע פתרונות מקצה לקצה למרכזי הסייבר הלאומיים; ומאגד סייבר לחברות התעופה הישראליות (IAC3), המתמקד בפתרונות אבטחת סייבר למרחב העסקי של התעופה המסחרית. שתי השותפויות הוקמו בחסות תכנית ייעודית במשרד הכלכלה והתעשייה הישראלי.

ביטחון לאומי

עם מגוון רחב של פתרונות תפעוליים מותאמים, התעשייה האווירית מאפשרת לאתר, למקם ולמקד איומים לציבור במהירות ובאופן מדויק, 24 שעות ביממה, כולל בתנאי מזג אוויר גרועים ותנאי ראות ירודים.

קישור למוצרים ושירותים אזרחיים
https://www.iai.co.il/heb/commercial

קישור למוצרים ושירותים בתחום סייבר וביטחון לאומי
https://www.iai.co.il/heb/cyber-hls/cyber

חדשנות ומנהיגות טכנולוגית

MT | 3-3

מטרות האו"ם: 9.5

החדשנות הטכנולוגית היא בסיס תרבותה של החברה, המניעה את הצלחתה. ארגון טכנולוגיות, חדשנות ומו"פ (CTO) של התעשייה האווירית והיחידות העסקיות ברחבי החברה, מובילים את מאמצי המחקר והפיתוח, התומכים בחזית האסטרטגית של התעשייה האווירית. בחברה המונחית על ידי עקרונות הקידמה והיצירתיות, הארגון תומך ומוביל מערך של יוזמות המקדמות ומעודדות חדשנות, הן בתוך החברה והן מחוצה לה, ויוצר שינוי משמעותי המונחה על ידי ערך מוסף של חדשנות, לתעשייה האווירית ולשותפינו העסקיים. התעשייה האווירית מצוידת בתוכניות המחקר והפיתוח המתקדמות ביותר, מעבדות חומרים ו-VR, מנהרות רוח, ומתקנים לניסויי קרקע וניסויי טיסה. יכולות מוכחות אלה מאפשרות התקדמות משמעותית מרמת בשלות טכנולוגית נמוכה לגבוהה (TRL). החדשנות בתעשייה האווירית מוטמעת בשתי גישות משלימות - חדשנות אורגנית וחדשנות פתוחה.

חדשנות אורגנית

בתעשייה האווירית מתנהלת קהילת חדשנות יזמית, פעילה ותוססת. כל אחד ואחת מעובדי החברה מוזמנים להעלות רעיונות באמצעות מערכת להצעות חדשנות או כמיזם במרכז החדשנות, ולקדמם לכדי מוצר בר-קיימא מינימלי (MVP). רעיונות המועלים למערכת נסקרים על ידי צוותי החדשנות החטיבתיים בליווי מומחי תוכן ומומחים עסקיים מתוך החטיבות. רעיונות שניתן לקדם מוצגים בפני ועדת החדשנות במטרה לאשר תקציב פיתוח והשתלבות כמוצר בחברה.

חדשנות פתוחה

החטיבות העסקיות של החברה, ביחד עם מטה החברה, מעורבים מאוד בפעילות חברות הזנק. אנו ממשיכים לתמוך, לפתח ולטפח תעשייה מקומית ובינלאומית, על מנת לשמור על מעמדנו כספקי פתרונות בחוד החנית של הטכנולוגיה. במסגרת זו מתקיים שיתוף פעולה ושילוב בין גורמים שונים מהאקו-סיסטם (חברות הזנק, גורמי ביטחון ואקדמיה) עם מהנדסי ומהנדסות החברה בחטיבות השונות, במטרה להגביו ולהבשיל מוצרים ל-MVP ובשלב מאוחר יותר, לפרויקטים משותפים.

מרכז החדשנות של התעשייה האווירית

מרכז החדשנות של החברה עומד בלב אסטרטגיית החדשנות הכוללת של התעשייה האווירית, במטרה לאתר ולהצמיח חדשנות אורגנית ופתוחה, לצד הכשרה וטיפוח של מובילי חדשנות. מרכז החדשנות של החברה הוקם ב-2019 בלב האקו-סיסטם לחברות ההזנק של ישראל, וממוקמם החל מ-2022 בתל אביב.

המרכז פועל כמאיץ שמטרתו לזרז פיתוח מיזמים מבוססי טכנולוגיות מתקדמות, תוך שימוש במתודולוגיות חדשנות פתוחות לעידוד גיוון טכנולוגי ויזמות-פנים, ולצד שיתוף פעולה עם שותפים פוטנציאליים. במהלך 2023 נטלו עובדי החברה מכלל החטיבות חלק במחזורי חדשנות, לאחר שהגישו הצעות חדשניות לפיתוח מואץ של יוזמות טכנולוגיות מתקדמות בשלב טרום-ראשוני. במרכז פועלות כמה תכניות:

- **תכנית אקסלרציה INNOSPHERE** בת 13 שבועות הפתוחה לכלל עובדי ועובדות החברה, לעיתים במשותף עם חברות הזנק או שותפים ממערכת הביטחון, במטרה להאיץ זמני פיתוח (TTM) ולהגיע ל-MVP. התכנית כוללת מעטפת של סדנאות, ליווי מומחים ויועצים טכנולוגיים ועסקיים מקומיים ובינ"ל. בתום התכנית חוזרים הצוותים לחטיבות להמשך פיתוח ושילוב המיזם במוצרי העתיד, תוך שמירה על ערכי המצוינות והחדשנות בארגון.
- **תכנית בינ"ל ל-Scouting טכנולוגי** שמטרתה לגלות טכנולוגיות מפציעות ומשבשות המובלות ע"י חברות הזנק ואקדמיה ויצירת שיתופי פעולה לפיתוח פרויקטים חדשניים ושמירה על המובילות הטכנולוגית בכל החטיבות.
- **תכנית ASTRA לחלל**, בשותפות עם STARBURST הבינ"ל, המתמחה בעולמות התעופה והחלל, ובה קוראת החברה לחברות הזנק בתחום החלל לשתף פעולה, כאשר התעשייה האווירית משמשת כ-BETA SITE.
- שותפות בהקמת מרכזי חדשנות בפריפריה - במטרה לעודד הנבטה וצמיחה של סטארטאפים וקידום ההיטק באיזורים אלו. המרכזים יעסקו בתחומים המשיקים לעיסוקים של התעשייה האווירית בתחומי רובוטיקה, חלל, AI , אנרגיה מתחדשת, תעשיה מתקדמת וביוטק.
- שת"פ גלובליים – הקמת אקסלרטור בארה"ב, מרכזי מצוינות בהודו ומרוקו בשיתוף האקדמיה.
- שת"פ מחקרי בינלאומי ומקומי – טכניון, אונ' תל אביב, אונ' אריאל, CMU, MIT - מחקרים משותפים בטכנולוגיות מפציעות.

נכון למועד פרסום דוח זה, המסכם 4 שנות פעילות, הגיעו 48 מיזמים ל-MVP והוגשו 10 בקשות לפטנטים. במקביל, מתקיימת פעילות בשיתוף האקדמיה לקידום מצוינות הנדסית, הכוללת בין היתר מלגות לסטודנטים, תכניות מצוינות באקדמיה ושותפות טכנולוגית-מקצועית במסגרת תואר שני בהנדסת מערכת עם הטכניון, עבור עובדי ועובדות החברה. אנו גם עוסקים במחקר יישומי משותף עם חוקרים במוסדות האקדמיים השונים.

ניהול ידע תאגידי

חברות טכנולוגיה מתחרות על פיתוח, עיצוב וייצור מוצרים בדרגות תחכום ומורכבות גבוהה, ובעלויות משתלמות. על מנת לממש יכולות אלו, לתמוך בחדשנות ולשמור על יתרון תחרותי, נדרשת החברה לנהל ולמצות את הידע המצטבר בה באופן חוצה-חברה ושיטתי. לאחר עשורים של פעילות, מחזיקה החברה בידע הנדסי וטכנולוגי נרחב, מורכב ומפורט, המנוהל ומיושם רוחבית ואסטרטגית על ידי מערך ניהול ידע המבוסס נציגים מכלל החטיבות, תוך שימוש בכלים ומתודולוגיות חדשניים בתחום ובתמיכה של טכנולוגיות מתקדמות. באופן כזה אנו מבטיחים כי הידע, שהוא נכס אסטרטגי מהותי לחברה, יישמר, ימוצה, יונגש וימשיך להוות אבן בניין לקידום הפעילויות העסקיות וההון האנושי.

כחלק מאסטרטגיית החברה וברואיית חשיבות הנושא, החברה מינתה ססמנכ"לית מנהלת ידע תאגידי שאמונה על הובלת מערך ניהול הידע ברמת התאגיד.

פטנטים

מהימנות מוגבלת בהיקפה

פטנטים נחשבים לנכס חשוב ומדד לחדשנות. השקעה של חברה בתהליכי מחקר ופיתוח היא יקרה ובת-סיכון, מול הערך הכלכלי המניב של ההמצאות. על ידי הגנה על הרעיונות החדשניים בעזרת רישום פטנטים, אנחנו מאפשרים חופש פעולה לעסוק בטכנולוגיה המפותחת והמוגנת, מעודדים חדשנות ודרכי פעולה יצירתיות ותומכים בקידום והרחבה של בסיס הידע ההנדסי והקניין הרוחני.

התעשייה האווירית מנהלת תהליך סדור ואסטרטגי להגשה ורישום של פטנטים, בארץ ובחו"ל. נוהל חוצה-חברה מגדיר את אופן רישום האמצאות והפטנטים. בנוסף, החברה מתגמלת את ממציאיה בגין אמצאות ופטנטים אשר התקבלו על ידי רשם הפטנטים.

בטיחות ואיכות מוצרים ושירותים

3-3 | 403-7 | 417-1 | MT

שירות לקוח

החתירה לשיפור מתמיד ניצבת בליבת המודל העסקי של התעשייה האווירית. בשנת 2023 המשכנו בהטמעת האסטרטגיה למערך שירות הלקוח, שמהווה קפיצת מדרגה בטיפול ותמיכה בלקוחות. את התהליך מובילים סמנכ"ל התפעול, הרכש והלוגיסטיקה וראש מינהל שירות לקוח. התהליך הוא בהלימה עם דרישות תקן AS9100D - "מערכות ניהול איכות - דרישות מארגוני תעופה, חלל ובטחון", הגרסה המעודכנת של התקן אשר כלל מפעלי הייצור של התעשייה האווירית מוסמכים עבורו כיום. האסטרטגיה כוללת תכנית רב-שנתית, קביעת יעדים עסקיים ותפעוליים והגדרת מדדי שירות לקוח.

התעשייה האווירית רואה בשירות לקוחותיה את אחד הנדבכים החשובים ביותר שלה בשנים הקרובות. במהלך שנת 2023 המשכנו בהטמעת מערכת CRM Customer Relationship Management כחלק מגישה חדשה זו, המאפשרת לקיים את התקשורת הטובה ביותר עם לקוחותינו, לפתח מנגנון יעיל לתמיכה לאחר-מסירה ולהשיג שביעות רצון גבוהה עבור כל המוצרים והשירותים שלנו. בנוסף, המשכנו לפתח ולשמר את מערכות היחסים שלנו עם לקוחותינו, כולל יצירת פתרונות לתמיכה ושירות במדינת הלקוח.

פרטיות לקוחות ומחזיקי העניין

התעשייה האווירית מגנה על מידע סודי המתקבל מלקוחותיה, מספקיה וממחזיקי עניין נוספים. בנוסף, החברה מכבדת את זכויות הפרטיות של נציגי לקוחותיה וספקיה ונציגים של מחזיקי עניין הנוספים שלה ומחויבת להגן על פרטיותם. התחייבויות אלו מעוגנות במנגנוני תשתית ממוחשבת לאבטחת מידע, בקוד האתי, במדיניות ובנהלי חברה וביטחון ובהדרכות עובדים, על מנת להבטיח הגנה מלאה על המידע המגיע לעובדינו במסגרת עבודתם.

ניהול האיכות בתעשייה האווירית

התעשייה האווירית רואה את האיכות, הבטיחות והאמינות של מוצריה כערכים מובילים, המהווים בסיס לשביעות רצון הלקוחות ומעצימים את הצמיחה שלנו. מנהלים ועובדים כאחד מחויבים לתרבות של איכות ומצוינות עסקית, המאפשרת לנו לספק מוצרים ושירותים באיכות גבוהה תוך עמידה בדרישות וציפיות לקוחותינו, ובכל החוקים, התקנות והתקנים הרלוונטיים. אנו פועלים לשיפור מתמיד באמצעות:

- הטמעת מערכת ניהול איכות המבטיחה ציות עקבי ורציף בדרישות הלקוחות והרגולציה
- התמקדות בשביעות רצון של הלקוחות
- קביעת יעדי איכות בני-מדידה, בכל המפעלים והחטיבות בחברה
- ביצוע הדרכות ופיתוח המנהלים והעובדים, תוך טיפוח כישוריהם האישיים והעסקיים
- קידום תהליכי דיווח, חקירה ולימוד של אירועי איכות באופן חוצה-ארגון
- רתימת ספקינו כשותפים לעמידה ביעדי האיכות שלנו
- השקעה בכלים ושיטות מתקדמות, התורמים לרמת האיכות, הבטיחות והאמינות של מוצרינו
- הצטרפות למאמצים משותפים ברמת הסקטור והתעשייה כולה, כחברי אגודות מקצועיות, המובילות יוזמות לשיפור מתמיד באיכות

כחלק ממחויבות זו, כלל גופי ההנדסה הייצור ושרשרת האספקה של התעשייה האווירית מוסמכים לתקן AS9100 על ידי מכון התקנים הישראלי (SII). בנוסף, מפעלי המטה התפעוליים הם בעלי הסמכה לתקן ISO 9001.

התעשייה האווירית הינה חברה פעילה בארגון העולמי לאיכות בתעופה (IAQG) ובארגון העולמי לניהול איכות בתהליכים מיוחדים בתעופה (NADCAP). במסגרת זו נציגי החברה שותפים בוועדות התקינה השונות ובתהליכי חשיבה גלובליים בהקשרי איכות בתעופה.

חטיבת התעופה של התעשייה האווירית מחזיקה בתעודות הסמכה מטעם גופים רגולטוריים כגון הסוכנות לבטיחות התעופה של האיחוד האירופי (EASA), מנהל התעופה הפדרלי של ארה"ב (FAA) ורשות התעופה האזרחית הישראלית (רת"א).

מניעת שימוש בחלקים מזויפים במוצרי החברה

התעשייה האווירית קבעה תהליכים ואמצעים קפדניים כדי לאתר ולמנוע שימוש בחלקים מזויפים בתהליכי הייצור ובמוצרים שלנו. כל הספקים של החברה נדרשים על בסיס חוזי לנהל תהליכי מניעה ולציית לנהלי התעשייה האווירית בנושא. החלקים המסופקים עוברים באופן קבוע תהליכי אימות מקוריות ומתועדים בעת האספקה.

מערכת ניהול סביבתי ISO 14001:2015

כל חטיבות התעשייה האווירית מוסמכות לתקן ISO 14001:2015 מטעם מכון התקנים הישראלי (SII). למידע נוסף, ראו הפרק לניהול הסביבתי (עמוד 76).

מערכת ניהול בטיחות וגהות תעסוקתית ISO 45001:2018

כל חטיבות התעשייה האווירית מוסמכות לתקן ISO 45001:2018 מטעם מכון התקנים הישראלי (SII). בכך הושלם יעד המעבר במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. למידע נוסף, ראו הפרק לניהול הבטיחות (עמוד 77).

אחריות בשרשרת האספקה

MT | SP | 3-3 | 2-6

לתעשיית התעופה וההגנה יש בסיס ספקים מורכב ודינאמי ביותר, הדורש ניהול אפקטיבי של עלויות, ביצועי איכות ועמידה במועדי אספקה. הזרימה המתמדת של חומרים ומידע מאפשרת הזדמנויות רבות לחשיבה מקיימת. היצרנים הגדולים ממלאים תפקיד קריטי בקביעת רף הציפיות ובהובלת הספקים וקבלני המשנה לנהוג באנושיות, ליישם ערכים כלכליים, ולהשיג מצוינות סביבתית.

התעשייה האווירית היא שחקן ייחודי בשרשרת האספקה, מכיוון שהיא משמשת כיצרנית ראשית עבור חלק ממוצריה, וכספקית עבור יצרניות מוצרים אחרים. ללא קשר למיקומנו בשרשרת האספקה של מוצר מסוים, אנו מאמינים כי העלאת הרף מתורגמת לסטנדרטים גבוהים יותר עבור כל שותפינו העסקיים.

הסמכת ספקים

כיצרנית ראשית, התעשייה האווירית עובדת רק עם ספקים המוסמכים על ידינו. ספקים אלה מחויבים להחזיק בהיתרים, הרשאות ואישורים תקניים, תקפים ורלוונטיים לעיסוק שלהם. נוסף על כך, התעשייה האווירית בוחנת את יציבותם הכלכלית לפני ההתקשרות וממשיכה לעקוב אחר הביצועים הכספיים שלהם לאורך כל הקשר העסקי.

הן תהליך הסמכת הספק והן נהלי הבטחת האיכות הינם מתמשכים ונתמכים על ידי מנהל האיכות של החברה. אלה כוללים בין היתר:

- מערכת לניהול אבטחת איכות ספקים, שנועדה להבטיח כי איכות המוצרים המסופקים עומדת בדרישות התעשייה האווירית, וכוללת יישום של כל בקשת מעקב. מטרתנו היא שכל הספקים שלנו יאמצו את אותם סטנדרטים והתחייבויות שקבעה התעשייה האווירית עצמה כספקית ליצרנים ראשיים אחרים.
- פורטל ספקים מקוון, המכיל את כל הנתונים והמידע המעודכנים הנדרשים על ידי ספקים בהתקשרות עם התעשייה האווירית. באמצעות פורטל זה מדווחים הספקים על כל שימוש בקבלני משנה, וכך מאפשרים רמות גבוהות יותר של שקיפות ובקרה של שרשרת האספקה.
- שמירה על עדכניותו של בסיס האספקה הישראלי שלנו, באמצעות יוזמות שונות ביחס לשינויי דרישות, לוחות זמנים למסירה של ספקים, חשבונאות וחיוב באמצעות מקורות אלקטרוניים.

תהליכים מקיימים בשרשרת האספקה

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

ארגון הרכש והלוגיסטיקה של התעשייה האווירית מנהל תהליכים ומנגנונים מובנים המבטיחים ששיקולי קיימות מנחים את קבלת ההחלטות דרך קבע. בשנת 2023 המשיך ארגון הרכש והלוגיסטיקה להוביל תהליכי עומק שמטרתם להביא למצוינות, יישום תפיסת האג'יליות והידוק שיתוף הפעולה והשקיפות בין המטה והחטיבות. בכלל זה:

- שימוש בלוחות מקוונים (dashboards) המאפשרים שקיפות, מדידה אחידה ובקרה על תהליכי הרכש והלוגיסטיקה.
- פיתוח עובדי הרכש באמצעות הדרכות מקוונות ללמידה עצמית והכשרות הכוללות התייחסות לקוד האתי, לתרבות ארגונית ותקשורת בינאישית, בדגש על אינטראקציות עם ספקים מקומיים ובינלאומיים.
- הטמעת פורטל אחוד לניהול קשרי ספקים (SRM).
- ניהול מרכז לוגיסטי מרכזי, אשר מקדם את היבטי industry 4.0, מפחית שטחי אחסון ומלאי עודף ומאפשר עקיבות ומיכון של תהליכים ידניים.
- תמיכה בספקים מקומיים ("רכש כחול-לבן"), בעסקים קטנים ובספקים מאזורי פריפריה מנוהלת אסטרטגית בחברה, לטובת הגדלת יכולותיהם וחלקם בסקטור הביטחון וההגנה הבינלאומי.
- קביעת יעדי חיסכון שנתיים, ערכי מלאי ויעדי תפוצה עבור חומרי גלם, שירותים ורכש משאבים באמצעות מערכת מסדי נתונים, וחסימת האפשרות לרכש פריטים המסומנים כמיותרים.
- פעילות במסגרת קבוצת עבודה לניהול היבטי סביבה, חברה, וממשל תאגידי (ESG) בשרשרת האספקה במסגרת פעילותה בארגון IAEG (עמוד 26).
- יישום היבטי זכויות אדם במסגרת מדיניות החברה (בתהליך אישור), לביסוס שותפויות ארוכות טווח, הוגנות ומכבדות עם ספקינו.

אנו ממשיכים להרחיב את התהליכים המקיימים בניהול שרשרת האספקה במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות.

קישור לאתר הספקים
https://www.iai.co.il/heb/suppliers

רכש כחול-לבן: השפעה על ישראל והשפעה כלכלית עקיפה

203-2 | 204-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

כחברה ממשלתית, התעשייה האווירית תורמת לפיתוח כלכלת ישראל, ובפרט מייחדת תשומת לב לרכש מקומי (רכש "כחול-לבן"). מרבית הספקים שלנו מעבר לים מועסקים על בסיס כלכלי, ו/או מומחיות ודרישה של לקוחותינו, או על פי תנאי סחר גומלין (קיזוז התחייבויות). בשנת 2023 הרכש המקומי עלה ל-69% והנ"ל מהווה עלייה ביחס לנתוני שנים קודמות.

השנה החברה רשמה הישג בזכיה בפרס על מצוינות וחדשנות בניהול שרשרת האספקה מטעם ארגון ה - ISCMA -

Israeli Supply Chain Management Association

המשכיות עסקית

מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP

התעשייה האווירית מהווה מפעל חיוני באישור שר הכלכלה והתעשייה בישראל, כמפעל הפועל לצרכי הגנת המדינה. על מנת להבטיח את מערך הרציפות התפקודית הלאומי, מחויבת החברה, בתיאום עם הרשויות הרלוונטיות, לבצע את מכלול הפעולות ולהקצות את המשאבים הנדרשים, כדי להשתלב בתכניות ההיערכות לשעת חירום של מדינת ישראל.

התעשייה האווירית הטמיעה הנחיות, מנגנונים ונהלים ברורים על מנת להבטיח רציפות לפעילויותיה במקרה של התרחשות אירועי קיצון פוטנציאליים, בלתי צפויים וחמורים כגון שריפות, רעידות אדמה ומתקפות טרור וסייבר. על ידי הגדרת נהלי תגובה יעילים במהלך אירוע, הפעלת צוותים מיומנים לתגובת חירום והפעלת אסטרטגיות שיקום ומתודולוגיות לניהול משברים בעת הצורך, מבטיחה התעשייה האווירית את הישרדותם ותפקודם המתמשך של תהליכים קריטיים ומרכזיים שלה כמפעל חיוני.

כארגון לומד, אנו ממשיכים לשפר את תכניות ההמשכיות העסקית של החברה, כולל עבור היבטי הקיימות במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות. אודות סקר סיכוני אקלים ראה עמוד 82.

טבלת ריכוז ביצועים

201-1 | 201-4 | 204-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2021	2022	2023
נטו מכירות (מיליון $)	4,477	4,973	**5,327**
הכנסות מס (מיליון $)	0	0	**0**
סה"כ הערך הכלכלי שנוצר (הכנסה) (מיליון $)	4,477	4,973	**5,327**
עלויות תפעול (כולל משכורות והטבות) (מיליון $)	4,260	4,657	**4,951**
הוצאות (הכנסות) כלכליות (מיליון $)	29	31	**(29)**
הוצאות מס (מיליון $)	46	77	**93**
דיבידנדים (מיליון $)	0	0	**0**
סה"כ הערך הכלכלי שחולק (מיליון $)	4,335	4,765	**5,015**
סה"כ הערך הכלכלי[1] (מיליון $)	142	208	**312**
הרווח הנקי (מיליון $)	148	213	**318**
EBITDA (מיליון $)	436	560	**664**
תמיכה ממשלתית: מענק מו"פ של המדען הראשי במשרד הכלכלה (מיליון $)	5	7	**5**
% הכנסות לפי קווי עסקים: טילים וחלל	38.3	38.7	**41.2**
% הכנסות לפי קווי עסקים: כלי טיס צבאיים	11.5	10.9	**11.3**
% הכנסות לפי קווי עסקים: אלתא	25.6	24.2	**23.6**
% הכנסות לפי קווי עסקים: תעופה	24.6	26.2	**23.9**
% הכנסות לפי קווי עסקים: אחר	0.04	0	**0**
רכש מקומי: הוצאות רכש (מיליארד $)	1.93	2.8	**2.96**
% רכש מקומי	61	63	**69**
מספר פטנטים שנרשמו[2]	36	48	**46**
מספר פטנטים שהוגשו[2]	43	34	**33**

[1] מחושב כסה"כ הערך שנוצר פחות הערך שחולק.

[2] המידע מייצג את מספר הפטנטים שהגישה החברה לרשם הפטנטים בישראל, ואת מספר הפטנטים שהתקבלו על ידי רשם הפטנטים, בשנה הנקובה, נכון למועד איסוף הנתונים.

ממשל תאגידי

ממשל תאגידי, אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות

מבנה הממשל התאגידי בתעשייה האווירית

התעשייה האווירית הינה חברה פרטית בבעלות מלאה של מדינת ישראל, דהיינו חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975 (להלן "החברה" ו"-חוק החברות הממשלתיות" בהתאמה). בשנת 2007 גייסה החברה לראשונה אג"ח מהציבור ולכן מאותו מועד הינה תאגיד מדווח. חוק החברות הממשלתיות קובע הוראות שונות וכללי ממשל תאגידי החלים על החברה כחברה ממשלתית, וביניהם הוראות בדבר הרכב הדירקטוריון ועבודתו, סמכויותיו, תנאי הכשירות של הדירקטורים ואופן מינויים, גמול הדירקטורים, וכללים להבטחת נכונות הדו"חות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון. הוראות זהות ונוספות לנושא ממשל תאגידי מופיעות בחוק החברות, תשנ"ט – 1999 (להלן "חוק החברות") והוראות אלו חלות על החברה בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות.

ההתייחסות לכך נכללת בתשקיף שפורסם ביום 29 בדצמבר 2011 (מסמך מס' 2011-01-379344). גם הוראות תקנון החברה, המתייחסות בין היתר לכללי הממשל התאגידי בחברה, חלות על החברה, בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות וחוק החברות, שאינן ניתנות להתנאה. מקום בו הוראה בתקנון החברה היא בסתירה להוראת חוק קוגנטית, תגברנה הוראות הדין החל. בשל היותה תאגיד מדווח, החברה כפופה גם להוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968. הגורם הרגולטורי שאליו כפופה החברה בקשר עם עמידתה בהוראות חוק החברות הממשלתיות הוא רשות החברות הממשלתיות (להלן "הרשות"). החברה מנהלת תקשורת שוטפת עם הרשות, בין היתר באמצעות נציג הרשות, המשתתף כמשקיף בישיבות הדירקטוריון וועדותיו.

מזכירות החברה

מזכיר החברה אחראי לתקשורת שוטפת ולתיאום בין הדירקטוריון להנהלת החברה. בין היתר מופקד מזכיר החברה על ניהול, תיאום ותיעוד של ישיבות הדירקטוריון וועדותיו, ועל האוריינטציה, ההדרכה והממשקים של דירקטורים חדשים. מזכיר החברה אחראי גם לתקשורת בין החברה לרשות החברות הממשלתיות וכן לדיווחים לרשות לניירות ערך בנושאים הרלוונטיים למזכירות החברה.

המבקר הפנימי

המבקר הפנימי של החברה מנהל את יחידת הביקורת הפנימית בהתאם לחוק הישראלי. המבקר הפנימי מדווח לדירקטוריון ולוועדת הביקורת.

ניהול תכנית אכיפה פנימית בהלימה לחוק ניירות הערך

החברה מקיימת תכנית אכיפה פנימית בהתאם לחוק ניירות הערך, על מנת לנהל סיכוני חשיפה אפשריים הנוגעים להפרות פוטנציאליות של חוק זה. הדירקטוריון מינה את היועצת המשפטית של החברה כאחראית על אכיפה פנימית של נושאים אלה בחברה.

מגבלות ופיקוח על התנהלות החברה

לעניין המגבלות והפיקוח על החברה, ראו סעיף 21 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 110-123.

איסור תרומות כספיות

על פי דרישת רשות החברות, מנועה התעשייה האווירית כחברה ממשלתית ממתן תרומות כספיות בכל הנסיבות, פומביות או אחרות. התעשייה האווירית קבעה נוהל פנימי בכדי להבטיח עמידה בדרישה זו, וכל המנהלים הבכירים נדרשים לבחון ולאשר את עמידתם בנוהל על בסיס שנתי.

אישור דוחות החברה על ידי הדירקטוריון

הדירקטוריון מופקד על הבקרה והפיקוח על פעילות הנהלת החברה ובין היתר גם על אישור הדו"חות הכספיים שלה. החברה הקימה ועדה ייעודית של הדירקטוריון, הוועדה לבחינת דוחות כספיים, השקעות

ופיתוח עסקי (להלן – הוועדה) בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדו"חות הכספיים) - 2010 (תקנות אישור דו"חות כספיים). הוועדה דנה בדו"חות הכספיים של החברה לצד התפתחויות בפעילות העסקית שלה, וממליצה בפני מליאת הדירקטוריון המלצות נאותות בדבר הדו"חות כספיים כאמור. הדירקטוריון דן בהמלצות הוועדה, ובסופו של דבר בוחר אם לקבל ולאשר את הדו"חות הכספיים של החברה, או לבקש מידע נוסף, הערות ו/או תיקונים טרם מתן האישור.

דירקטוריון החברה וועדותיו

הדירקטוריון אחראי על התווית מדיניות החברה ומפקח על פעילותה הניהולית, ובכלל זה קבלת ההחלטות לגבי השפעות בנושאי ESG. הנהלת החברה ממונה על יישום מדיניות זו בפועל ועל הדיווח לדירקטוריון.

בשנת 2023 ועדות הדירקטוריון הן כדלקמן: (1) הוועדה לבחינת הדו"חות הכספיים, השקעות ופיתוח עסקי (2) ועדת הביקורת (3) ועדת התגמול (4) ועדת ממשל תאגידי, קיימות, קידום נשים ואוכלוסיות מגוונות (5) ועדת ניהול סיכונים. בשנה זו התקיימו 57 ישיבות של דירקטוריון החברה וועדותיו.

מניעת ניגוד עניינים

חברי הדירקטוריון חותמים על הצהרת אי-ניגוד עניינים, ומתחייבים להימנע מניגודי עניינים בין פעילותם בחברה לבין פעילותם בתחומים אחרים. בנוסף, מניעת ניגוד עניינים נכללת במדיניות הרכש ובקוד האתי של החברה (עמוד 54) ונתמכת על ידי נהלים פנימיים. יו"ר הדירקטוריון אינו מכהן בתפקיד ניהולי בחברה.

מינוי הדירקטוריון והרכבו

כחברה בבעלות ממשלתית מלאה, ממונים חברי הדירקטוריון בתעשייה האווירית על ידי השרים האחראיים על החברה, קרי שר הביטחון והשר המקשר בין הממשלה לכנסת, בהתייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים של רשות החברות הממשלתיות. ככלל, דירקטורים בחברות ממשלתיות נבחרים מתוך מאגר "נבחרת הדירקטורים". אישור מועמדות הדירקטורים, לרבות בחינת כישוריהם, מתבצע על ידי הוועדה לבדיקת מינויים כמפורט בחוק החברות הממשלתיות. במסגרת פעילותם בדירקטוריון החברה, מבצעים הדירקטורים סקירות, כולל בנושאי השפעות ESG. לא מתבצעות הערכות ביצועים לדירקטורים בחברה.

מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לסעיף 92 (א) (12) לחוק החברות, קבע הדירקטוריון בישיבתו מיום 27 במאי 2015, כי המספר המינימלי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית הנדרש הוא אחד (1). לתחומי המומחיות של חברי הדירקטוריון, ראו סעיף 14 בפרק ד' (פרטים נוספים על החברה) לדו"ח התקופתי התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 12-14.

דירקטורים בלתי תלויים

על פי סעיפים 219 ג ו- 239 לחוק החברות, יכהנו בדירקטוריון לפחות שני דירקטורים חיצוניים. בנוסף מכהנת בחברה דירקטורית המסווגת כדירקטורית בלתי תלויה.

גיוון הדירקטוריון

מטרות האו"ם: 5.5

ארבע מתוך שמונה חברי הדירקטוריון בשנת 2023 הן נשים. גיוון חברי הדירקטוריון מושג בכפוף לאישור נציגי הרשויות הרלוונטיות.

אחריות הדירקטוריון בנושאי ESG

ועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות הוקמה בשנת 2012 (תחת השם "הוועדה לממשל תאגידי וקיימות"). תחומי האחריות והפיקוח של הוועדה ביחס לניהול היבטים והשפעות ESG בחברה הינם: נושאי אחריות תאגידית, ממשל תאגידי, פיתוח בר-קיימא ואכיפה פנימית של חוקי ניירות הערך. ועדה זו דנה בנושאים המהותיים ובביצועי ה-ESG בדיונים רבעוניים. בנוסף, הועדה דנה בדו"חות הקיימות של החברה ובוחרת אם לאשר את פרסומם, או לבקש מידע נוסף, הערות ו/או תיקונים טרם מתן האישור.

קודים ומסמכי מדיניות החברה בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG)

החברה פועלת על בסיס מסמכי מדיניות חוצי-חברה, אשר מכתיבים ציפיות ממנהלים ועובדים ומנחים התנהלות עסקית אחראית. מסמכים אלו מכסים מגוון רחב של נושאים, כולל סביבה, חברה ואתיקה, כך שההשפעות מובנות ומופנמות. היבטי ESG מרוכזים גם במדיניות הקיימות ובהצהרת מדיניות בנושא זכויות אדם של החברה, המצויה בתהליכי אישור. ההתחייבויות במסגרת מסמכי מדיניות אלו מפוקחות על ידי הדירקטוריון ומוטמעות על ידי וועדת ההיגוי הבכירה לקיימות ומנהל קיימות ואחריות תאגידית, כולל תהליכי סקירה תקופתית ועדכון.

מסמכי מדיניות הקיימות ומסמכי מדיניות נוספים של החברה עולים בקנה אחד עם ציפיותיהם וערכיהם של מחזיקי העניין שלנו בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי, ומגובים בתהליכים ונהלים פנים-ארגוניים תומכים. מסמכים אלו זמינים לקריאה באתר החברה.

מדיניות תגמול בכירים

לחברה מדיניות ברורה בנושא תגמול מנהלים בכירים בחברה, המבוססת על: מדיניות צמיחת החברה בטווח הארוך; הטבות על בסיס מדיניות ניהול הסיכונים; גודל החברה ואופייה; רכיבים הנוגעים לתפקיד ספציפי ולתרומתו/תרומתה לעמידה ביעדים ארוכי הטווח של החברה. מדיניות תגמול מעודכנת אומצה על ידי הדירקטוריון במאי 2023, על בסיס המלצת ועדת התגמול.

ציות לחוק

מחויבות החברה לעמידה בחוקים ובתקנות החלים על פעילותנו היא בלתי מתפשרת. אנו משקיעים במגוון תהליכים כדי להבטיח מילוי דרישות רגולטוריות קיימות ומתפתחות. מכלול מנגנוני הציות הפנימיים שלנו מובנים לטובת זיהוי, מניעה, בקרה וצמצום סיכוני הרגולציה השונים ועיגונם בנהלי החברה, ביישום הקוד האתי ובתכנית למניעת שוחד ושחיתות. בכל מקרה שבו מזהים אי-ציות, ההנהלה הבכירה מיודעת וננקטות פעולות מתקנות. יתרה מזאת, ישנם מקרים שבהם האירוע או הנושא מדווחים לדירקטוריון ו/או מבקרי החוץ שלנו, ואם מתקיימים הקריטריונים הרלוונטיים, הם גם מדווחים לציבור. להרחבה נוספת, ראו סעיף 21 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 110-123. בהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי סביבה ראו סעיף 20 עמודים 109-110, בהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי בטיחות וגהות ראו סעיף 12 עמוד 66 ובהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי התנהגות אנטי-תחרותית ראו סעיף 10 עמוד 43.

ציות ואכיפה פנימית למניעת שחיתות ושוחד

התעשייה האווירית מנהלת את פעילותה העסקית תוך הקפדה בלתי מתפשרת על דרישות החוק של מדינת ישראל ושל המדינות הרלוונטיות לעסקיה ומחויבת לשמירה על הגינות, יושרה, אמינות ומקצועיות. כחלק מפעילותה, מיישמת החברה תכנית למניעת מתן שוחד ושחיתות של עובדי ציבור זרים המתעדכנת באופן שוטף בהתאם לרגולציה הרלוונטית ולמיפוי הסיכונים בפעילות החברה. ליישום תכנית הציות ועדכונה כנדרש, מינה הדירקטוריון קצינת ציות בדרג סמנכ"ל המדווחת ישירות למנכ"ל באופן שוטף ובדיווח דו-שנתי קבוע לדירקטוריון וכן דיווח רבעוני לועדת ביקורת של הדירקטוריון אודות הסיכון המנוהל כאחד מ-14 הסיכונים המהותיים של החברה.

התכנית המקיפה שקבעה החברה בנושא מניעת מתן שוחד ושחיתות עובדי ציבור זרים משקפת את דבקותה של מדינת ישראל באמנת ה-OECD במאבק בשוחד של גורמי ציבור זרים בעסקאות בינלאומיות, ואת ערכיה של התעשייה האווירית הנוקטת בעמדת אפס סובלנות להפרה של החוק בהקשר זה. בהתאם לתכנית כאמור וכחלק מיישומה והטמעתה, החברה מבצעת ניתוח, פיקוח ובקרה בדבר יישום התכנית בתחומים הרלוונטיים וכן מבצעת תיעוד קפדני של כלל התהליכים הקבועים בתכנית על בסיס ניהול סיכונים המשקלל חשיפות אזוריות, סקטוריאליות, בדיקות נאותות ותחומי פעילות.

התע"א מפרסמת באתר החברה את עיקרי תכנית הציות שקבעה והקוד האתי שלה, וכן מנגנון לדיווח אנונימי אודות הפרות בנושאי שוחד ושחיתות. כמו כן, התעשייה האווירית חברה בארגון International Forum on Business Ethics Conduct החל משנת 2021.

במסגרת פעילות הארגון, הוגדרה תכנית הדרכות שנתית והתקיימו באופן שוטף הדרכות מעמיקות ומותאמות לעובדי ועובדות החברה ומנהליה המקיימים קשרים עסקיים מטעם התעשייה האווירית בנושא המאבק בשוחד ושחיתות לעובדי ציבור זרים. הדרכות אלו מבוצעות לכלל האוכלוסיות הרלוונטיות בכל דרגי הניהול והעבודה, בין באמצעות לומדה ובין באמצעות הדרכות פרונטליות, הכל בהתאם לרמת החשיפה של העובד/ת או המנהל/ת לתקשורת ישירה מול צדדים שלישיים, בהן הודגשה מדיניותה המחמירה של החברה בנושא, הסיכונים והחשיפות לחברה וכן נהלים רלוונטיים נוספים בנושאי שיווק, חוזים, כספים ועוד.

בנוסף, במסגרת סקר ניהול סיכונים רחב שבוצע בחברה בשנת 2022 לבחינת התאמת תכנית הציות והבקרות

הקבועות בה ביחס לחשיפות החברה, בליווי יועצים חיצוניים, בוצעו התאמות הנדרשות בתכנית הציות וכן נרכשה תוכנה לשימוש פנימי המאפשרת לבצע בדיקות נאותות עצמאיות להרחבת האוכלוסייה הנבדקת על ידי ארגון הציות.

ייצוא בטחוני

כחברה ביטחונית, התעשייה האווירית פועלת על פי החוקים והתקנות לפיקוח על הייצוא הביטחוני של מדינת ישראל. חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 ("חוק הפיקוח") מסדיר היבטים של ייצוא ציוד ביטחוני, העברת ידע ביטחוני ומתן שירות ביטחוני באמצעות אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני (אפ"י) במשרד הביטחון. בין היתר, מטיל החוק חובה לקבל מראש רישיונות שיווק, ייצוא או פטור מרישיון לפני קידום עסקאות ייצוא ביטחוני. בנוסף, מחויבת החברה למנות עובד במשרה בכירה כממונה הפיקוח, שמאושר על-ידי הרגולטור. כמי שנושא באחריות ישירה לטיפול בנושא הפיקוח על היצוא הביטחוני, על ממונה הפיקוח מוטלת החובה להטמיע את הוראות חוק הפיקוח, התקנות והצווים מכוחו בתאגיד, להיות בקיא ולהתעדכן באופן שוטף בכל שינוי בהם ו/או בהנחיות אפ"י, לשמש כמוקד ידע בנושאים אלו, ולרכז הדרכות בעניין חוק הפיקוח, התקנות והצווים מכוחו. לפיכך מבצעת החברה הדרכות באמצעות לומדה ייעודית לנושא, לצד תכנית הדרכות שנתית שמתקיימת בחטיבות ובמפעלים השונים. למידע נוסף בנושא זה ראו סעיף 21.3 [ב] בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 120-118.

אתיקה עסקית

הקוד האתי

הקוד האתי מבטא את הערכים הבסיסיים המשמשים לקביעת התנהגות עובדי התעשייה האווירית בינם לבין עצמם ואל מול גורמי חוץ כגון: לקוחות ספקים ובעלי עניין אחרים.

כחברה מובילה טכנולוגית ועסקית וכשותפה משמעותית בכלכלת ישראל ובטחונה, התע"א מחויבת להתנהגות אתית מושתתת על ערכים של כבוד, יושרה, הגינות, מקצוענות ומצוינות.

ככזו, תעשייה האווירית מחויבת ליצירת סביבת עבודה המבוססת על יחסי אמון ותקשורת פתוחה, התומכת בעובדים ועובדות המבקשים לדווח על הפרות אתיות.הקוד האתי של החברה מגלם את מכלול העקרונות המנחים להתנהלות הוגנת ומקובלת, והחברה מצפה ממנהליה ועובדיה בכל הדרגים לפעול על בסיסם באופן שוטף.

ציפייה זו מתוקשרת באמצעות תהליכי הדרכה, נהלי חברה, הוראות עבודה ופיקוח.

הקוד האתי וחומרי ההדרכה זמינים ברשת האינטרה-נט הפנימית והקוד עצמו זמין גם באתר האינטרנט של החברה (באנגלית ובעברית). החברה מעודדת הצפה של התלבטויות אתיות מול נציגי משאבי אנוש המפעליים או המנהלים הישירים, במיוחד במקרים אשר אין להם מובהקות על פי החוק.

הקוד מתייחס למגוון נושאים כדוגמת חקיקה מקומית ובינלאומית, תוכנית הציות למניעת שוחד ושחיתויות, הוגנות מגדרית, סביבת עבודה, אחריות לחשיפת כשלים אתיים, הגינות במסחר, שירות הלקוח, היתרים ורישיונות, הימנעות ניגוד עניינים וטובות הנאה, קשרי ממשל וקהילה, אבטחת מידע, הגנה על נכסי החברה ונכסים ומידע של אחרים, בטיחות וגהות תעסוקתית, איכות הסביבה.

אנו פועלים בשוטף ולהעמיק את המעטפת הארגונית של הקוד האתי בחברה, למשל באמצעות פרסומים ייעודיים.

הקוד תוקף מחדש בסוף שנת 2023 על ידי ההנהלה הבכירה ודירקטוריון החברה.

הדרכות אתיקה לעובדים

במסגרת הליך הקליטה מקבלים העובדים והעובדות החדשים חוברת קליטה בה סקירה תמציתית על הקוד האתי עם קישור לקוד עצמו. בנוסף כל עובדי ועובדות החברה מבצעים לומדת חובה אחת לשנתיים. לומדה זו וכוללת מגוון נושאים מתוך הקוד, תוך הדגמת דילמות אתיות המתמקדות מספר ערכים מתוך הקוד האתי. בתחילת השנה עלתה לומדה עבור השנים 2023-2024 ונכון למועד פרסום הדו"ח כ-79% מן העובדים השלימו אותה.

קישור לקוד האתי
https://www.iai.co.il/heb/about/code-of-ethics

מניעת הטרדה מינית והתעמרות בעבודה

התעשייה האווירית פועלת ליצירת סביבת עבודה מכבדת, חיובית ונעימה, ללא אפליה, הטרדה או התעמרות. אנו רואים במניעת הטרדות מיניות ומקרי התעמרות בעבודה חשיבות עליונה, ומעמידים לרשות עובדינו ומנהלינו כלים המסייעים לזיהוי, דיווח וטיפול נחוש בתופעות אלו.

בכל חטיבה ישנן ממונות למניעת הטרדה מינית, כמו גם מומחית ממונה חיצונית לחברה, אשר אחראיות על טיפול בתלונות ועריכת בירורים בהתאם לחוק למניעת הטרדה מינית והעברת הדרכות ייעודיות לעובדים.

החברה פועלת בנחישות לבירור יעיל, מהיר וממצה בגין כל תלונה המגיעה לפתחת תוך מתן מעטפת הגנה למתלוננות ולמתלוננים, לרבות שמירה על פרטיות המעורבים ודיקרטיות ההליך.

אנו מעודדים את כלל העובדים והעובדות להציף כל חשש למקרים אשר עוברים על ערכי החברה בהקשר זה.

במסגרת הליך הקליטה, מקבלים עובדות ועובדי החברה החדשים חוברת קליטה הכוללת סקירה תמציתית של הוראות חוק למניעת הטרדה מינית וקישור לתקנון למניעת הטרדה מינית החל החברה המפרט את פרטי ההתקשרות של הממונות למניעת הטרדה מינית בכל החברה.

כל עובדי ועובדות החברה עוברים לומדת חובה בנושא. כמו בכל היבטי האתיקה שלנו, וכפי שאנו מדגישים גם במסגרת הקוד האתי של החברה, התעשייה האווירית רואה בכל ניסיון למנוע טיפול בכשל אתי כמסכן את האמון שנותנים בנו עובדינו ושותפינו, ופועלת להפקת לקחים אמיצה מכשלים, שתעניק לעובדים ביטחון במילוי חובת דיווח מבלי לחשוש מהשלכות לרעתם.

ניהול סיכונים בתעשייה האווירית

כחלק מיישום שיטות ניהול מתקדמות המקובלות בעולם, התעשייה האווירית שואפת לזהות ולנהל סיכונים בצורה מיטבית מתוך ראייה משולבת וחוצת-ארגון, כך שניהול הסיכונים מהווה חלק בלתי נפרד מאסטרטגיית החברה וככלי ניהולי המוביל לשיפור בפעילותה ויכולתה לעמוד ביעדיה העסקיים והאסטרטגיים.

מתודת ניהול הסיכונים של החברה משקפת ומגלמת את הערך המוסף מיישום תהליך ניהול סיכונים אפקטיבי, תוך יצירת הזדמנות למנף סיכונים להזדמנויות עסקיות ואסטרטגיות.

לצורך יישום תהליך ניהול הסיכונים, החברה אימצה ופועלת בהתאם למודל COSO-ERM הבינלאומי (Enterprise Risk Management) שהינו מודל מקובל לניהול סיכונים. מודל זה מביא בחשבון את פעילות החברה בכל אחת מיחידותיה, יחד ולחוד, ומאפשר לתאגיד ניהול "פורטפוליו" של מכלול הסיכונים והאירועים העלולים לגרום נזק לחברה, במקביל לניהול פרטני של סיכונים שהוגדרו ביחידות השונות.

החברה, בין השאר, מחויבת לניהול סיכונים תאגידי אפקטיבי על פי עקרונות שהותוו בחוזר "ניהול סיכונים תאגידי בחברות הממשלתיות וחברות בת ממשלתיות" של רשות החברות הממשלתיות מיום 8 בינואר 2020. החברה הטמיעה עקרונות אלו במדיניות ניהול הסיכונים התאגידי שלה, אשר מעודכנת מעת לעת.

תהליך ניהול הסיכונים התאגידי בתעשייה האווירית הינו כלי ניהולי הבא לידי ביטוי כתהליך מתמשך המבוצע כחלק מניהולה השוטף של חברה, ומטרתו לספק מידה סבירה של ביטחון למניעת התממשות סיכונים וזאת באמצעות ביצוע תהליך שיטתי לאיתור וזיהוי הסיכונים, הערכת השלכותיהם וההסתברות להתרחשותם, הגדרת שיטת הטיפול בהם, קביעת ההשקעה הנדרשת לשיטת טיפול זו ובקרה על ביצוע הפעילויות הנובעות מהטיפול.

בהתאם לעקרונות ניהול הסיכונים המיושמים בתעשייה האווירית, החברה מקיימת תהליך תקופתי לזיהוי ובחינת הסיכונים המהותיים שלה.

החברה עורכת אחת ל- 4 שנים תהליך סקר סיכונים מלא ומקיף שכולל, בין היתר, את מבנה ופעילות החברה, אסטרטגיית החברה, שינויים בסביבה העסקית, בחינת סיכונים מנוהלים בחברות אחרות ועוד. הסקר בחן וכלל, בין היתר, את כלל קטגוריות הסיכון המוגדרות בדרישות רשות החברות הממשלתיות ובמתודולוגיות בינלאומיות (למשל סיכונים תפעוליים, סיכונים פיננסיים, סיכוני ציות ורגולציה, סיכוני מוניטין, סיכוני טכנולוגיית מידע, סיכוני מעילה והונאות, סיכוני ESG וכו').

בהתאם לתוצאות וניתוח הסקר נקבעים סיכוני המפתח של החברה. סיכונים אלו מאושררים ומעודכנים במידת הצורך על ידי מנכ"ל ודירקטוריון החברה אחת לשנה.

החברה ערכה תהליך סקר מלא בשנת 2020 והחלה בביצוע סקר מלא נוסף בנובמבר 2023, תהליך אשר צפוי להסתיים ביולי 2024.

ניהול סיכונים בפרויקטים

מנגנון ייעודי לניהול סיכונים קיים גם במסגרת מתודולוגית ניהול הפרויקטים של התעשייה האווירית, כדי להבטיח תהליכי זיהוי והפחתה של מכלול הסיכונים, לרבות סיכונים סביבתיים. האחריות הישירה לניהול סיכונים בפרויקטים מוטלת על מנהלי הפרויקטים. בשלב הערכת הפרויקט ממונה מנהל סיכונים שתפקידו למפות, לעקוב ולעדכן את רשימת הסיכונים, כולל סיווגיהם (בהתבסס על חומרה וסבירות). צוותים ייעודיים מוקמים כדי להפחית את הסיכונים שזוהו ונציג ייעודי מטעם החברה ממונה לפקח על תוצאות המאמצים הללו. זיהוי הסיכונים וסיווגם נמשך לאורך כל תקופת הפרויקט ומתועד בכלי מקוון.

הגנת סייבר ואבטחת מידע

3-3 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | MT

על פי דו"ח הסיכונים הגלובליים של הפורום הכלכלי העולמי (ינואר 2024), כשלים בהגנת הסייבר מהווים את אחד מהסיכונים בעלי הסבירות הגבוהה ביותר להתממש בעשור הקרוב. בהתאמה, התעשייה האווירית משקיעה רבות בטרנספורמציה דיגיטלית ובניהול סיכונים דינמי ומהודק המקיף את כל האמצעים, התשתיות והמשאבים בחברה כדי להבטיח חוסן ורציפות תפקודית מול איומים והפרעות.

יחידת מערכות המידע והמחשוב של התעשייה האווירית, ITC, הייתה אחת מהתעשיות הביטחוניות הראשונות בישראל שהוסמכה על ידי מכון התקנים הישראלי לתקן IEC / ISO 27032 בשנת 2016. האישור האמור הוענק בעקבות הדגמת יכולות חזית הקידמה של מרכז הגנת הסייבר והתהליכים של התעשייה האווירית, כולל מתודולוגיה תפעולית ייחודית, יכולות זיהוי פלילי מתקדמות בתחום הסייבר, יכולות משופרות של ניטור סייבר וקבלת סטטוס בזמן אמת, וכן שילוב יעיל של 27032 ISO ו- ISO 27001 (תקנים לאבטחת מידע).

פעילויות הגנת הסייבר של ITC מספקות מידע מקצה לקצה וכיסוי אבטחת סייבר לתשתיות המחשוב והרשת של התעשייה האווירית, ובכלל זה, מרכז מתקדם לאבטחת סייבר המנטר איומים ומגיב עליהם ומאפשר חקר איומי סייבר מורכבים. ITC ממשיך לעמוד בקו החזית עם התקנים הבינלאומיים המתקדמים ביותר בכל הקשור לתוכניות תגובת סייבר, נוהל תפעול אבטחת סייבר ויכולות פורנזיות בתחום זה, לצד תרגולות קבועות ומבדקים פנימיים וחיצוניים.

מומחיותה של התעשייה האווירית בנושא זה באה לידי ביטוי גם במוצרים ושירותים להגנת סייבר (עמוד 38).

תחרותיות

206-1

מרבית השווקים בהם פועלת התעשייה האווירית מאופיינים בתחרות עזה, הן מצד חברות מקומיות והן מצד חברות בינלאומיות. מגמות ההידוק בדרישות החוזה של לקוחות ורשויות בזירה המקומית, לצד תחרות גוברת ברחבי העולם כנגד חברות מקומיות, בשל, אך לא רק, מיזוג בין ארגונים בינלאומיים גדולים, וממשלות המעדיפות קבלנים מתעשיית הביטחון מבית, המלווים בדרך כלל בגיבוי על ידי חוקים ותקנות מחייבים באותן מדינות. התעשייה האווירית ממשיכה ביישום אסטרטגיית הצמיחה שלה, הכוללת יוזמות ופעולות שונות התומכות במיצוב החברה בשווקים קיימים, ומאפשרות צמיחה בנתח השוק בראייה עתידית. מידע נוסף בנוגע לשווקי הפעילות והתפתחותם במהלך השנה, ראו סעיף 8 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 8-16.

אנו מחויבים לתחרות הוגנת ונמנעים מפעילות אנטי-תחרותית, יצירת מונופול ושותפויות לא-חוקיות עם מתחרים. אנו מצפים מעובדינו וכל מי שפועל מטעמנו לשמור על פרטיות לקוחותינו בכל הקשר, ולא לדון או לעשות שימוש במידע פנים שאינו ציבורי. התעשייה האווירית משתתפת במכרזים בהתאם לכללים המפורטים בהם, ועל פי חוקי המדינה בה מפורסם המכרז.

למיטב ידיעתנו ועד למועד הוצאת דו"ח זה, לא הוטלו על התעשייה האווירית כל עיצומים, קנסות או מכתבי הפרות ביחס לחקיקה הנוגעת להתנהגות אנטי תחרותית בשנת 2023.

טבלת ריכוז ביצועים

2-9 | 2-12 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2023.

נתון	2021	2022	2023
מספר ישיבות מליאה של הדירקטוריון	20	13	**15**
מספר ישיבות של ועדות הדירקטוריון	28	30	**42**
מספר ישיבות של ועדת הקיימות של הדירקטוריון[1]	1	4	**4**
מספר ישיבות של ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות	3	4	**4**
סה"כ מספר חברי דירקטוריון	10	9	**8**
מספר דירקטורים בועדת הדירקטוריון לממשל תאגידי, קיימות ואוכלוסיות מגוונות	4	3	**3**
מספר נשים בדירקטוריון	4	5	**4**
מספר גברים בדירקטוריון	6	4	**4**
מספר דירקטורים חיצוניים ובלתי-תלויים	3	3	**3**
מספר דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית[3]	3	2	**2**
מספר דירקטורים בני מיעוטים[2]	1	1	**1**
סה"כ דירקטורים מתחת לגיל 30	0	0	**0**
סה"כ דירקטורים בגילאים 31-50	2	2	**1**
סה"כ דירקטורים מעל גיל 51	8	7	**7**
מספר מקרים מדווחים לקו החם בנושאי הקוד האתי, יושרה ומשמעת	3	3	**10**
מספר מקרים מדווחים לקו החם בנושאי קיימות	0	**0**	**6**

[1] מתוך סה"כ ישיבות של וועדת הדירקטוריון במהלך השנה.
[2] מהעדה הדרוזית.
[3] נעשה טיוב נתונים לנתון בשנת 2022

העסקה וקהילה

ניהול ההון האנושי

2-7 | 2-8 | 3-3 | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.5

התעשייה האווירית גאה בצוות העובדים והעובדות יוצא-הדופן של החברה, אשר יוצרים ערך עסקי מתוך תחושת גאווה, שליחות, מקצועיות והתלהבות. אנו חדורים בתחושת "הכי גבוה שאפשר", שהיא הבסיס לכל מערכות היחסים שלנו – לקוחות, עובדים וגמלאים, ספקים, קבלנים, הסביבה והקהילות שבתוכן אנו פועלים. התעשייה האווירית פועלת בהתאם לדיני העבודה בישראל, מכבדת את זכויות האדם של עובדיה, ומטמיעה נהלים ותהליכים חוצי-חברה לניהול מצוינות ההון האנושי שלנו.

האחריות לניהול מערך ההון האנושי וביצוע התכניות האסטרטגיות בכל היבטי ההעסקה היא בידי סמנכ"ל ההון האנושי של התעשייה האווירית, אשר מדווח ישירות למנכ"ל החברה, וחבר בוועדת ההיגוי לקיימות של ההנהלה הבכירה. העוקב באופן תדיר אחר התקדמות נושאים אלו כחלק מסדר היום.

בשנת 2023 דורגה התעשייה האווירית במקום ה-8 במדד BDIcode ל"מקומות העבודה שהכי כדאי לעבוד בהם", דירוג המשקף את ההשקעה המתמשכת ביצירת סביבת עבודה תומכת ומכילה, המעודדת פיתוח אישי ומקצועי לצד רווחה וחדשנות – ממתקנים ושירותים מגוונים לרווחת העובדים כגון הסעדה, היסעים, חדר כושר ובתי כנסת, דרך מרפאות תעסוקתיות הפועלות 24/7, ליווי צוותים מקצועיים של עובדות סוציאליות ועד תהליכי הכשרות מתקדמים ותכנית תקשורת פנים-ארגונית.

אנו מתמקדים אסטרטגית בקידום נשים בכל דרגי הארגון, על ידי קביעת יעדים ספציפיים לקליטה של נשים במקצועות ליבה וקידומן לתפקידי ניהול. יתר על כן, אנו מבקשים ליצור מקום עבודה מגוון ומכיל על ידי קביעת יעדים לקליטת אוכלוסיות מגוונות: בני העדה החרדית, בני העדה הדרוזית, ישראלים יוצאי אתיופיה ועובדים עם מגבלה.

אנו ממשיכים להשקיע בתכניות הכשרה ופיתוח אישי נרחבות, מלגות, ניוד פנים-ארגוני, פעילות רווחה כללית, ופרישה חלקה באמצעות תהליכים מותאמים המיועדים ללוות את העובד או העובדת בעת סיום ההעסקה.

על מנת להבטיח כי אנו מייצרים סביבת עבודה מעצימה, מתגמלת וצופת-עתיד, אנו מקיימים מנגנונים שונים של שיח ומעורבות עם עובדים ומנהלים, ומדווחים בשקיפות על התקדמותנו באמצעות:

- סקר אקלים ארגוני וסקרי שביעות רצון
- פלטפורמת "מדברים פתוח", המאפשרת פנייה ושיח ישיר מול ההנהלה הבכירה ושולחנות עגולים מול מומחים בחברה וחברי הנהלה מדיסציפלינות שונות
- דיווחים שבועיים וייעודיים בפלטפורמת התקשורת הפנים-ארגונית ובאפליקציית WeArelAI
- פעילויות נרחבות למען רווחת העובדים והעובדות
- דיווחים שנתיים ציבוריים של החברה למחזיקי העניין: מדד BDI, מדד מעלה בבורסה לניירות ערך ודו"חות הקיימות.

לבסוף, כתמיד, מחויבותנו לחברה הישראלית באמצעות מוצרינו והמעורבות הקהילתית של אנשינו ממשיכה להיות הבסיס האיתן של ערכנו כארגון. מטרה משמעותית זו מובילה אותנו לשאוף הכי גבוה שאפשר.

קריירה בתעשייה האווירית

2-7 | 2-3 | 201-1 | 401-1 | SP

מטרות האו"ם: 5.1 | 8.5

היותה של התעשייה האווירית מעסיק אטרקטיבי באה לידי ביטוי בכמות הפונים הפוטנציאליים למשרות שאנו מפרסמים, בדירוגי העסקה כגון BDIcode, ובבחירתם של רובם המכריע של עובדינו להמשיך ולצמוח איתנו לאורך שנות קריירה ארוכות.

תהליכי הגיוס

מרכז הגיוס והקריירה תוכנן לייצר חווית גיוס מזמינה ונעימה משלב הגשת המועמדות ועד לחתימה על חוזה. המרכז מחבר את כל תהליכי הגיוס בחברה, מאפשר הסתכלות רוחבית, זיהוי כפילויות, שיפור הזמינות והמענה הראוי מול המועמדים והמועמדות הפוטנציאליים בשוק התחרותי. כמו כן, ניתן דגש מרכזי ותהליכי מעקב ובקרה אחר איכות וכמות קורות החיים המועברים למשרות השונות, ומשלב איתור המועמד או המועמדת המתאימים מתקיים תהליך מטויב, איכותי המדגיש חווית מועמדות טובה. תהליכי האיתור והגיוס כוללים אמצעי גיוס דיגיטליים המשלבים דיאלוג אנושי. צוותי המרכז מקיימים אירועי גיוס בשיתוף אוניברסיטאות ומכללות, ואירועי גיוס ספציפיים ושיתופי פעולה ייחודיים לאוכלוסיות בתת ייצוג, במטרה לקדם גיוס איכותי מאוכלוסיות מגוונות. בשל היות התעשייה האווירית חברה ביטחונית וממשלתית, ככלל, כולל תהליך הגיוס מבדק התאמה בטחונית, ועבור אלו שבמעמד "פקידים בכירים" כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, מתבצע גיוס ומינוי על פי תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים), התשס"ה - 2005 ומינוים כפוף לאישור דירקטוריון החברה והמנכ"ל.

קישור לאתר קריירה בתעשייה האווירית לישראל
https://www.iai.co.il/heb/jobs

תהליכי הניוד הפנים-ארגוני וניהול טאלנטים

מרכז הגיוס והקריירה תומך גם בתהליכי הניוד ופיתוח הקריירה הפנים-ארגוניים בחברה במטרה לאפשר לעובדים ולעובדות תשתית איתנה להצלחה והתפתחות בארגון. התעשייה האווירית מציעה מגוון רחב של משרות ותפקידים מקצועיים. שפע הזדמנויות זה מאפשר לעובדים ולעובדות למלא תפקידים שונים כחלק ממסלול קריירה גמיש, ועל ידי כך להתקדם, ללמוד, ולהרחיב את תחומי העיסוק והמומחיות. נהלי הניוד מקדמים שקיפות בתהליך, כך שהעובדים והעובדות המבקשים לשנות תפקידים נדרשים ליידע את מנהליהם הישירים. באופן כזה יכול העובד לשקף את שאיפותיו ולהגדיל את מעורבות המנהלים ותמיכתם בנתיב הפיתוח האישי שלו או שלה.

תהליכי הפרישה

התעשייה האווירית מציעה לפורשי הגיל בחברה תוכנית נרחבת לפרישה, שמטרתה להבטיח מעבר חלק לשלב החדש בחייהם. תוכנית זו כוללת ימי עיון וסופ"ש לעובדים ולעובדות ובני/בנות זוגם, הכולל הרצאות על זוגיות בפרישה וטקס הוקרה ובו נציגי ההנהלה הבכירה מצטרפים כדי לכבד את הפורשים. במסגרת ימי העיון מועברות הרצאות על השפעת הפרישה על חיי המשפחה, הרצאות כלכליות, מיסוי בפרישה ועוד. במקרי פרישה מוקדמת, ישנה זכאות לתוכנית הכנה לפרישה הכוללת את ימי העיון הניתנים לכלל הפורשים בחברה.

בנוסף, קיים בתעשייה האווירית מועדון גמלאים המספק הדרכה ספציפית וליווי בנושאים רלוונטיים לצד פעילויות חברתיות כגון סיורים, נסיעות מאורגנות וקורסים. עלון גמלאים המופץ תקופתית מעדכן את הגמלאים בכל החדשות והעדכונים האחרונים של החברה.

גיוון, הכללה והוגנות מגדרית

2-7 | 3-3 | 405-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 5.1 | 8.5

עובדי ועובדות התעשייה האווירית הם העוצמה האנושית אשר מניעה את גלגלי העשייה של החברה. אנו דוגלים בהענקת כבוד ושוויון ללא אפליה ושואפים להגדיל את אחוז המועסקים מאוכלוסיות מגוונות בסביבת העבודה שלנו, ובכלל זה ישראלים יוצאי אתיופיה, בני העדה הדרוזית, בני הקהילה החרדית ואנשים עם מגבלה. בנוסף, התעשייה האווירית קולטת לשורותיה תדיר עובדים ועובדות חדשים מעל גיל 45. מעבר לכך, ומתוך שאיפה לייצר מציאות טובה יותר, שוויונית והוגנת בחברה הישראלית, עוד בטרם נקלטים העובדים והעובדות בתעשייה האווירית, אנו מובילים ומשתתפים במגוון פרויקטים לאימפקט חברתי בהתאם למדיניות הגיוון של החברה. כחלק מיישום התכניות האסטרטגיות בניהול ההון האנושי בארגון, אנו ממשיכים בטיוב הנתונים של ההון האנושי בכלל ובהיבטי גיוון תעסוקתי ומגדרי בפרט, כפי שהם מדווחים בדו"חות הקיימות השנתיים וביעדים הפנים-ארגוניים. מהלך זה מאפשר לדייק את המדדים בהם משתמשת החברה לניטור ההתקדמות הרלוונטית ביותר לתחומי הליבה והעשייה שלנו, ולמקד את היעדים והדיווחים אודות הביצועים המוצגים בנושאים בהם יש לחברה יכולת לייצר את האימפקט המרבי.

קישור למדיניות גיוון תעסוקתי
https://www.iai.co.il/heb/jobs/workplace-diversity

קידום אוכלוסיות מגוונות

אנו ממשיכים להשקיע מאמצים רבים כדי להגדיל את שיעורי הגיוס שלנו מקרב אוכלוסיות הגיוון ושימורם בחברה. החברה מנהלת פורום גיוון והכללה משנת 2021, אשר מוביל תכניות עבודה אסטרטגיות בנושא זה. מאמצים אלו כללו, בין היתר:

- פיתוח קורס מנהלים לקידום סביבת עבודה מגוונת ורב-תרבותית.
- שבוע גיוון והכללה באתרי החברה.
- מעגלי שיח עם עובדים ועובדות מאוכלוסיות הגיוון לטובת תהליכי שיפור מתמיד.
- המשך הרחבת שיתופי הפעולה עם גורמים שונים במשרדי הממשלה ובארגונים החברתיים המקדמים גיוון תעסוקתי .
- פעילות ייעודית באירועים מיוחדים כגון היום הבינ"ל לאנשים עם מגבלה, חג הסיגד ועוד.

הוגנות מגדרית

התעשייה האווירית מבקשת לשנות את תמהיל המנהלים המסורתי המאפיין חברות ביטחוניות וטכנולוגיות ברחבי העולם, על ידי הגדלה מתמדת של מספר הנשים בתפקידי ההנהלה הבכירה. לשם כך נדרשת השקעה ארוכת-טווח בהכשרה וקידום נשים מיומנות מתפקידי ניהול זוטרים, ובעידוד נשים להתקדם לצד הטמעת תהליכי איזון בית-עבודה. אחוז הנשים בתעשייה האווירית עמד ב-2023 על 24% ואחוז הנשים בהנהלה (מדרגת ראש מינהל ומעלה) צמח ועמד על 19.6%. בשנת 2023 המשכנו לבצע פעילויות רבות התומכות בתכנית האסטרטגית לקידומן של נשים לתפקידים במקצועות הליבה הטכנולוגיים ולתפקידי הנהלה בחברה. כחלק מאסטרטגיה זו, דירקטוריון החברה מינה סמנכ"לית העצמ"ה. במסגרת תפקידה, מובילה סמנכ"לית העצמ"ה תכניות עבודה אסטרטגיות בנושא זה באופן רוחבי וחוצה חברה, בין היתר:

- תכניות שונות לעידוד נשים להגשת מועמדות לתפקידי ניהול, בין היתר, תכנית בית הספר למנכ"ליות העתיד בתעשייה הביטחונית בישראל במטרה לייצר עתודה ניהולית לשכבת ההנהלה הבכירה של התע"א.
- הקמת קהילת נשים "מנהלות בביטחון" ליצירת קהילה נשית להרחבת קשרים והיכרויות חוצות חברה וסיוע הדדי.
- פרסומים ייעודים לגיוס נשים בקבוצות רלוונטיות ופנייה יזומה לעובדות חברה בעלות פוטנציאל להגשת מועמדות לתפקידי ניהול.
- הטמעת נושא ההוגנות המגדרית לקבוצת המנהלים בחברה במסגרת שבוע גיוון (T1000).

- הטמעת שפה שוויונית במערכות התע"א- ליצירת מרחב הוגן דרך הנחלת תרבות מכלילה, זאת באמצעות ביצוע התאמה מגדרית בשפה הארגונית, המתבטאת בפלטפורמות הארגוניות השונות ובאה לידי ביטוי בחוויית המשתמש.ת בחיי היום היום.
- שיתוף פעולה עם מגוון ארגונים חברתיים ללא מטרות רווח.

בטיחות וגהות תעסוקתית

3-3 | 403-1 | 403-2 | 403-3 | 403-4 | 403-5 | 403-7 | 403-9 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.8

ניהול בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית בתעשייה האווירית

סוגיות הבטיחות, הגהות התעסוקתית, הבריאות והסביבה של התעשייה האווירית מנוהלות תפעולית בכל הרמות בארגון במטריצת אחריות ודיווח, ובפיקוח של מינהל EHS (Environment, Health and Safety) במטה החברה. מינהל EHS מהווה את הסמכות המקצועית אשר מתווה מדיניות ונהלי חברה בנושאי הבטיחות והגהות התעסוקתית, מניע תהליכים אסטרטגיים ויעדים חוצי-ארגון לניהול בטיחות, גהות תעסוקתית ותכניות החירום של החברה, ומנחה מקצועית את ממוני הבטיחות המפעליים והחטיבתיים.

בשנת 2023 המשיכה הירידה בקצב התאונות, יעד מפתח בתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023.

תקן ISO 45001:2018

מערכת ניהול הבטיחות (SMS) מאפשרת בסיס לשיפורים שוטפים ומתמשכים, סקרים תקופתיים וביקורות הנהלה. כל החטיבות התפעוליות של התעשייה האווירית מחזיקות ברישיונות עסק תקפים והשלימו את המעבר למערכות ניהול בטיחות וגהות על בסיס התקן ISO 45001:2018. היקף ההתעדות לתקן כולל את כלל הפעילויות.

ועדות מומחים לבטיחות וועדות בטיחות מפעליות

ועדות מומחים לבטיחות וגהות קובעות כללי התנהגות, נהלים, קווים מנחים ודרישות הדרכה והסמכה לנושאים המזוהים במסגרת תהליכי הערכות הסיכונים, על מנת להבטיח סביבת עבודה בריאה ובטוחה לעובדים בתפקידים השונים.

ההיבטים הבאים מהווים את מוקד הפעילות של הוועדות: ציות לחוק, ניהול סביבתי, חומרים מסוכנים, בטיחות קבלנים, בטיחות בתעופה, בטיחות בבנייה, ארגונומיה, ציוד מגן אישי, נגישות, בטיחות בתחזוקה, בטיחות בפיתוח מוצרי מיקרוגל, הוראות ייצור וטיפול במפגעים כלליים.

בנוסף מתקיימות כנדרש בתקנות ועדות בטיחות מפעליות. בראש כל ועדה יושב נציג הנהלה בכיר, והן מורכבות מ- 50% נציגי הנהלה ו- 50% נציגי עובדים, ונושאי הבטיחות הנגזרים מההסכמים הקיבוציים משולבים בתכניות העבודה השנתיות.

ניהול סיכוני בטיחות וגהות

כל החטיבות פועלות על בסיס נהלי חברה ותכניות ניהול הבטיחות והגהות השנתיות המפורטות, הנכתבות ומאושרות על בסיס דרישות תקנות הבטיחות בעבודה, ומבוססות על הנחיות התקן הגלובלי, ומנוטרות על ידי ממוני הבטיחות. בסיס תכניות העבודה הוא ניתוח סיכונים מקצועי הרלוונטי למפעל, הסוקר את גורמי הסיכון, הערכת מידת הסיכון (הסתברות וחומרה) וניתוח השיטות לבקרת הסיכונים וצמצומם. החברה הטמיעה מערכת חוצת-ארגון לביצוע סקר סיכוני בטיחות ולכל עובד ועובדת יש אפשרות לצפות בתרחישי סיכוני הבטיחות בסביבת העבודה שלהם. בקרת הסיכונים ותהליכי ההפחתה שלהם מתבצעת בהתאם לרמת הסיכון שזוהתה.

בדיקות הנהלה יזומות מתבצעות על פי תכנית שנתית, שמטרתן לאתר סיכונים חדשים בעבודה ומפגעי בטיחות לטובת סילוקם, ומערך נאמני בטיחות פועלים באופן אקטיבי לזיהוי מפגעים ודיווח לשם פעולה מתקנת.

טיפול באירועי בטיחות ומניעתם

במקרה של אירוע בטיחות מתקיים תחקיר לפי נוהל חברה מתודולוגי, הכולל תיעוד פרטי התחקיר, הטמעת לקחים בסביבת העבודה ומעקב

פעולות מתקנות. המעקב אחר תחקירים מתבצע במערכת ממוחשבת. את התהליך המפעלי מלווה מומחה מקצועי ממערך EHS, על מנת למצות את כל ההיבטים מהאירוע. בנוסף, נוהל החברה כולל גם תהליך מובנה לתחקיר לקראת אירוע (before action review) על מנת להציף אתגרים, סיכונים וכשלים עתידיים אפש ריים למניעה.

הדרכות והכשרות בנושאי בטיחות וגהות תעסוקתית

כל עובדי ועובדות החברה מודרכים על נושאי בטיחות כלליים בעת קליטתם לארגון. הדרכת ריענון שנתית בנושאי בטיחות כוללת מגוון נושאים, כגון כללי בטיחות והתנהגות בעבודה, התנהלות בחירום, בטיחות אש וארגונומיה. מערכת ממוחשבת מאפשרת מעקב אחר תוקף ההסמכות והריענונים.

שירותי בריאות לעובדים

במרפאות התעסוקתיות של התעשייה האווירית מסופקים השירותים הבאים:

- רפואה דחופה: כולל שירותי עזרה ראשונה וטיפול בנפגעי תאונות עבודה, ובשעת הצורך ע"פ החלטת רופא רפואה דחופה, הפניה לאחד מבתי החולים באזור לטובת המשך טיפול.
- רפואה תעסוקתית: כולל אנמנזה כללית וניטור של עובדים ועובדות בעיסוקים ספציפיים הדורשים ניטור חשיפה לגורמים מזיקים, ובדיקת כשירות עובדים ועובדות החוזרים מהיעדרות כתוצאה ממחלה, תאונת עבודה או תאונת דרכים.
- ביצוע בדיקות שנתיות מסוימות, כגון שמיעה, לעובדים ועובדות ע"ב סיכוני החשיפה בעיסוקם הספציפי.
- מענה לטיפול ועזרה ראשונה במצבי חירום.

בטיחות וגהות תעסוקתית: קבלנים וספקים

היבטי בטיחות וגהות תעסוקתית נכללים בכל הסכמי המסגרת וההתקשרויות עם ספקי החברה.

בטיחות בתעבורה

אזורי התפעול של החברה הם נרחבים, עם נוכחות אינטנסיבית של מגוון כלי רכב- ממשאיות וגוררות מטוסים ועד מכוניות פרטיות, מלגזות וקלנועיות. התעשייה האווירית מפעילה צי רכבי איגום לנסיעות קצרות בין אתריה, לצד צי רכבי ליסינג צמוד לעובדים. מערך אחוד לבטיחות בתעבורה מנהל את כל דרישות התחבורה בכל אתרי החברה, מבטיח עמידה בחוקי התנועה ותקנותיהם, חוקר תאונות דרכים בחצרותיה, עוקב אחר אירועי מהירות, ופועל באופן שוטף לשיפור מערכות התחבורה של התעשייה האווירית. באתר נתב"ג פועלת בנוסף יחידת אכיפה פנימית, המבצעת סיורים למיפוי וזיהוי הפרות, כולל מתן דו"חות תנועה.

הן מערך תנופה, האחראי המרכזי על בטיחות בתעבורה בכל אתרי החברה, והן חטיבת מערכות טילים וחלל מחזיקים בתעודת הסמכה לתקן ISO 9301 לבטיחות בתעבורה ואיכותה. הפעילויות המרכזיות בשנת 2023 כללו:

- המשך הסדרת מפות תמרור בכל האתרים.
- אכיפה באתרי החברה וטיפול בעבירות אי ציות.
- ביצוע הסברה לאורך השנה כולל שלטי חוצות ברחבי החברה, ומיקוד הסברה במסגרת שבוע בטיחות בדרכים בחברה, כולל קמפיין תקשורת פנים-ארגוני.
- הטמעת מערכת פוינטר לניטור עברות תנועה ברכבי האיגום של החברה.

סביבת עבודה מעצימה

404-1 | 404-2 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP

מטרות האו"ם: 4.4 | 8.2 | 8.5

עבודתנו מעניקה לנו הזדמנות לבטא את עצמנו ואת יכולותינו, ולממש משמעות וערך דרך העשייה וההשתייכות הארגונית. שינויים טכנולוגיים ועסקיים מהירים מגדירים מחדש את הצרכים הארגוניים, מערך התפקידים, מאפייניהם ודרישותיהם, וכיוצא מזה גם את אופני ההכשרה וניהול הקריירה של העובדים והעובדות. עולם התעסוקה החדש מחייב אותנו לעצב מחדש ולעדכן את תהליכי הגיוס, הפיתוח והשימור של העובדים והעובדות, ולמפות את הכישרונות והמיומנויות שלהם. בנוסף, דגש מיוחד נדרש עבור אוכלוסיות שעבורן קיימים מגוון חסמים סוציו-אקונומיים ואחרים, בדרכם לתעסוקה יציבה.

הכשרות, הדרכות והסמכות

התעשייה האווירית משקיעה רבות בהכשרת עובדיה ומנהליה. מערך הלמידה הארגונית שלנו הינו אחד ממרכזי ההכשרה המובילים בארץ, ואחראי, בין היתר, על פיתוח וניהול הכשרות טכנולוגיות מתקדמות, הכשרות ניהוליות והסמכות רגולטוריות, ועושה זאת באמצעות מגוון תוכניות הכשרה ופלטפורמות למידה מתקדמות, פרונטליות ומקוונות. כל אלו, מהווים כלים משמעותיים בפיתוח האישי והמקצועי של העובדים והעובדות ובניהול הקריירה שלהם בתעשייה האווירית. תוכניות ההכשרה המגוונות מיועדות לתמוך:

- קליטת עובדים ועובדות חדשים (כולל היבטי קיימות, בטיחות, גהות תעסוקתית ואתיקה)
- הקניית ידע ומיומנויות מקצועיות במגוון תחומים (כגון טכנולוגיות מתקדמות, ניהול פרויקטים, הנדסת מערכת ועוד)
- קורסי ריענון בנושאי חובה (כדוגמת הקוד האתי) או כאלו הנדרשים על בסיס חוקים ותקנות
- הכשרות ניהוליות (הן לאוכלוסייה ניהולית מכהנת והן לעתודות)
- שינוי קריירה והסבות מקצועיות
- מוכנות לפרישה והעברת ידע פורשים
- קורסי העשרה כלליים

כמו כן, החברה מציעה השתתפות במימון לימודים אקדמיים לקראת תארים שונים (הנדסאים, תארים ראשון ושני, ודוקטורט), ותומכת במגוון שיתופי פעולה עם מכללות אקדמיות מורשות ואוניברסיטאות בישראל, לצורך הסמכות לתואר שני ודוקטורט.

בנוסף, מערכת יעילות ההכשרות הפנימית של החברה תומכת בהערכת יעילות ההכשרות וההדרכות שמקיימת החברה, ומבוססת על תקנים שבהן מחזיקה התעשייה האווירית, כגון AS9100 ו-ISO 9001.

הדרכות פיתוח בר קיימא (פב"ק)

עובדי התעשייה האווירית ומנהליה משתתפים באופן שוטף בקורסי חובה מקוונים שונים המתמקדים בסוגיות אתיקה, סביבה וחברה, כגון: קיימות, הגנת סייבר ואבטחת מידע, מניעת שימוש במידע פנים, בטיחות בתעבורה, חיסכון באנרגיה, בטיחות וארגונומיה והקוד האתי. הדרכות אלו תומכות תרבות ושיח ארגוני המבוססים על הנושאים המהותיים (עמוד 29), ומדגישות את החשיבות שהחברה מייחסת לקידומם.

לתעשייה האווירית יש לומדת חובה מקוונת דו-שנתית בנושא קיימות לעובדים ולמנהלים, הכוללת רבים מהמושגים הנידונים בדו"חות הקיימות שלנו, יוזמות ויעדים חשובים, כמו גם ציפיות ופעולות נדרשות כדי לסייע לנו בקבלת החלטות מקיימת העולה בקנה אחד עם מסע הקיימות הארגונית שלנו.

הערכת ביצועים

אנו מאמינים כי ניהול תהליך הערכת הביצועים ושיחות משוב בחברה מאפשרים לנו לרתום את עובדינו לטובת השגת היעדים העסקיים של החברה, תוך העצמת העובדים והעובדות וחיזוק המחוברות לארגון. בשיחות המשוב המנהלים והעובדים מתייחסים לאופן השגת היעדים ומשימות הליבה בשנה החולפת ומגדירים את המיקודים לשנה החדשה. התהליך כולל את כל עובדי ועובדות החברה.

2-30 | 201-3 | 403-6 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

מרכז שירות שכר

מרכז שירות השכר מאגד בתוכו את כלל הפעילויות הנוגעות לשכר וניתן לפנות אליו בערוצים שונים ומגוונים - אתר "תלוש אונליין" המכיל מידע רב ומפורט אודות השכר ורכיביו השונים; מרכז טלפוני; פורטל פנימי; אפליקציה בסלולר לטובת הגשת בקשות וטפסים באופן יעיל ומהיר, תוך חיווי סטטוס טיפול.

תכניות הטבות ורווחה לעובדים

תוכניות ההטבות והפרישה של התעשייה האווירית מדווחות בסעיף 16 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי לשנת 2023, עמודים 96-106. לדוגמה: משרת אם; חופשה בתשלום (לפי הדרגה והוותק), חופשת פרס (ימי מחלה שלא מומשו); ימי מחלה בתשלום; אפשרות לשעות נוספות (בהתאם לאישור מראש); השתתפות בכנסים, ימי עיון וימי השתלמות בשכר; ארוחות והסעות; ביגוד ודמי הבראה; מענקי עידוד חדשנות ויצירתיות; פעילויות ספורט מגוונות ועוד.

טיפול רפואי וכיסוי ביטוחי

התעשייה האווירית מפעילה מרפאות לגהות תעסוקתית וטיפול רפואי ראשוני באתריה (ראו עמוד 65). נוסף על כך, כל עובד קבוע זכאי לביטוח רפואי נרחב ויש לו אפשרות לבטח את בני משפחתו בפרמיות מוזלות. עובדינו זכאים לבדיקת סקר רפואית אחת לשנה, לגילוי מוקדם של מחלות שונות ולמניעתן.

הסכמים קיבוציים

מטרות האו"ם: 8.8

עובדינו רשאים לממש את זכות חופש ההתאגדות וההתמקחות הקיבוצית שלהם. 61% מעובדי הקבע שלנו היו מכוסים בהסכמים קיבוציים בשנת 2023.

מתחמי עבודה IAI-Spot

בכדי לבצע התאמות לשינויים המתרחשים בעולם העבודה החדש ולאפשר לעובדי החברה את הגמישות הקיימת בעבודה היברידית, לעבוד בקרבת מקום המגורים ולנהל את זמנם ביעילות - הקימה החברה מתחם עבודה שיתופי חדש ומתקדם בסמוך לירושלים.

אימפקט חברתי ומעורבות קהילתית

3-3 | 413-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

יעד האו"ם: 4.3 | 4.4

התעשייה האווירית רואה בתחום האחריות החברתית ערך עליון המחובר לליבה העסקית שלה ופועלת לאורך השנים לחיזוק תחום החינוך הטכנולוגי מתוך ראייה צופת פני-עתיד על חשיבות ההשקעה בילדים ונוער של ימינו למובילות העסקית והביטחונית-טכנולוגית של מדינת ישראל. בנוסף, התעשייה האווירית מעודדת את עובדות ועובדי החברה לקחת חלק פעיל ומשמעותי בהתנדבויות המגוונות. הביקוש והרצון הגדול של עובדי החברה להתנדב בקהילה, הינו ביטוי נוסף לתחושת הערכיות גם בעשייה היום יומית, בפיתוח וייצור טכנולוגיות ומערכות מתקדמות לביטחון מדינת ישראל. האסטרטגיה החברתית של התעשייה האווירית מתמקדת בפיתוח הון אנושי ישראלי המתמחה בעולמות הטכנולוגיים שלנו, בדגש על שוויון מגדרי ואוכלוסיות בתת-ייצוג בעולמות הטכנולוגיה. ברמת המטה, מנהלת האחריות החברתית מתווה מדיניות המושתת על יעדיה העסקיים של החברה, בונה אסטרטגיה חברתית ומספקת כלים, תשתית ניהול ואיסוף מידע ותמיכה מקצועית לגופים השונים בחברה, כולל למובילים החברתיים בחטיבות העסקיות, מנהלת שותפויות חברתיות מבוססות ערך משותף ויצירת אימפקט מדיד. לתעשייה האווירית שותפויות ושיתופי-פעולה הדוקים שמתקיים לאורך כל השנה, עם מגוון רחב של ארגונים חברתיים, משרדי ממשלה ושלטון מקומי ועוד.

כחלק מאסטרטגיית החברה ובראיית חשיבות הנושא, החברה מינתה סמנכ"ל תקשורת, ממשל וקהילה שאמון על הובלת הנושאים ברמת התאגיד.

במהלך שנת 2023 התקיימו 25,760 שעות התנדבות שעות בזכות 3,424 עובדות ועובדים.

פרויקטים בולטים

אירועי על חלל

שותפות חברתית ראשונה של התעשייה האווירית בשיתוף עמותת SPACEIL וסוכנות החלל הישראלית ב"אירועי על חלל – מיורי לבראשית", במסגרת השותפות, עובדות ועובדי התעשייה האווירית העבירו מאות הרצאות העשרה לקהל הרחב, מילדי גן ועד קשישים בתחום החלל, מהותו, לוויני התע"א ובראשית 1+2, כ-100 עובדים מכל החברה העבירו מאות הרצאות וחשפו מעל ל10,000 ילדים ונוער לתחום המרתק של החלל.

ניצוצות/שיעור אחר

התעשייה האווירית מקיימת שותפות חברתית עם עמותת ניצוצות/שיעור אחר בפעילויות התנדבות למגוון עובדי חברה שנים רבות, בתוך שותפות זו, זו השנה השנייה שמועדון דור העתיד המיועד לעובדים עד גיל 45 מקיים פעילויות של מעורבות בקהילה ורווחה הייעודיות לקבוצת אוכלוסייה זו. בשנת 2023, הפרויקט המשיך ביתר שאת והורחב ל-2 תכניות ארוכות-טווח בהן מתנדבים מעל 85 עובדות ועובדים ומשמשים כתומכי ההוראה ומסייעים בעיקר במקצועות המתמטיקה ואנגלית, בנוסף מפתחים מערכי למידה בעולמות העיסוק של התעשייה האווירית, כשעקרון חשוב בלמידה הוא להוות מודל ולעורר השראה בקרב התלמידים. העובדים מלווים לאורך שנת הלימודים מעל ל-2,000 תלמידים ברחבי הארץ.

בבא דע

"בבא-דע" הינה עמותה הפועלת לחשיפת נוער בחברה החרדית למדעים וטכנולוגיה ומעודדת מצוינות אישית וקבוצתית, ברוח התואמת את סולם הערכים היהודי ועל פי דרך התורה והמצוות.

העמותה מציעה תוכנית לימוד שנתית חווייתית הכוללת התנסות בעבודת חקר, רובוטיקה, מייקינג ויזמות. בכל שנה קיים נושא לימוד מרכזי, כשהשנה הנושא היה אנרגיה ירוקה.

במסגרת המעורבות החברתית הענפה של תעשייה אווירית, נוסד שיתוף פעולה עם העמותה במסגרתו עובדי ועובדות החברה מהמגזר החרדי משמשים כמנטורים לקבוצות מהלך השנה, חושפים את התלמידים לסדנת המייקינג של התעשייה האווירית וכן משמשים כשופטים בתחרויות הרובוטיקה השנתיים.

חודש שיא בקהילה

גם השנה נמשכה המסורת של פרויקט "חודש שיא בקהילה" שמתקיים בחודשים מאי-יוני בו יצאו עובדות ועובדי התעשייה האווירית לפרויקטי התנדבות נרחבים עם הקהילות צמודות-הגדר של החברה.

במהלך החודש התנדבו מעל ל-1,400 עובדות ועובדים במגוון פעילויות, כגון הקמת מרחבי למידה בבתי-ספר, מתן הרצאות חינוכיות- טכנולוגיות בתחום החלל, שיפוץ וטיפוח בתי-ספר לילדים עם צרכים מיוחדים, קטיף, הקמת חממות וגינות קהילתיות, ניקוי שמורות טבע, פעילויות חווייתיות עם קשישים, ואריזות וחלוקת מזון למשפחות נזקקות.

טבלת
ריכוז ביצועים

2-7 | 2-8 | 202-2 | 401-1 | 405-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

פירוט בגין השינויים בנתוני ההון האנושי מופיע בהערות השוליים לטבלה זו. המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2023.

נתון[1]	2021	2022	2023
מספר עובדות (סה"כ, קבוע וחוזה אישי)	-	2,908	**3,105**
מספר עובדות (סה"כ, ארעי)	-	64	**59**
מספר עובדות (סה"כ, סטודנטית)	-	306	**283**
מספר עובדות (סה"כ)	3,187	3,278	**3,447**
מספר עובדים (סה"כ, קבוע וחוזה אישי)	-	10,079	**10,446**
מספר עובדים (סה"כ, ארעי)	-	334	**228**
מספר עובדים (סה"כ, סטודנט)	-	181	**211**
מספר עובדים (סה"כ)	10,538	10,594	**10,885**
סה"כ מספר עובדות ועובדים[2]	13,725	13,872	**14,332**
סה"כ מספר מהנדסים ומהנדסות	6,489	6,614	**6,971**
מספר מנהלות[3]	89	95	**112**
מספר מנהלים[3]	481	493	**457**
סה"כ מספר מנהלות ומנהלים[3]	580	604	**569**
% חברי הנהלה בכירה מהקהילה המקומית	100	100	**100**
% נשים בעשירון השכר העליון	11	11.5	**12**
% עובדים/ות יוצאי אתיופיה	2.2	2.3	**2.34**
% עובדים/ות מהעדה הדרוזית	0.2	0.2	**0.19**
% עובדים/ות מהקהילה החרדית	2.4	2.4	**2.53**

[1] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים).
[2] מספר העובדים נספר על פי כמות עובדים בפועל ולא על פי כמות משרות.
[3] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים מנהלות ומנהלים מדירוג ראש מינהל ומעלה.

טבלת
ריכוז ביצועים

2-7 | 401-1 | 405-1 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

פירוט בגין השינויים בנתוני ההון האנושי מופיע בהערות השוליים לטבלה זו. המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2023.

נתון[1]	2021	2022	2023
% עובדים/ות עם מוגבלות[2]	2.4	3	**4.4**
% עובדים/ות בני 30 ומטה	10	11	**11.68**
% עובדים/ות בגילים 31-50	55	55	**55.03**
% עובדים/ות מעל גיל 51	35	34	**33.29**
% מנהלים/ות בני 30 ומטה[3]	0	0	**0**
% מנהלים/ות בגילים 31-50[3]	37	36	**35**
% מנהלים/ות מעל גיל 51[3]	63	64	**65**
סה"כ מספר עובדים/ות חדשים שנקלטו	698	1,335	**1,231**
% עובדות חדשות (בכל המקצועות)	33	34	**32**
% עובדות חדשות (במקצועות הליבה הטכנולוגיים)	30	30	**28.4**
% עובדים חדשים	67	66	**68**
% עובדים/ות חדשים/ות יוצאי אתיופיה	3.7	1.4	**2**
% עובדים/ות חדשים/ות מהעדה הדרוזית	0.7	0.15	**0.4**
% עובדים/ות חדשים/ות עם מוגבלות[3]	0.6	1	**0.9**
% עובדים/ות חדשים/ות מהקהילה החרדית	1.9	2.5	**3**
% עובדים/ות חדשים/ות בני 30 ומטה	50	45	**46**
% עובדים/ות חדשים/ות בגילים 31-50	44	49	**46**
% עובדים/ות חדשים/ות מעל גיל 51	6	6	**8**

[1] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים).
[2] אחוז העובדים/ות עם מוגבלות מסה"כ העובדים/ות מתייחס למוגבלות קבועה.
[3] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים מנהלות ומנהלים מדירוג ראש מינהל ומעלה.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 2-21 | 2-30 | 404-1 | 403-9 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2021	2022	2023
יחס שכר שנתי[1]	-	4	**4**
שעות הדרכה (פרונטליות בלבד)[2]	497,717	443,479	**430,733**
שעות הדרכה (קורסי העשרה ורשות)	18,360	84,468	**78,326**
מס' שעות הדרכה ממוצע לעובד/ת לשנה[2]	32	34	**32**
% עובדים שהשלימו הדרכות פב"ק (לומדות מתוקשבות)	80	80	**75**
% עובדים/ות תחת הסכם קיבוצי	64	63	**61**
מספר ימי היעדרות: תעופה[3]	1,045	877	**783**
מספר ימי היעדרות: אלתא מערכות בע"מ[3]	239	257	**140**
מספר ימי היעדרות: מט"ח[3]	334	148	**117**
מספר ימי היעדרות: כלי טיס צבאיים[3]	101	99	**193**
מספר ימי היעדרות: יחידות תמך[3]	152	8	**95**
מספר ימי היעדרות: מטה (הנהלה)[3]	5	0	**2**
מספר ימי היעדרות: סה"כ	1,876	1,389	**1,330**
מספר ימי היעדרות: סה"כ מנורמל ל-1,000 עובדים ועובדות	136	100	**93**

[1] פירוט לגבי נושא השכר, ראו סעיף 16 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 96-106.

[2] שעות ההדרכה מנורמלות לסה"כ מספר העובדים והעובדות בחברה. הנתון הינו ללא ימי עיון, לומדות חובה ופלטפורמות מקוונות וכולל קורסי בוקר,הדרכות מפעליות וחיצוניות.

[3] המידע המוצג נכון למועד איסוף הנתונים בכל שנת דיווח. בהתאם לכך עודכנו נתוני 2021.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 403-9 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2021	2022	2023
מספר תאונות: תעופה[1]	32	34	**25**
מספר תאונות: אלתא מערכות בע"מ[1]	12	11	**6**
מספר תאונות: מט"ח[1]	6	6	**5**
מספר תאונות: כלי טיס צבאיים[1]	4	3	**4**
מספר תאונות: יחידות תמך[1]	6	1	**4**
מספר תאונות: מטה (הנהלה)[1]	1	0	**1**
מספר תאונות: סה"כ[1]	61	55	**45**
מספר תאונות: סה"כ מנורמל ל-1,000 עובדים ועובדות[1]	4.4	4	**3.14**
מספר תאונות: סה"כ מנורמל לשעות עבודה	-	0.39	**0.31**
מספר תאונות קבלנים	4	8	**16**
מספר הרוגים בתאונות בטיחות	0	0	**0**
מספר תאונות דרכים בחצרות החברה	20	24	**24**
מספר הולכי והולכות רגל שנפגעו בחצרות החברה	2	4	**2**
שעות התנדבות[2]	10,214	12,912	**25,760**

[1] המידע המוצג נכון למועד איסוף הנתונים בכל שנת דיווח. בהתאם לכך עודכנו נתוני 2021.

[2] נתון שעות ההתנדבות כולל עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים) וגמלאים.

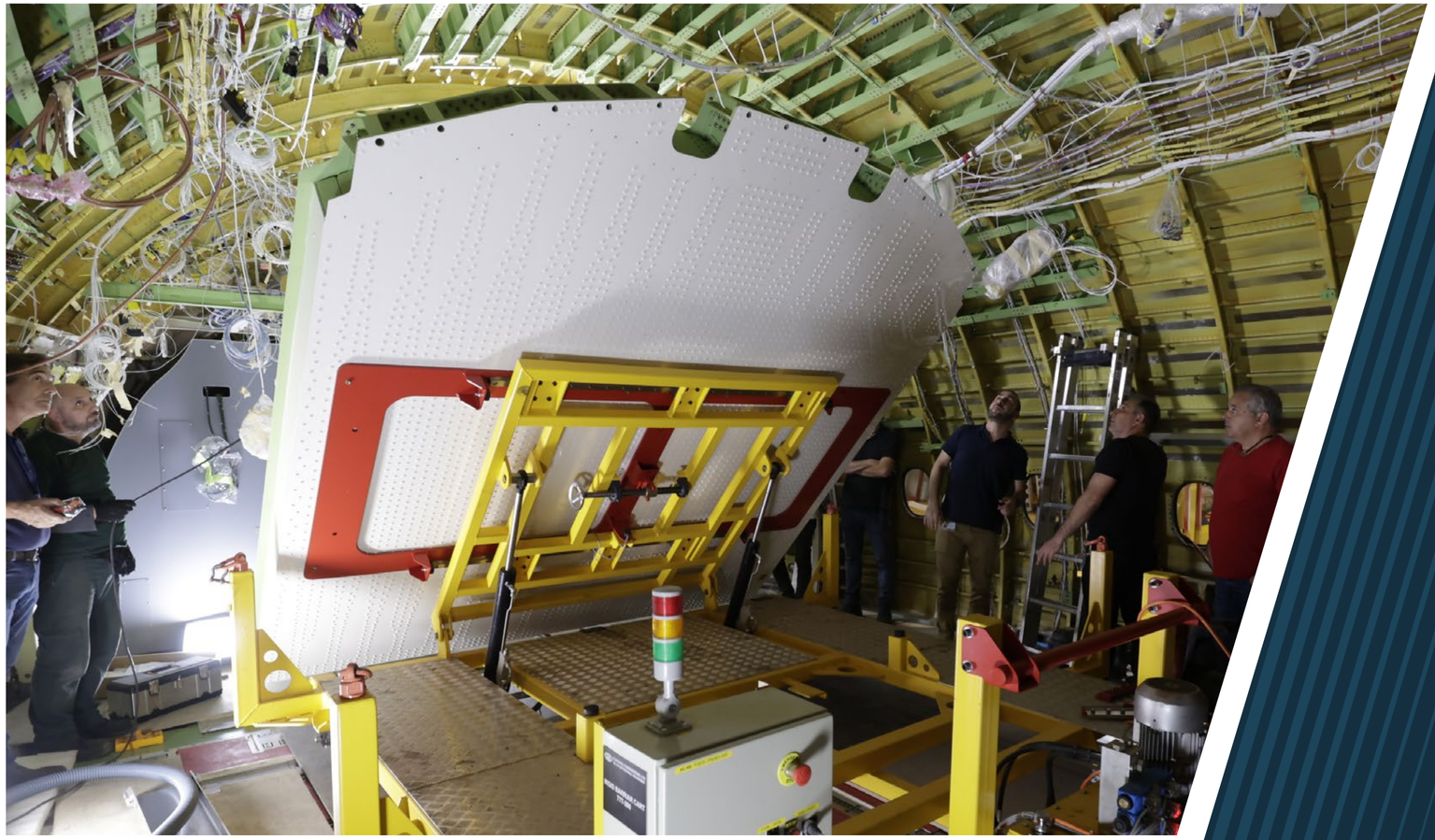

איכות הסביבה

ניהול משאבים והתייעלות סביבתית

2-25 | 2-27 | 3-3 | 306-2 | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.4 | 9.4 | 12.2

ניהול וציות סביבתי

כל חטיבות הייצור של התעשייה האווירית מותעדות לתקן ISO 14001:2015. באופן כזה מתאפשר לנו להגדיר סמכויות ואחריות ולהטמיע נהלים, מערכות דיווח ובקרה, ויעדים ומדדים לביצוע באופן עקבי, על מנת לאתר פערים אפשריים באופן יזום ולייצר שיפור מתמיד בראייה סביבתית ברמת החטיבה. תשתיות טיפול ופתרונות קצה מוטמעים על מנת לתמוך עמידה בדרישות החוק ובתהליכי התייעלות משאבים.

ברמת המטה מתקיימת מעטפת ניהולית של מינהל EHS ומינהל קיימות ואחריות תאגידית, שתפקידם להתוות מדיניות ולספק כלים, תשתית איסוף מידע ותמיכה מקצועית לחטיבות מחד, ומאידך, לסייע בהפחתת סיכונים ברמת התאגיד ולהבטיח עמידה ביעדים הסביבתיים האסטרטגיים של כלל החברה כחלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. בנוסף, משולבת ראייה אסטרטגית של נושאי הסביבה במגוון רחב של תהליכים בחברה, כגון תהליכי הפיתוח (עמוד 83), תהליכי מיזוגים ורכישות (עמוד 36), ובשרשרת האספקה (עמוד 43). הניהול הסביבתי ברמות השונות כולל התייחסות סדורה ומפורטת גם לפעילות בחירום באמצעות צוותי חירום מוגדרים, נהלי תגובה, תכניות פעולה, ציוד ייעודי ותרגולות תקופתיות, שמטרתם לאפשר לחברה להמשיך ולהגן על האנשים והסביבה גם במקרים בהם השגרה התפעולית עשויה להיות מופרת.

תכנית הקיימות של התעשייה האווירית מבוססת על מחויבותנו הבלתי מתפשרת לעמוד בכל החוקים והתקנות החלים על הפעילות והעסקים שלנו. בשל ריבוי תהליכים, עסקאות ופעילויות, אנו נדרשים לעמוד בדרישות משפטיות רבות, באופן שוטף. לטובת זה, מפעילה החברה את המנגנונים הבאים:

ניטור דרישות חקיקה ותקינה סביבתית בישראל

התעשייה האווירית מנויה על שירות עדכונים יומי בנושאי סביבה בישראל. שירות זה מאפשר לנו לקבל במועד עדכונים של דרישות משפטיות קיימות בכדי להבטיח את עמידתה של החברה בגרסאות המעודכנות ביותר של דרישות אלו. שירות זה מקיף גם דרישות עתידיות מתפתחות, כך שנוכל ליישם תוכניות מוכנות מראש. מעבר לכך נכללים גם היבטי תקינה סביבתית, מדיניות ציבורית וכן פרסומים של יוזמות סביבתיות ברמה הלאומית, המשמשים את החברה לקידום יעדים אסטרטגיים פנימיים, ובמסגרת שיח מחזיקי העניין הסביבתיים בישראל.

ניטור דרישות חקיקה ותקינה סביבתית בינלאומית

ייצור, תפעול, תחזוקה וגריטה של טכנולוגיות תעופה והגנה קיימות מייצרות טביעת רגל סביבתית ניכרת. בנוסף, מחסור עולמי בחומרים מהווה סיכון הולך וגובר לייצור רציף, לצד תקנות מחמירות יותר, המביאות להוצאה משימוש של חומרי גלם רבים בתעשייה. כחברים בארגון IAEG (עמוד 26) אנו עוקבים באופן שוטף אחר עדכוני חקיקות חומרים אלו בשווקים הבינלאומיים, אשר יש להם השפעה ישירה על שימושים בסקטור התעופה וההגנה. עדכונים אלו משמשים את התעשייה האווירית במסגרת תהליכי הדיווח מול לקוחותיה ובפיתוח תחליפים ידידותיים לסביבה.

תכנית אכיפה סביבתית בחטיבות

בכל מקרה שבו מזהים פערים, ההנהלה הבכירה מיודעת וננקטות פעולות מתקנות. יתרה מזאת, ישנם מקרים שבהם האירוע או הנושא מדווחים לדירקטוריון ו/או מבקרי החוץ שלנו, ואם מתקיימים הקריטריונים הרלוונטיים, הם גם מדווחים לציבור.

למיטב ידיעתנו ועד למועד הוצאת דו"ח זה, לא הוטלו על התעשייה האווירית כל עיצומים וקנסות ביחס לביצועינו הסביבתיים בשנת 2023.

ניהול סיכונים סביבתיים

הדירקטוריון והנהלת החברה מחויבים לפיתוח בר-קיימא ולביסוס תרבות ארגונית המקדמת אחריות תאגידית. כחלק ממחויבות זו, ובהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות בעניין זה, מקיימת הנהלת החברה דיונים סדורים ביחס לתכנון ויישום של נושאים אלו. נוסף על כך, דיווחי הנהלה ייעודים בסוגיות סביבתיות מתקיימות בוועדת הקיימות של הדירקטוריון.

הרחבה נוספת ביחס לסיכונים הסביבתיים (כולל תקנות סטטוטוריות הקשורות בקבלת החלטות) ראו סעיף 20 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 110-109.

חקירה וטיפול בקרקעות ומי תהום

בהתבסס על דרישת היחידה הממשלתית לרישוי חברות ביטחוניות, ערכה התעשייה האווירית סקרי קרקע היסטוריים phase 1 בשנת 2011, שכללו איסוף מידע רלוונטי בנוגע לאזורים פוטנציאליים של חשש סביבתי משימוש היסטורי בנכסי הנדל"ן של החברה בכל אתריה. תכנית רב-שנתית מפורטת לסקרים נוספים וטיפול בקרקע ובמים, מתועדפת על פי היקף הפעולות בכל אתר, הועברה ואושרה על ידי הרשויות הרלוונטיות.

פירוט עדכני לגבי הקרקעות זמין בסעיף 13 בפרק א' (תיאור עסקי התאגיד) לדו"ח התקופתי של החברה לשנת 2023, עמודים 95-91.

מים ושפכים

303-1 | 303-2 | 303-5 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

ישראל שוכנת באזור גיאוגרפי הסובל ממחסור במים, ולכן חברות רבות בישראל מגלות מנהיגות בפיתוח טכנולוגיות מים ברמה בינלאומית. התעשייה האווירית מחשיבה את צריכות המים שלה כמשאב חשוב שיש לנהל ביעילות. סך כל המים שנצרכו בשנת 2023 היה 794 מגה-ליטר, כולל כל מקורות המים בכל אתרי החברה. כל נתוני צריכת המים מבוססים על ניטור וחיוב פנימי וחיצוני.

טיפול בשפכים

הרוב המכריע של שפכי התעשייה בחברה מוזרם מאתר נתב"ג למתקן טיפול סמוך תחת הסכם איכות שפכים מוסדר, ועבור זרמים מסוימים, לאחר קדם-טיפול להסרת חומרים מסוכנים. כל נתוני הזרמת השפכים מבוססים על ניטור וחיוב פנימי וחיצוני.

ניהול פסולת

306-1 | 306-2 | 306-3 | 306-4 | 306-5 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP

מטרות האו"ם: 12.5

חומרי הגלם הולכים ומצטמצמים בקנה מידה גלובלי. מציאות זו מצריכה ניהול אחראי של הפסולת – כלכלית וסביבתית – מעבר לתהליכי מניעת זיהום. החברה ממקדת את מאמציה באיתור הזדמנויות ניהול פסולת, בד בבד עם:

- צריכת חומרי גלם יעילה בייצור
- השקעה בפיתוח חומרי גלם ידידותיים לסביבה כחלופה לחומרים מסוכנים במוצרים
- אימוץ עקרונות של כלכלה מעגלית
- מקסום תהליכים עם קבלני הפסולת לטובת מניעת הטמנה

פעילות החברה מייצרת פסולת מסוכנת הכוללת בעיקר כימיקלים, צבעים ושמנים מינרלים, ופועלת מול קבלנים מורשים לטובת הפנית פסולת זו לשימוש מחדש, מיחזור והשבה לאנרגיה או הטמנה מאושרת. בשנת 2023, הועברו למחזור, שימוש חוזר והשבה לאנרגיה שיעור של 21.1% מהפסולת המסוכנת, 1.5% הועברו על ידי קבלן משנה הפסולת המסוכנת ישירות להטמנה ו-77.4% הועברו לתהליכי טיפול באחריותו, כגון הפרדה פיזיקו-כימית, תהליכי נטרול כימיים וסילוק על ידי שריפה. לכן, דווח הפסולת המסוכנת לשנים 2021-2023 התפצל למרכיבי הטמנה/טיפול.

רוב זרמי הפסולת הלא-מסוכנת בחברה מופרדים במקור על מנת לאפשר שימוש חוזר או מיחזור, ובכלל זה פסולת משרדית (כגון נייר, קרטון ופלסטיק), ופסולת תפעולית (כגון עץ, מתכות, שמן מאכל משומש, וחלקים לגריטה). בשנת 2023, ונמנעה הטמנה של 53% מפסולת זו באמצעות תהליכי שימוש חוזר ומיחזור. החברה התניעה בסוף שנת 2023 צוות היגוי לבחינת צעדי שיפור בניהול הפסולת כחלק מהתוכנית האסטרטגית החדשה לקיימות.

כלכלה מעגלית

כלכלה מעגלית מציעה תפיסה חדשנית על האופן שבו חברות יכולות ליצור ערך עסקי בר-קיימא באמצעות מעבר מדפוסי ייצור, צריכת חומרי גלם ופסולת לינאריים למעגליים. עקרונות הכלכלה המעגלית כבר מיושמים בחברה בחלק מפעילותה העסקית. למשל, הסבות מטוסי נוסעים למטוסי מטען - אחד מקווי העסקים הבולטים של החברה בעולם התעופה – כתהליך המשמר ומאריך את מחזור חיי המטוסים. התעשייה האווירית אימצה מודלים עסקיים שיתופיים עבור המל"טים שהיא מייצרת, וטכנולוגיות כגון הדפסות תלת מימד ותהליכי הדמיה וסימולציה באמצעות כלי VR מהווים חלק אינטגרלי מתהליכי פיתוח של המערכות החדשניות הטכנולוגיות והמתקדמות ביותר של החברה בתחומי הלוויינים, הטילים ועוד.

לצד הרווח הסביבתי, רואה התעשייה האווירית בקידום עקרונות כלכלה מעגלית הזדמנות לחדשנות טכנולוגית ולהתייעלות וחיסכון עסקיים. פוטנציאל קיים בחיבור לתהליכי התחליפים בתכן מוצרים, בשימוש באמצעים דיגיטליים כתשתית המחליפה את הצורך בשימוש במשאב פיזי, ובבחינת פיתוח מודלים עסקיים שיתופיים נוספים והתכנות שיתוף נכסים פנים-ארגוניים כגון מבנים, מלאים וידע. הרחבת יישומי הכלכלה המעגלית בחברה מתבצעת במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות. התהליך כולל מיפוי נרחב של פוטנציאל המעגליות בפעילות העסקית לטובת זיהוי הזדמנויות להטמעה, במקביל לבניית מומחיות פנים-ארגונית בדיסציפלינות השונות.

פרויקט הסלון האווירי

התעשייה האווירית הינה מובילה עולמית בהסבת מטוסי נוסעים לתצורת מטען. בתהליך הסבת המטוסים, מפורקים מספר רב של חלקים שמישים מהמטוס אשר אינם נדרשים לטובת ייעודם החדש. כלל החלקים, ביניהם כיסאות, תאי אחסון, טקסטיל, וכדומה מיועדים לגריטה. לטובת מזעור כמות הפסולת ועידוד שימוש חוזר בחלקים אלו תוך תרומה לקהילה, יזמה החברה את פרויקט "הסלון האווירי" שפעל גם במהלך שנת 2023, במסגרתו מעצבים מכל תחום הוזמנו לאסוף ללא עלות חלקי מטוס מפורקים ולעצב פריטים עבור שימושם האישי. בתמורה לכל חומרי הגלם הייחודיים והאיכותיים אותם קיבלו, המעצבים התבקשו לתרום לפחות פריט מעוצב אחד למען הקהילה.

פעילות בהיבטי שינוי אקלים

3-3 | 302-1 | 302-4 | מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

ניהול אנרגיה

מטרות האו"ם: 8.4 | 9.4 | 12.2 | 13.1

כל ענפי התעשייה צורכים אנרגיה להפעלה וצמיחה. בכל רחבי העולם מחפשות המדינות דרכים להגדיל את נתח האנרגיה המתחדשת בצריכת האנרגיה הכוללת שלהן, בניגוד לצריכת הכמויות המידלדלות של מקורות אנרגיה שאינם מתחדשים, האחראים לזיהום אוויר ולשינוי אקלים. אנו שואפים לנהל את תשתיות האנרגיה שלנו בתנאים אופטימליים, לצד יעילות עסקית וידידותיות לסביבה. נאמני אנרגיה קיימים בכל חטיבות החברה ובחלק מיחידותיה התומכות.

הנאמנים אחראיים על ניהול האנרגיה, ובכלל זה מעקב מתמיד אחר הצריכה, זיהוי מצבי בזבוז וביטולם.

צריכת האנרגיה בכל מתקני החברה נמדדת באופן מתמיד. הנתונים עומדים לרשות כל מנהל ונאמני האנרגיה.

מנהלי המפעלים מאשרים תכניות יעילות אנרגטית, הכוללות שיפורים בתהליכי ייצור, החלפת מתקני HVAC ותאורה שאינם יעילים. בנוסף, מתבצעת הדרכת נאמני אנרגיה, קידום מודעות העובדים והבטחת תחזוקה מונעת.

יחידות התעשייה האווירית המותעדות לתקן ISO 50001:2018 לניהול אנרגיה הן: חטיבת כלי טיס צבאיים, חטיבת מט"ח ומערך תנופה, האמון על ניהול תשתיות האנרגיה הכולל של החברה.

צריכות חשמל

צריכת החשמל של התעשייה האווירית מבוססת ברובה על יצרן פרטי המייצר חשמל על בסיס גז טבעי, והיתרה על ייצור אנרגיה מתחדשת וצריכתה הישירה בחצרות החברה.

החל משנת 2007 מקיימת התעשייה האווירית תכנית עבודה רציפה ליישום תהליכי יעילות וחיסכון אנרגטי ברחבי הארגון. מאז 2007 נחסכו 942 ג'יגה-וואט בהשוואה לתרחיש "עסקים כרגיל". החיסכון הושג לצד עלייה בצריכת החשמל הכוללת בשנת 2023, עקב גידול בפעילות, התנעת תהליכים חדשים ואכלוס בניינים חדשים.

החברה לא מכרה אנרגיה (חשמל, קירור, חימום או קיטור) במהלך שנת 2023.

אנרגיה מתחדשת-יצור פוטו וולטאי

בשנת 2023 המשיכה התעשייה האווירית לנצל מקורות אנרגיה מתחדשת על בסיס פאנלים סולאריים שהותקנו בחלק מאתריה כחלק מתכנית הפחתת גזי החממה ותכנית החיסכון באנרגיה במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. כל האנרגיה המתחדשת שיוצרה נצרכה בצריכה-עצמית על ידי החברה.

צריכות דלקים לשימוש תעשייתי

בשנת 2023 חלה עלייה בצריכת דיזל לשימושים תעשייתיים ושל גז פחממני מעובה בהשוואה לשנת 2022. עלייה זו נעוצה בגידול המשמעותי בפעילות בשנת הדיווח.

צריכות דלקים לתחבורה

התעשייה האווירית מפעילה צי רכבי ליסינג לעובדיה, וכן צי רכבי איגום לנסיעות קצרות בין אתריה. סך כל הנסיעות בשנת 2023 הסתכמו ב- 65,370,733 קילומטרים. מדד זה מוערך בהתבסס על סך צריכת הדלק הכוללת לתחבורה כלי רכב וממוצע צריכת 12 ק"מ לליטר לכלי רכב. התעשייה האווירית ממשיכה להשקיע בגיוון צי כלי הרכב כחלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות על ידי קליטת כלי רכב היברידיים וכלי רכב מסוג plug in, והחלפת כלי רכב תפעוליים קטנים מונעי-דיזל בהנעה חשמלית.

דלק סילוני נצרך בעיקר בחטיבת התעופה, ונחלק בין צריכה שולית של פעילות מפעל מטוסי מנהלים, וצריכה עיקרית על ידי פעילויות תחזוקה והסבה (MRO), לצורך העברת המטוסים ללקוחות בינלאומיים.

מערך ההסעות

התעשייה האווירית היא בין החברות הגדולות במשק אשר מפעילות מערך הסעות נרחב לעובדיה בכל אתריה בארץ. מערך זה מאפשר לעובדים הבוחרים בהסעות כאמצעי ההגעה לעבודה להגיע בקלות וביעילות, תוך צמצום הצורך בשימוש ברכב פרטי. החברה מפעילה יישומון המאפשר לשמור מושב בהסעה מראש. מהלך זה מאפשר לחברה לבחון צרכים בזמן-אמת, להתאים את הרכב המסיע לכמות הנוסעים הצפויה, לשפר יעילות ולהפחית השפעה סביבתית.

נסיעה שיתופית

מערכת ה-carpool המקוונת מאפשרת לעובדים ולעובדות למצוא שותפים לנסיעה במגוון מועדים ומיקומים, אשר נוסעים לכל אתרי החברה בארץ. נסיעות שיתופיות מצמצמות את השימוש ברכב פרטי לצד הפחתת עומסי תנועה וחנייה בחברה.

פליטות

פליטות גזי חממה

מטרות האו"ם: 13.1

המעבר לכלכלה דלת-פחמן זוהה ככלי המרכזי למיגור שינוי האקלים לצד בניית יכולת הסתגלות לשינויים הצפויים להתרחש בעשורים הבאים ברחבי העולם.

במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 פועלת התעשייה האווירית לקידום היבטי ההתמודדות עם סיכוני האקלים הגלובליים, לניהול הפחתת הפליטות של החברה מתהליכי התפעול והייצור, ועד מגוון מוצרים ופתרונות שאנו שותפים לפיתוחם:

- חיבור לנושא שינוי האקלים ביעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם (יעד 13).
- דיווח שנתי במסגרת הארגון הבינלאומי לדיווח גזי חממה CDP ובמסגרת המערך הוולונטרי של המשרד להגנת הסביבה לפליטות גזי חממה. התעשייה האווירית מדווחת לגופים אלו החל משנת 2017.
- מימוש יעדים פנימיים ספציפיים להפחתת גזי חממה הכוללים ייצור וצריכה של אנרגיה מתחדשת האמצעות מערכות סולריות, הטמעת פתרונות תחבורה ירוקה וניהול אפקטיבי של צריכות האנרגיה.
- קידום הפחתות פליטת גזי חממה במטוסים, באמצעות תהליכים שהחברה מובילה במסגרת פרויקט Clean sky 2 ופרויקט Clean aviation .
- שיתוף פעולה בנושא אקלים ודיווח פליטות בשרשרת הערך של סקטור התעופה וההגנה ברמה המקומית והבינלאומית (עמוד 26).

המקורות הנכללים בתהליכי הכימות השנתיים כוללים צריכת דלקים לשימושים תעשייתיים ולתחבורה, וצריכות חשמל המבוססות על 100% גז טבעי מיצרן חשמל פרטי ואנרגיה מתחדשת המיוצרת פנים-ארגונית.

סקר סיכוני אקלים

במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות ביצעה החברה סקר סיכוני אקלים, אשר כלל התייחסות להשפעות מעבר לכלכלה דלת-פחמן ברמה המקומית והגלובלית, והשפעות אפשריות לתשתיות הפיזיות (אקוטי וכרוני). הסקר בוצע עבור הפעילות בישראל, בהתייחס להמלצות ארגון TCFD ועל סמך בסיסי מידע להערכות אקלים של הרשויות הרלוונטיות בישראל. הסיכון המרכזי שעלה במסגרת הסקר הינו סיכון כרוני בדמות עליית ממוצע טמפרטורות בטווח הבינוני-ארוך אשר השפעתו הפוטנציאלית עלולה להשפיע על תהליכי העבודה בקרב מפעלים ייעודיים. התעשייה האווירית תמשיך לבחון תדיר את השפעות סיכוני האקלים על פעילותה, לרבות זיהוי, מדידה והפחתה.

פליטות לאוויר

מטרות האו"ם: 12.2

פליטות מזהמים לאוויר קשורות באופן מובהק להשפעה על בריאות הציבור והסביבה. במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 פועלת התעשייה האווירית להפחתת השימוש בחומרים מסוכנים בתהליכי הייצור שלה, ולצמצום פליטות מזהמים לאוויר מתהליכי הייצור התעשייתי וממקורות תחבורתיים.

מזהמים אורגניים עמידים (POP) אינם קיימים בפעילויות התעשייה האווירית.

מחקר ופיתוח סביבתי

SP | 201-2

מטרות האו"ם: 9.4 | 12.2 | 13.1

מתודולוגיית פיתוח ועיצוב מקיים תומכת בהיבטי פיתוח וייצור לאורך מחזור החיים השלם של המוצר או השירות, ומשלבת ניהול סיכונים והזדמנויות סביבתיות כבר בשלבים המוקדמים של הגדרת הפרויקט. אימוץ עקרונות פיתוח מקיים מאפשר גמישות רבה יותר של המוצרים מול רגולציה סביבתית מתפתחת ולהפחית סיכונים באופן שיטתי, התורמים להפחתת עלויות. הרחבת תכנית ה-design for sustainability היא חלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. במהלך 2023 המשכנו בפעילות פנים-ארגונית ובשיתופי פעולה חיצוניים לפיתוח חומרים חלופיים וידידותיים לסביבה במוצרים, ולקידום כלכלה מעגלית.

חטיבת כלי הטייס הבלתי מאוישים (כטב"מ) של התעשייה האווירית, מחזיקה בתקני ה ISO הבאים: תו ירוק (SII) מטעם מכון התקנים הישראלי 50,001, 14,001 עבור שדרת מוצרים כגון TACTICAL, GHTP, HERON. תהליכי התכן, הייצור והשימוש של מוצרי החטיבה לוקחים בחשבון גם שיקולים שמטרתם לצמצם את טביעת הרגל הסביבתית. למשל: דלקים: שימוש בדלק נטול עופרת; אפשרות לשימוש מחדש בדלק לאחר ריקון; צבעים: שימוש בצבע נטול כרומטים ובמדללים ידידותיים לסביבה. תחזוקה וגריטה: מתן אפשרויות למשתמשים לטובת הארכת חיי המוצר.

בניית קונספט לכיבוי שריפות יער

פיתוח המבוסס על הפעלת שני מל"טים מסונכרנים, האחד כמטוס זיהוי המצויד במטען ייעודי אלקטרואופטי הסורק את הסביבה ויכול לאתר שריפות במרחק רב ולזהות את מקור השריפה בשלביה הראשונים. מידע זה מועבר למטוס השני כמסלול טיסה בכדי שיטיל חומר מעכב אש על השריפה ללא התערבות אנושית. החברה תשתתף בתחרות XPRIZE Wildfire ותציע את פתרונה.

תוכנית Clean Sky 2 ותוכנית Clean Aviation

בשנים האחרונות מהווה התעשייה האווירית שותפה משמעותית בפרויקט Clean Sky 2 במסגרת מו"פ אירופה Horizon 2020 (חברה-שותפה במאגד Eco-design ומובילה של מאגד Opticoms וקבוצת ecoTECH), ובפרויקטים נוספים של SESAR (בקבוצות AIRPASS, AW-DRONES ו-Clean Sky). SAFESRONE הינו מיזם משותף של האיחוד האירופי ותעשיית התעופה האירופית שהושק ב-2015, כחלק מתכנית מו"פ אירופה למחקר וחדשנות. הפרויקט, בהשתתפות מאות חברות ועשרות מכוני מחקר, נחשב לתכנית המו"פ השאפתנית ביותר בתחומי התעופה באירופה, ומטרתה לפתח טכנולוגיות ישימות אשר יפחיתו את הפליטות ורמות הרעש בכלי הטיס הקיימים היום.

במסגרת הפרויקט Clean Sky 1 עסקה התעשייה האווירית בבחירה, פיתוח והדגמה של טכנולוגיות וחומרים בעלי פוטנציאל הפחתה של משקל המטוס (10-20%), עלויות, צריכות האנרגיה, פליטות של תחמוצות NOx לאוויר, הפחתת חומרים מסוכנים ומחזור. החברה ממשיכה להוביל את מאגד ecoTECH למבני תעופה ידידותיים לסביבה תחת פרויקט Clean Sky 2 לצד שותפות מגרמניה, ספרד, יוון והולנד. המאגד מקדם פיתוח מערך חדש של טכנולוגיות כדי להפחית את טביעת הרגל הסביבתית של תהליכי ייצור כלי טייס, ובאמצעות כלים לניתוח מחזור חיי מוצר. בשלביו האחרונים של הפרויקט, נעשה שימוש מעשי בטכנולוגיות שיפותחו בייצור מדגימים מארבעת ערוצי הפיתוח השונים - תרמוסטי, תרמופלסטי, מתכתי וביו-חומרים - כדי לאשרר את יעילותם. התעשייה האווירית פועלת כעת גם במסגרת פרויקט Clean Aviation, בשותפות עם חברות אירופאיות גדולות, גופי אקדמיה ומחקר וחברות קטנות ובינוניות על מנת לקדם פתרונות תעופה במסגרת חזון נטרול השפעות שינוי האקלים של האיחוד האירופי בשנת 2050. הפרויקט יסייע לפיתוח טכנולוגיות מטוסים פורצות דרך שיאפשרו לנתח משמעותי מצי המטוסים העולמי לעבור לטיסות מאופסות-פחמן.

טבלת ריכוז ביצועים

302-1 | 302-4 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2021	2022	2023
שטח בנוי (מ"ר)	926,515	927,059	**944,512**
צריכות חשמל: חימום/קירור (TJ)	397	385	**396**
צריכות חשמל: תאורה (TJ)	95	91	**90**
צריכות חשמל: מדחסי אוויר (TJ)	45	47	**47**
צריכות חשמל: ייצור (TJ)	152	154	**158**
צריכות חשמל: אחר (TJ)	78	76	**97**
צריכות חשמל: סה"כ (TJ)[1]	767	753	**795.7**
צריכות חשמל לשטח בנוי: סה"כ (GJ/m^2)[1]	0.83	0.81	**0.84**
צריכות דלקים לשימוש תעשייתי: דיזל (GJ) [3]	19,770	25,333	**28,105**
צריכות דלקים לשימוש תעשייתי: גז פחממני מעובה (GJ)	34,800	27,662	**33,397**
סה"כ צריכות דלקים לשימוש תעשייתי לשטח בנוי (GJ/m^2)	0.058	0.057	**0.065**
צריכות דלקים לתחבורה: דיזל (50) (מגה-ליטר) [2]	0.449	0.448	**0.467**
צריכות דלקים לתחבורה: בנזין (מגה-ליטר)	5.0	4.8	**4.9**
צריכות דלקים לתחבורה: דלק סילוני (מגה-ליטר)[4]	1.05	0.68	**1.17**
צריכות דלקים לתחבורה: דלק סילוני (ליטר/הכנסה ח.תעופה במיל' $)	953	525	**919**
מספר כלי רכב היברידיים וחשמליים בצי החברה (רכבי ליסינג צמודים)	1,059	**935**	**842**

[1] כולל ייצור וצריכה עצמיים של אנרגיה מתחדשת.
[2] בשימוש צי רכב איגום ותפעול בלבד.
[3] בוצע טיוב במתודולוגיית איסוף הנתונים.
[4] המידע מציג צריכות דלק סילוני שנצרכו ישירות על ידי התעשייה האווירית. בוצע טיוב במתודולוגיית איסוף הנתונים.

טבלת ריכוז ביצועים

305-1 | 305-2 | 305-3 | 305-4 | 306-3 | 306-4 | 306-5 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון[1]	2021	2022	2023
פליטות גזי חממה ממקורות דלקים נייחים (תעשייתי) (שווה ערך טון פד"ח)	3,786	3,810	**4,383**
פליטות גזי חממה ממקורות דלקים ניידים (תחבורה) (שווה ערך טון פד"ח) [2]	16,289	14,659	**16,580**
סה"כ פליטות ישירות: מכלול 1 (שווה ערך טון פד"ח)	20,075	18,469	**20,963**
פליטות גזי חממה מצריכת חשמל (שווה ערך טון פד"ח)	95,808	93,933	**96,987**
סה"כ פליטות עקיפות: מכלול 2 (שווה ערך טון פד"ח)	95,808	93,933	**96,987**
סה"כ פליטות שנחסכו באמצעות צריכת אנרגיה מתחדשת (שווה ערך טון פד"ח)	716	919	**949**
סה"כ פליטות מכלול 2+1 (שווה ערך טון פד"ח)	115,883	112,402	**117,950**
סה"כ פליטות בשרשרת הערך: מכלול 3 (שווה ערך טון פד"ח)	6,022	15,714	**17,791**
עצימות גזי חממה: מכלול 1 [3]	0.022	0.020	**0.022**
עצימות גזי חממה: מכלול 2 [3]	0.103	0.101	**0.103**
סה"כ פליטות מכלול 2+1 (שווה ערך טון פד"ח / EBITDA) (מיל' $)	266	201	**178**
פסולת מסוכנת שהועברה להטמנה (טון)	51	37	**29**
פסולת מסוכנת שהועברה לטיפול (טון) [5]	1,689	1,625	**1,499**
פסולת מסוכנת שהועברה למיחזור/שימוש מחדש (טון)	[4]41	245	**227**
פסולת מסוכנת שהועברה לייצוא להשבת אנרגיה (טון)	[4]346	198	**183**
סה"כ פסולת מסוכנת (טון)	2,128	2,105	**1,938**
סה"כ פסולת מסוכנת (טון/EBITDA) (מיל' $)	4.9	3.8	**2.9**
פסולת לא-מסוכנת שהועברה לטיפול/הטמנה (טון)	3,491	3,588	**3,889**
פסולת לא-מסוכנת שהועברה למיחזור/שימוש מחדש (טון)	3,451	**3,768**	**4,420**
סה"כ פסולת לא-מסוכנת (טון)	6,943	**7,355**	**8,309**
סה"כ פסולת לא-מסוכנת (טון/EBITDA) (מיל' $)	15.9	**13.1**	**12.5**

[1] מקור המידע להמרת יחידות: The 2006 guide of the intergovernmental panel on climate change.

[2] בוצע טיוב במתודולוגיית איסוף הנתונים. [4] מקורות המידע המשמשים נתון זה טויבו במהלך 2021 בהשוואה לשנים קודמות.

[3] עצימות גזי החממה מחושבת ביחס לשטח הבנוי הכולל של החברה. [5] תהליכי הטיפול והנתונים באחריות קבלן משנה הפסולת המסוכנת ומתקיימים מחוץ לחצרות החברה.

טבלת ריכוז ביצועים

303-4 | 303-5 | 305-7 | מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2021	2022	2023
סה"כ מים שנצרכו בכל החברה (אלף מ"ק)	767	795	**794**
סה"כ מים שנצרכו בכל החברה (אלף מ"ק/EBITDA)	1.75	1.41	**1.19**
סה"כ שפכים[1] (אלף מ"ק)	179	194	**189**
סה"כ פליטות לאוויר: NOx (טון)[2]	21.5	19	**18**
סה"כ פליטות לאוויר: SOx (טון)[2]	2.4	2.2	**2.2**
סה"כ פליטות לאוויר: VOC (טון)[2]	1.9	3.5	**3.25**
סה"כ פליטות לאוויר: PM (טון)[2]	1.0	1.5	**1.72**

[1] אתר נתב"ג בלבד.

[2] הפליטות מדווחות על שני מתקנים בחברה אשר נמצאו ככפופים לקריטריונים של תקנות חוק אוויר נקי הישראלי – 2008. מתקנים אלה עברו סדרת תהליכים העונים על כל הדרישות החוקיות, וביצועיהם הם על פי מתודולוגיות ניטור וחישוב שהוגדרו במרשם הפליטות לסביבה -2012 (PRTR).

אינדקס התוכן GRI

GRI CONTENT INDEX ESSENTIALS SERVICE 2024

אינדקס GRI

Universal Standads (In accordance)
עבור שירות בדיקת אינדקס התוכן GRI, ארגון ה-GRI בדק כי אינדקס התוכן GRI מוצג בבהירות, וההפניות לכל המדדים הכלולים מותאמים לפרקים הרלוונטיים בגוף הדו"ח. שירות זה בוצע על הגרסה באנגלית של הדו"ח.

GRI 1: Foundation 2021

מדד	מענה
הצהרת שימוש	התעשיה האווירית לישראל בע"מ מדווחת בהתאם לתקני ה-GRI לתקופה שבין 1/1/2023 - 31/12/2023
שימוש במדד GRI 1	GRI 1: Foundation 2021
תקני GRI סקטוריאליים	כרגע לא זמין

GRI 2: General Disclosures 2021

סימול מדד	מדד	עמוד	הערות
הארגון ופרקטיקות הדיווח			
2-1	פרטים אודות הארגון	22, 36	מידע מסווג: החברה לא מפרסמת מדינות פעילות פרט לישראל.
2-2	המבנה הארגוני הכלול בדיווח הקיימות	14, 22	
2-3	תקופת הדיווח, מחזוריות הדיווח, ופרטי קשר בנוגע לדו"ח	14, 99	
2-4	שינויים במידע מדו"חות קודמים	14	
2-5	הבטחת מהימנות חיצונית	96-98	
פעילויות ועובדים			
2-6	פעילות, שרשרת הערך ומערכות יחסים עסקיות אחרות	14, 22, 36-37, 43	
2-7	עובדים ביחסי עובד-מעביד	61-63, 71-74	
2-8	עובדים שאינם ביחסי עובד-מעביד	61, 71	
ממשל תאגידי			
2-9	מבנה והרכב הממשל התאגידי	23, 49-51, 58	
2-10	בחירה ומינוי חברי הדירקטוריון	50	
2-11	יו"ר הדירקטוריון	50	
2-12	תפקיד הדירקטוריון בפיקוח וניהול ההשפעות	23, 27, 51, 58	
2-13	האצלת אחריות לניהול ההשפעות	23	
2-14	תפקיד הדירקטוריון בדיווח קיימות	28, 50-51	
2-15	ניגוד עניינים	50	
2-16	דיווח סוגיות קריטיות	50-51, 54	
2-17	ידע מצטבר של הדירקטוריון	50	
2-18	הערכת ביצועים של הדירקטוריון	50	
2-19	מדיניות תגמול	51	
2-20	תהליך לקביעת מדיניות תגמול	51	
2-21	יחס שכר שנתי	73	
אסטרטגיה, מדיניות ופרקטיקה			
2-22	הצהרה בנוגע לאסטרטגיית פיתוח בר-קיימא	15-16	
2-23	התחייבויות במסגרת מדיניות החברה	51, 54	
2-24	הטמעת מדיניות החברה	51, 54	
2-25	תהליכים לטיפול בהשפעות שליליות	52, 77	
2-26	מנגנונים להתייעצות והצגת סוגיות מהותיות	54	
2-27	ציות לחוקים ותקנות	52, 77	
2-28	חברויות ביוזמות חיצוניות	26	
מעורבות מחזיקי עניין			
2-29	הגישה לרב-שיח מחזיקי העניין	24	
2-30	הסכמים קיבוציים	68, 73	

סימול מדד	מדד	עמוד	הערות
GRI 3: Material Topics 2021			
3-1	תהליך ניתוח מהותיות	28	
3-2	רשימת הנושאים המהותיים	28-29	
Topic Standards			
נושא מהותי: חדשנות ומנהיגות טכנולוגית			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	39	
נושא מהותי: בטיחות ואיכות מוצרים ושירותים			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	41	
GRI 403: בטיחות וגיהות תעסוקתית 2018			
403-7	מניעה וטיפול בהשפעות בטיחות וגהות תעסוקתית בזיקה ישירה למערכות יחסים עסקיות	41	
GRI 417: שיווק וסימון 2016			
417-1	מידע ותיוג מוצרים ושירותים	41	
נושא מהותי: אחריות בשרשרת האספקה			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	43-44	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016			
201-1	שווי כלכלי ישיר	46	
201-4	סיוע כספי שהתקבל מהממשלה	46	
GRI 203: השפעות כלכליות עקיפות 2016			
203-2	השפעות כלכליות עקיפות	44	
GRI 204: רכש 2016			
204-1	אחוז הוצאה על ספקים מקומיים	44, 46	
נושא מהותי: ממשל תאגידי, אתיקה ומניעת שוחד ושחיתות			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	49	

סימול מדד	מדד	עמוד	הערות
GRI 205: מניעת שחיתות 2016			
205-2	תקשורת והדרכה בנושא מדיניות ונהלים נגד שחיתות	52, 54	
GRI 206: התנהגות אנטי-תחרותית 2016			
206-1	אי ציות בנושאי תחרות	57	
נושא מהותי: הגנת סייבר ואבטחת מידע			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	57	
נושא מהותי: ניהול ההון האנושי			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	61	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016			
201-3	תכניות פרישה והטבות	62, 68	
GRI 202: נוכחות בשוק 2016			
202-2	אחוז מההנהלה הבכירה המועסק מהקהילה המקומית	71	
GRI 401 העסקה 2016			
401-1	עובדים חדשים ותחלופת עובדים	62, 71-72	
נושא מהותי: גיוון, הכללה, והוגנות מגדרית			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	63	
GRI 404 הכשרה ופיתוח 2016			
404-1	שעות הדרכה לעובד	67, 73	
404-2	תכניות לניהול מיומנויות וסיום קריירה	67	
GRI 405: גיוון והזדמנות שווה 2016			
405-1	גיוון גופי ההנהלה והעובדים	63, 71-72	
נושא מהותי: בטיחות וגהות תעסוקתית			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	65-66	
GRI 403: בטיחות וגיהות תעסוקתית 2018			
403-1	מערכת ניהול בריאות ובטיחות תעסוקתית	65-66	

סימול מדד	מדד	עמוד	הערות
403-2	תעסוקתית סוגי פציעות, קצב היארעות פציעות, ימי היעדרות ומספר תאונות עבודה שהסתיימו במוות	65-66	
403-3	נושאי בטיחות וגהות תעסוקתית בהסכמים קיבוציים	65-66	
403-4	נציגות עובדים בועדות משותפות עובדים והנהלה לנושאי בטיחות וגהות	65-66	
403-5	הכשרות עובדים בנושאי בטיחות וגהות תעסוקתית	65-66	
403-6	קידום בריאות עובדים	68	
403-7	מניעה וטיפול בהשפעות בטיחות וגהות תעסוקתית בזיקה ישירה למערכות יחסים עסקיות	65-66	
403-9	סוגי פציעות, קצב היארעות פציעות, ימי היעדרות ומספר תאונות עבודה שהסתיימו במוות	65-66, 73-74	
נושא מהותי: אימפקט חברתי ומעורבות קהילתית			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	69	
GRI 413: קהילות מקומיות 2016			
413-1	שיתוף ופיתוח קהילה מקומית, כולל הערכת מידת ההשפעה	69	
נושא מהותי: ניהול משאבים והתייעלות סביבתית			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	77	
GRI 303: מים ושפכים 2018			
303-1	אינטרקציה עם מים כמשאב משותף	78	
303-2	ניהול השפעות של שפכים	78, 84	
303-4	סילוק מים	86	
303-5	צריכות מים	78, 86	
GRI 306: פסולת 2020			
306-1	ייצור פסולת והשפעות של פסולת	79	
306-2	ניהול השפעות של פסולת	77, 79	
306-3	פסולת שנוצרה	79, 85	
306-4	מניעת הטמנה של פסולת	79, 85	
306-5	פסולת להטמנה	79, 85	

סימול מדד	מדד	עמוד	הערות
נושא מהותי: פעילות בהיבטי שינוי אקלים			
GRI 3: Material Topics			
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	80	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016			
201-2	השלכות כספיות, סיכונים והזדמנויות כתוצאה משינוי אקלים	83	
GRI 302: אנרגיה 2016			
302-1	צריכת אנרגיה בארגון	80-81, 84	
302-4	הפחתת צריכת אנרגיה	80-81, 84	
GRI 305: פליטות 2016			
305-1	פליטות גזי חממה ישירות (מכלול 1)	82, 85	
305-2	פליטות גזי חממה עקיפות מצריכת אנרגיה (מכלול 2)	82, 85	
305-3	פליטות גזי חממה עקיפות אחרות (מכלול 3)	85	
305-4	עצימות פליטות גזי חממה	85	
305-7	פליטות לאוויר: NOx SOx, ואחרות	86	

הבהרה משפטית

דוח הקיימות שלפניכם (״הדוח״) סוקר את הפעילות של התעשיה האווירית לישראל בע"מ ("התע"א") בשנת 2023, בנושאים הנוגעים לתחומי הקיימות והאחריות התאגידית.

הדוח מתמקד בשילוב של עקרונות הקיימות בפעילות העסקית, בערכים הכלכליים, החברתיים והסביבתיים שעקרונות אלה משיאים לתע"א ובממשקים של התע"א עם מחזיקי העניין שלה המפורטים בדוח, ועוד.

דוח זה אינו מהווה הצעת ניירות ערך של התע"א לציבור ואין לפרשו כהצעה של ניירות ערך לציבור, וכן הוא אינו מהווה דיווח בהתאם לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, והתקנות מכוחו. במקומות שבהם נכללו בדוח מדדים כמותיים (גרפים, תרשימים וכדומה) שאינם מתייחסים לכלל הביצועים של התע"א, צוין הדבר במפורש.

דוח זה משקף את מדיניות התע"א אשר הינה "מעבר לעמידה בהוראות החוק". ככזו, היא משקפת את היעדים, המטרות ואבני הדרך שהתע"א החליטה עליהם, ואשר אותם היא שואפת להשיג, אולם שאין לה כל התחייבות משפטית לעמוד בהם. התע"א עשתה מאמצים להבטיח כי מסמך זה יהיה נכון ומדויק, ולמיטב ידיעת התע"א, הוא אכן נכון ומדויק, למועד כאמור. יחד עם זאת, כבכל מסמך, הוא עלול לכלול הכללות, אי דיוקים, טעויות והשמטות ובהתאם, התע"א אינה לוקחת על עצמה כל אחריות לדיוק או לשלמות שלו, והיא אינה מתירה הסתמכות על או שימוש במידע הכלול בו, על ידי מאן דהוא. בנוסף, התע"א אינה תחת כל התחייבות לעדכן את המידע הכלול בדוח זה.

בכל מקרה של סתירה בין המידע בדוח זה לבין המידע בדיווחים הפומביים של התע"א המפורסמים באתרי הדיווח של רשות ניירות ערך ו/או הבורסה לניירות ערך, המידע בפרסומים הפומביים והרשמיים באתרי הדיווח האמורים יגבר. לבסוף, ההערכות והאומדנים של התע"א הכלולים בדוח, הינם של התע"א בלבד, וכבכל מידע איכותי, הם משקפים הערכות ואומדנים שהינם סובייקטיביים מטבעם ואינם ניתנים בהכרח למדידה.

הבטחת מהימנות חיצונית

2-5

כחלק מתהליך הדיווח, נבחנו התשתיות, הבקרות ושיטות איסוף הנתונים הרלוונטיות, על מנת לבנות מסגרת דיווח בר-קיימא שתשרת את החברה באיסוף מידע על ביצועי הקיימות בתהליך מהימן ויעיל, ואשר יתמוך בתהליכי דיווח עתידיים.

כחברה ממשלתית אנו רואים חשיבות רבה בהנגשת מידע מהימן ומדויק אודות ההשפעות הסביבתיות והחברתיות של פעילותנו למחזיקי העניין שלנו.

מהימנות מוגבלת בהיקפה

דוח בלתי תלוי למהימנות מוגבלת עבור התעשייה האווירית לישראל בע"מ

ביצענו התקשרות למהימנות מוגבלת עבור מידע בדבר הנושאים הנבדקים אשר נכללים בטבלה להלן (להלן: "מידע בדבר הנושאים הנבדקים") של חברת התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "החברה") לתקופה שהתחילה ב-1 בינואר 2023 ושהסתיימה ב-31 בדצמבר 2023.

מלבד למתואר בטבלה להלן, אשר מגדירה את היקף ההתקשרות שלנו, לא ביצענו נהלי מהימנות על יתר המידע הכלול בדוח ובהתאם אנחנו לא מביעים כל מסקנה עבור מידע זה.

הנושאים הנבדקים הם אלה המסומנים בדוח ב"מהימנות מוגבלת בהיקפה"

- ניהול קיימות בתעשייה אווירית
- מחזיקי העניין
- שותפויות אסטרטגיות
- תהליך המהותיות
- תכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023
- תכנית האסטרטגית לקיימות 2030
- ממשל תאגידי
- אתיקה עסקית
- הגנת סייבר ואבטחת מידע
- ביצועים כלכליים ופיתוח עסקי
- רכש כחול לבן
- המשכיות עסקית
- פטנטים
- בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית
- גיוון, הכלה והזדמנות שווה
- סביבת עבודה מעצימה
- אימפקט חברתי
- ניהול אנרגיה
- מים ושפכים
- פליטות
- ניהול פסולת

אחריות ההנהלה

ההנהלה אחראית על הכנת המידע בדבר הנושאים הנבדקים בהתאם לעקרונות ה-GRI (להלן: "הקריטריון החל").

ההנהלה גם אחראית לבחירה של הקריטריון החל בו נעשה שימוש.

ההכנה של המידע בדבר הנושאים הנבדקים מחייבת את ההנהלה למסד ולפרש את הקריטריון, לקבוע את הרלוונטיות של המידע שייכלל, ולהשתמש בהנחות ואומדנים אשר משפיעים על המידע המדווח. הבחירה של ההנהלה בטכניקות מדידה, הנחות או אומדנים שונים, אך מקובלים, עשויה הייתה להסתיים בסכומים או מדדים שונים מהותית מאלו שדווחו. השגת ראיות נאותות ומספקות על מנת לתמוך במסקנת המהימנות המוגבלת שלנו אינה מפחיתה מאי הוודאות המובנית בסכומים ובגילויים.

ההנהלה גם אחראית לבקרה פנימית אשר ההנהלה קובעת כנחוצה, על מנת לאפשר את ההכנה וההצגה של המידע בדבר הנושאים הנבדקים באופן אשר אינו כולל הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות.

האחריות שלנו

אחריותנו היא להביע מסקנת מהימנות מוגבלת על המידע בדבר הנושאים הנבדקים בהתבסס על הראיות שהושגו. ביצענו את ההתקשרות שלנו למהימנות מוגבלת בהתאם לתקן בינלאומי להתקשרויות מהימנות מספר 3000 (מתוקן) International Standard on Assurance Engagements 3000 (Revised) - Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of

Historical Financial Information. תקן זה דורש מאיתנו לקבוע האם הגיע לתשומת ליבנו דבר אשר גורם לנו להאמין כי המידע בדבר הנושאים הנבדקים אינו מוצג באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות.

התקשרות למהימנות מוגבלת מורכבת מביצוע נהלים (אשר כוללים בעיקרם בירורים עם גורמי ההנהלה ואחרים בחברה, במידה הנדרשת, ומיישום נהלים אנליטיים) והערכת הראיות שהתקבלו.

ההתקשרות שלנו כללה, בין היתר, ביצוע של הנהלים הבאים:

- קיום בירורים עם הגורמים הרלוונטיים, האחראיים לספק את המידע לדוח וביצוע בדיקה על המערכות המרכזות את אותם הנתונים.
- קיום בירורים עם הגורמים המרכזים את נושאי הבדיקה, להבנת תהליכי עבודה שוטפים ותהליכי היערכות לדיווח.
- השוואת המידע המוצג בדוח ה-ESG בנושאי הבדיקה, לאסמכתאות ממקורות רלוונטיים, וזאת על מנת לקבוע האם המידע הרלוונטי נכלל בדוחבאופן מדויק.
- בחינת גילוי והצגת המידע בדוח. הנהלים המבוצעים בהתקשרות למהימנות מוגבלת שונים בטבעם ובתזמונם, והינם פחותים בהיקפם, מאשר התקשרות למהימנות סבירה. בהתאם, רמת הביטחון שמתקבלת הינה נמוכה משמעותית מאשר רמת הביטחון שהייתה מתקבלת במידה והייתה מבוצעת התקשרות להבטחת מהימנות סבירה.
- אנו מאמינים כי הראיות שהתקבלו הינן נאותות ומספקות על מנת לספק בסיס סביר למסקנה שלנו.

אי התלות ובקרת האיכות שלנו

אנו בלתי תלויים בחברה בהתאם להוראות הדין החלות בישראל בעניין אי תלות ומניעת ניגוד עניינים של רואה החשבון המבקר בישראל. אנו מקיימים את חובות האתיקה האחרות שלנו בהתאם לחוק רואי חשבון, תשט"ו-1955, ותקנות מכוחו, המושתתים על יסודות של יושרה, אובייקטיביות, כשירות מקצועית וזהירות נאותה, סודיות והתנהגות מקצועית.

הפירמה מיישמת את תקן בינלאומי לניהול איכות מספר ISQM1 - International Standard on Quality 1 Management 1 - Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, and Other Assurance or Related Services Engagements.. תקן זה דורש מהפירמה לתכנן, ליישם ולתפעל מערכת ניהול איכות הכוללת מדיניויות ונהלים באשר לעמידה בדרישות אתיות, תקנים מקצועיים ודרישות חוקיות ורגולטוריות החלות.

מסקנה

בהתבסס על הנהלים שביצענו והראיות שקיבלנו, לא הובא לידיעתנו דבר אשר גורם לנו להאמין שהמידע בדבר הנושאים הנבדקים של החברה לתקופה שהתחילה ב-1 בינואר 2023 ושהסתיימה ב-31 בדצמבר 2023., אשר נכלל בטבלה לעיל, אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לעקרונות ה-GRI.

זיו האפט
רואי חשבון
תל אביב, ישראל
ה-31 במרץ, 2024

נעריך כל הערה, שאלה או משוב של מחזיקי העניין שלנו, הנוגעים לדו"ח זה או לתכנית הקיימות באופן כללי.

לפניות הנוגעות לתכנית הקיימות:

יעל לאחם

ראש מנהל קיימות ואחריות תאגידית

+972-3-935-4869

ylaham2@iai.co.il

לפניות הנוגעות לתקשורת ומדיה:

שי גל

ססמנכ"ל תקשורת ממשל וקהילה

+972-3-935-2558

sgal@iai.co.il

התעשייה האווירית IAI